

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

REPERE PRACTICE PENTRU ORA DE RELIGIE

Coordonatori

Inspector școlar general
prof. drd. **Luciana ANTOCI**

Inspector școlar pentru religie
prof. dr. **Denisia Elena MĂNOIU**

REPERE PRACTICE PENTRU ORA DE RELIGIE

Coordonatori:

Prof. drd. **Luciana ANTOCI**, Inspector Școlar General, ISJ Iași

prof. dr. **Denisia Elena MĂNOIU**, Inspector Școlar, ISJ Iași

Editori:

Prof. **Daniela PLEȘCA**

Prof. **Maria ASĂNDULESEI-BUDEANU**

AUTORI:

prof. **Maria ASĂNDULESEI-BUDEANU**, Colegiul Economic Administrativ Iași

prof. **Mihaela BOBÂRCĂ**, Școala Gimnazială „Gh. I. Brătianu” Iași

prof. **Ionuț CEHAN**, Colegiul Național „Garabet Ibrăileanu” Iași

prof. **Elena CIOBOTARIU**, Școala Gimnazială „Alecru Russo” Iași

prof. **Vasilica DIMITRIU-SÎRGHIE**, Colegiul Național „Mihail Sadoveanu” Pașcani

prof. **Liliana IACOMI**, Școala Gimnazială „Alexandru cel Bun” Iași

prof. **Daniela Nicoleta LIVADARU**, Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu” Iași

prof. dr. **Denisia Elena MĂNOIU**, Colegiul Național “Costache Negruzzi” Iași

prof. dr. **Nicoleta NEGURĂ**, Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Iași

prof. **Daniela PLEȘCA**, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Iași

prof. **Mihaela TALPEȘ**, Colegiul Național Iași

prof. **Anca ȚIBULCĂ**, Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași

Tehnoredactor: Prof. **Daniela LUPULEASA** , Colegiul Economic Administrativ

Design copertă: Prof. **Emanuela Tatiana PĂDURARIU** , Colegiul Național Iași

CUPRINS

SUGESTII DE CHESTIONARE PENTRU GIMNAZIU	4
SUGESTII DE APLICAȚII LA ORA DE RELIGIE - GIMNAZIU	56
SUGESTII DE CHESTIONARE PENTRU LICEU	86
SUGESTII DE APLICAȚII LA ORA DE RELIGIE - LICEU.....	131

**SUGESTII DE CHESTIONARE PENTRU
GIMNAZIU
(*EVALUARE/DIAGNOZĂ ORĂ ȘI PROFESOR*)**

CHESTIONAR

Școala _____

Clasa _____

A. Despre IISUS HRISTOS

1. Cine este, pentru tine, Iisus Hristos?

2. Unde Îl poți întâlni pe Iisus?

3. Prin ce mijloace poți fi aproape de El?

4. Ce ai primit tu de la Iisus Hristos?

5. Ce așteaptă Iisus de la tine?

6. Ce trăsătură de caracter (însușire) îți place ție cel mai mult la Iisus?

B. Despre SFÂNTA BISERICĂ

1. Ce reprezintă Sfânta Biserică pentru tine?

2. Ce îți place ție cel mai mult într-o biserică?

3. Când simți nevoia să mergi la biserică sau să te rogi?

4. Ce simți în suflet când te rogi?

5. Ce efect a avut în sufletul tău Sfânta Împărtășanie?

C. Despre obiectul RELIGIE

1. Scrie titlul unei lecții studiate la religie anul trecut și care ți-a rămas în suflet.

2. Scrie o învățătură pentru suflet care ți-a plăcut și pe care o pui în practică.

3. Despre ce ai vrea să înveți anul acesta la ora de religie? (despre Iisus, despre sfinți, despre istoria Bisericii, despre credință, etc.)

4. Cum ai vrea să se desfășoare orele la religie în acest an școlar?

5. Ce activități extrașcolare propui pentru ora de religie, în acest an școlar?

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala _____

Clasa _____

1. Cum crezi că te poți apropia de Dumnezeu?

2. Pe care dintre sfinți îi cinstești în mod deosebit și cum îți arăți dragostea față de ei?

3. De ce crezi că se aprind lumânări pentru cei vii și pentru cei morți?

4. În ce a constat educația religioasă pe care ai primit-o?

5. Cine ți-a vorbit despre Dumnezeu? Ce importanță a avut acest lucru pentru tine?

6. Cine te-a învățat rugăciunea "Tatăl nostru"?

7. Ai cunoscut vreodată o persoană cu o credință puternică? Ce impresie ți-a făcut? Cum ți-ai dat seama că este un om credincios? Ce ți-a plăcut la acea persoană? Ce însușire ai vrea să dobândești și tu?

8. Pentru ce îi mulțumești tu lui Dumnezeu? Cum îți poartă Dumnezeu de grijă?

9. Ai ținut post vreodată? Ți se pare greu să postești? Ce importanță are postul în viața unui creștin?

10. Cum se cinstește creștinește duminica în familia ta?

11. Ce consideri că este păcat să faci duminica?

12. Cum te-ai simțit după ce ai făcut o faptă rea? Dar după ce faci o faptă bună? Explică.

13. De ce au ales părinții tăi să fii botezat creștin-ortodox?

14. Cum i-au ales părinții tăi pe nașii care te-au botezat?

15. Ce calități ar trebui să aibă nașii de botez?

16. De ce au ales părinții tăi numele pe care îl porți?

17. Cunoști semnificația numelui tău de botez?

18. Știi la ce biserică ai fost botezat? Are vreo importanță pentru tine acea sfântă biserică?

19. Ce importanță are pentru tine faptul că ești creștin ortodox?

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala _____

Clasa _____

1. În ce mod pot rodi darurile Sfântului Duh în sufletul tău? De exemplu: cum poți deveni blând sau cum îți poți exersa răbdarea?

2. Pe care din aceste daruri ale Sfântului Duh crezi că le poți dobândi mai ușor?

3. Ce importanță are pentru tine ca o persoană să fie răbdătoare, blândă, împăciuitoare, credincioasă, înfrânată?

4. Te-ai spovedit vreodată? DA / NU

5. Cine te-a îndemnat să mergi ca să te spovedești?

- a. familia
- b. prietenii
- c. profesorul de religie
- d. preotul
- e. am luat singur decizia

6. Când ai ales să te spovedești?

- a. într-unul din posturile de peste an (Postul Crăciunului, Postul Paștelui, etc.)
- b. într-un moment oarecare

7. Ai un duhovnic sau te spovedești de fiecare dată la alt preot?

8. De ce ai mers la spovedanie?

- a. ca să mă pot împărtăși
- b. ca să-mi curăț sufletul
- c. ca să-mi liniștesc conștiința
- d. ca să fiu mai bun
- e. din obligație

9. Te-ai pregătit într-un mod anume pentru spovedanie?

- a. da, m-am gândit în ce fel am greșit
- b. da, m-am rugat
- c. nu, m-am dus pur și simplu, fără să mă gândesc prea mult

10. Consideri că este necesară o pregătire anume pentru spovedanie? Dacă da, detaliază.

11. Ce ți se pare mai dificil legat de spovedanie?

- a. să iau hotărârea de a mă spovedi
- b. să-mi amintesc ce am greșit (păcatele făcute)
- c. să-mi deschid sufletul pentru a spune tot (să fiu sincer)
- d. să nu mai repet păcatul
- e. să nu dau vina pe alții, adică să-mi asum tot ce am greșit
- f. să aștept până îmi vine rândul la spovedit
- g. nu mi se pare nimic dificil

12. Ce trebuie să faci după ce te-ai spovedit?

- a. să țin post
- b. să mă împărtășesc
- c. să mă străduiesc ca să nu mai greșesc

13. Ce simți după ce ai primit dezlegarea de păcate de la preotul duhovnic?

14. Ai primit canon după spovedanie? Care a fost acela?

15. Sfânta Împărtășanie are vreo importanță pentru tine? DA / NU

16. De ce este importantă Taina Împărtășaniei pentru tine?

- a. mă unesc cu Hristos
- b. mi se curăță sufletul
- c. trăiesc (simt) o bucurie duhovnicească (sufletească)
- d. îmi amintesc de Cina cea de Taină
- e. pentru că sunt creștin

17. Detaliază ce reprezintă pentru tine Sfânta Împărtășanie.

18. Cum te pregătești pentru primirea Sfintei Împărtășanii?
- a. țin post
 - b. mă spovedesc
 - c. mă rog mai mult
 - d. citesc rugăciunile speciale înainte de împărtășanie
 - e. particip la Sfânta Liturghie
 - f. nu mănânc nimic înainte de a mă împărtăși
 - g. altele _____

19. Ce faci în ziua în care te-ai împărtășit?
- a. mă străduiesc să nu mai greșesc
 - b. sunt blând, calm, liniștit
 - c. nu intru în conflict cu nimeni
 - d. citesc rugăciunile de după împărtășanie
 - e. mă gândesc la Hristos
 - f. citesc din Noul Testament

20. Explică de ce ai ales variantele pe care le-ai bifat.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala _____

Clasa _____

1. Ai în casă un colț de rugăciune? DA / NU

2. Ce se află (în ce constă) acel colț de rugăciune?
 - a. icoane
 - b. candelă
 - c. cruce
 - d. tămâie
 - e. mir
 - f. busuioc
 - g. flori
 - h. carte de rugăciuni
 - i. altele _____

3. Ce importanță are pentru tine colțul de rugăciune din casa ta?

4. De ce obișnuiești să aprinzi candela înaintea icoanelor?

-
5. Când obișnuiești să aprinzi candela?
 - a. la sărbători
 - b. duminica
 - c. în fiecare seară
 - d. atunci când mă rog
 - e. candela arde permanent la mine acasă

6. Când se obișnuiește să se ardă tămâie în casă?
 - a. la sfințirea casei
 - b. înainte de a ne ruga
 - c. duminica și la sărbători
 - d. altele _____

7. Care sunt sfinții ale căror icoane la ai acasă? Dă exemple.

8. Ce rugăciuni obișnuiești să citești?

9. Când obișnuiești să te rogi?

10. Explică de ce te rogi:

- a. când te trezești din somn
 - b. înainte și după masă
 - c. înainte de culcare
 - d. la un examen
 - e. când ești bolnav
-
-
-

11. Cât de des participi la Sfânta Liturghie?

12. De ce obișnuiești să mergi la Sfânta Liturghie?

13. Ce îți place la slujbele bisericesti?

- a. rugăciunile
- b. cântările
- c. ambianța (pictura, icoanele, candelile și lumânările aprinse)
- d. altele _____

14. Ce îți aduce bucurie sufletească într-o biserică ortodoxă?

15. Care sunt momentele Sfintei Liturghii care te impresionează?

16. Cum te pregătești pentru Sfânta Liturghie?

- a. caut să nu fiu certat cu nimeni și mă împac cu toată lumea
- b. scriu pomelnice pentru vii și pentru morți
- c. mă îmbrac curat și decent

17. Când crezi că ar fi cel mai potrivit să ajungi la biserică?

- a. înainte de a începe Sf. Liturghie
- b. în timpul acestei sfinte slujbe
- c. la sfârșitul ei
- d. nu contează momentul

18. Numerotează acțiunile în ordinea în care le faci, atunci când mergi la biserică:

- mă închin la icoane
- aprind lumânări
- duc pomelnicele la altar
- îmi găsesc locul în biserică și sunt atent la slujbă
- ascult predica părintelui
- iau anafură

19. În care din următoarele momente consideri că este potrivit să te așezi în genunchi?

- a. când se citește Sf. Evanghelie
- b. când se rostește Crezul
- c. când se cântă Tatăl nostru
- d. altele _____

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala _____

Clasa _____

1. Ce anume îți provoacă milă?

2. Ce fapte de milostenie ai făcut?

3. Dă exemplu de o faptă bună pe care ai făcut-o, chiar dacă nu ți-a fost ușor să o faci.

4. Ce înseamnă să fii prevăzător la școală? Dar în familie?

5. Este bine să te lauzi? Explică.

6. Cum pot afla oamenii calitățile tale (prin ce își pot da seama de aceste calități) dacă nu le spui tu?

7. Care sunt faptele de milostenie pe care le poți face cel mai ușor?

8. Prin ce îți poți ajuta semenii foarte simplu?

9. Crezi că indiferența față de suferința cuiva este un păcat? Explică.

10. Ce aștepti de la cei cărora le-ai făcut bine?

11. Ce așteaptă de la tine cei care te-au ajutat?

12. Ce așteaptă Hristos de la tine atunci când ai făcut o faptă bună?

ți-ai ajutat prietenii? Dă exemple.

În ce fel

14. Tu cum reacționezi când ești criticat sau judecat?

15. Crezi că necazurile, încercările, bolile sunt pedepse pentru păcate? Argumentează.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. Te rog să apreciezi, pe o scală de la 1 la 5, aspectele semnificative legate de ora de religie. Bifează în caseta corespunzătoare cifrei care exprimă aprecierea ta.

5 = în foarte mare măsură	4 = în mare măsură	3 = în măsură medie	2 = în mică măsură	1 = în foarte mică măsură
----------------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------------

Aspecte evaluate	5	4	3	2	1
1.Temele abordate răspund nevoilor mele de informare și formare.					
2.Conținuturile au un caracter practic, aplicativ.					
3.Activitățile desfășurate implică și colaborarea cu alți elevi, părinți și cadre didactice.					
4.Orele de religie contribuie la dezvoltarea mea personală (abilități practice, deprinderi morale etc.).					
5.Profesorul este receptiv la informațiile transmise de elevi.					
6.Profesorul are o atitudine caldă, prietenoasă, empatică și responsabilă.					
7.Profesorul încurajează participarea elevilor în timpul predării și evaluării (dialog prof-elev, dialog elev-elev, lucrul în echipă, autoevaluare).					
8.Profesorul este un model de urmat.					
9.Atmosfera în care se desfășoară orele de religie este plăcută și relaxantă.					
10.Atitudinea colegilor față de ora de religie este una pozitivă.					

2. Notează trei aspecte pe care le-ai aflat, ca urmare a participării la orele de religie și pe care vei încerca să le aplici în viața de zi cu zi:

- a)
- b)
- c)

3. Notează un aspect/lucru care ar putea fi îmbunătățit/o recomandare:

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să răspunzi cu sinceritate la cerințele acestui chestionar, alegând variantele corespunzătoare și completând spațiile punctate.

Ce înseamnă pentru tine ora de religie?

- O regăsire a sinelui
- Un mijloc de comunicare cu Dumnezeu
- O notă bună

Crezi că educația religioasă trebuie făcută acasă sau la școală?

- Acasă
- La școală
- Și acasă și la școală
- Nu este necesară

Îți dai interesul pentru ora de religie?

- Da
- Nu
- Da, dar nu foarte mult, pentru că nu mă atrage acest obiect

Consideri că ora de religie te motivează să ai o relație mai apropiată cu Dumnezeu?

- Da
- Deloc
- Uneori

Crezi că subiectele abordate la ora de religie îți sunt de folos în viață?

- Deloc
- Puțin
- Mult
- Foarte mult

În cadrul orelor de religie s-au abordat și alte teme legate de viață?

- Deseori
- Câteodată
- Foarte rar
- Niciodată

Ai dori ca la ora de religie să fie invitate diferite personalități, care să poarte un dialog cu elevii pe anumite teme?

- Da
- Nu
- Mi-e indiferent

Ți-a adus fiecare an de studiu cunoștințe în plus în ceea ce privește religia?

- Da
- Nu
- Puțin

Ce teme consideri că ar trebui abordate la orele de religie, având în vedere interesele adolescenților de astăzi?

.....

.....

.....

Dacă ai avea posibilitatea, ai vrea să schimbi ceva în legătură cu ora de religie? Dacă da, ce?

.....

.....

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să răspunzi cu sinceritate la cerințele acestui chestionar, bifând, acolo unde este cazul, una sau mai multe căsuțe și completând spațiile punctate.

Ce rol are religia în familia ta?

- Foarte important
- Destul de important
- Minor
- Nesemnificativ

Cât de des mergi la biserică cu familia?

- O dată pe săptămână
- Din când în când
- Doar de marile sărbători
- Niciodată

Care este atitudinea ta față de religie?

- Este o moștenire de familie și eu o respect
- Face parte din viața mea
- Nu mă interesează

Părinții te îndeamnă să participi activ la ora de religie?

- Da
- Nu

Sunt de actualitate valorile și principiile susținute de religie?

- Da
- Nu
- Nu știu

Te ajută ora de religie în a înțelege mai bine lumea și scopul pentru care ești aici?

- Da
- Nu
- Nu știu

Ești influențat de opinia colegilor când vine vorba de exprimarea părerilor personale? De ce?

.....
.....
.....

Te simți confortabil să discuți cu profesorul de religie despre problemele tale personale?

- Da
- Nu
- Uneori

Credința ta în Dumnezeu se reflectă în deciziile pe care le iei?

- În mare măsură
- În mică măsură
- Deloc

Ai simțit că te-a ajutat vreodată Dumnezeu în viață?

- Da
- Nu
- Nu sunt sigur

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să răspunzi cu sinceritate la cerințele acestui chestionar, bifând, acolo unde este cazul, una sau mai multe căsuțe și completând spațiile punctate.

În ce măsură crezi că educația religioasă are vreun rol în formarea morală a omului?

- În mică măsură
- În mare măsură

Aplici în viața ta de zi cu zi principiile creștine?

- Mereu
- Câteodată
- Foarte rar
- Niciodată

Cât de importantă este rugăciunea în viața ta?

- Foarte importantă
- Destul de importantă
- Neimportantă

Cât de des citești din Biblie?

- În fiecare zi
- Uneori
- Foarte rar
- Niciodată

Ai în anturajul tău persoane credincioase?

- Da
- Nu

Ce părere ai despre ora de religie?

- Are o importanță majoră în formarea noastră
- Este interesantă și ne învață lucruri noi
- Mă plictisește

Profesorul de religie te învață cum să-L iubești și să-L respecti pe Dumnezeu?

- Da
- Nu
- Puțin

Ai dori ca profesorul să ofere mai mult timp și atenție părerilor pe care elevii doresc să le exprime?

- Da
- Nu

Preferi ca ora de religie să fie ținută de un profesor/profesoară sau ai dori înlocuirea acestuia, la anumite ore, de către un preot/călugăr? De ce?

.....
.....
.....

Consideri că ar trebui să existe o anumită programă școlară pentru orele de religie sau subiectele ar trebui alese la începutul anului de către elevi? De ce?

.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să răspunzi cu sinceritate la cerințele acestui chestionar, bifând, acolo unde este cazul, una sau mai multe căsuțe și completând spațiile punctate.

Ce reprezintă Dumnezeu pentru tine?

- Un prieten cu care poți vorbi
- Creatorul lumii
- Nimic

Mergi des la biserică?

- Câteodată
- În fiecare săptămână, cu precădere duminica
- Doar la sărbătorile mari (Paști, Crăciun)

Ți-ar face plăcere să mergi cu clasa la biserică mai des?

- Da
- Nu

De ce îți place ora de religie?

- Pentru că învățăm lucruri interesante și folositoare
- Pentru că lecțiile sunt ușoare și nu avem de învățat
- Nu-mi place, pentru că nu-mi trezește interesul

Consideri că profesorul de religie tratează cu seriozitate această materie?

- Da
- Nu

Cât de important este modul de predare al profesorului de religie?

- Foarte important
- Important
- Puțin important
- Neimportant

Acordă o notă de la 1 la 10 libertății de exprimare a opiniei personale în cadrul orei de religie.

Sunt subiecte care te deranjează la ora de religie? De ce?

.....
.....
.....

Crezi că la ora de religie ar trebui pus accentul pe partea teoretică sau pe partea practică a informațiilor? Argumentează.

.....
.....
.....

Participi la vreo activitate religioasă extrașcolară? Dă exemple.

.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Dragi elevi,

În școala noastră se realizează o cercetare privind modul în care credințele și atitudinile cu caracter religios se concretizează în comportamentele și actele vieții cotidiene. Ați fost selectați să participați la acest studiu deoarece ați parcurs în cadrul orelor de religie lecții despre sărbătorile creștine, Sfintele Taine, Rugăciunea domnească etc.

Vă rugăm să ne sprijiniți prin completarea acestui chestionar cu opiniile voastre exprimate în mod liber și cât mai sincer cu putință. La completarea chestionarului vă sugerăm să puneți un X în căsuța care corespunde opiniei voastre, iar pentru răspunsurile care conțin puncte de suspensie, vă rugăm să vă exprimați părerea încercând să vă încadrați în spațiul rezervat.

1. Te consideri o persoană religioasă?

Da Nu

2. Pe o scară de la 1 la 10, ce importanță acorzi religiei în viața personală?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. Cine te-a îndrumat pe calea credinței?

- Familia
- Prietenii
- Profesorii
- Un duhovnic, preot de suflet
- O întâmplare personală

4. Dacă a existat un eveniment, o persoană, o carte, un film, vizita la locuri sfinte care te-a îndreptat spre credință sau ți-a întărit-o, povestește:

.....

.....

.....

.....

.....

5. În ce măsură:

	<i>Niciodată</i>	<i>Foarte rar</i>	<i>Rar</i>	<i>Des</i>	<i>Foarte des</i>
Mergi la biserică					
Ții post					
Te spovedești					
Te rogi					
Ai simțit ajutor în momente critice					

6. Mergi la Biserică pentru că:

- Simți nevoia să te rogi
- Te-a îndemnat profesorul de religie
- Este o obișnuință din familie
- Acolo te întâlnești cu Dumnezeu
- Pentru a socializa
- Altele; care?

7. În care sărbătoare din timpul anului îți place să mergi la Biserică și de ce ?

- Nașterea Domnului (Crăciun). Pentru că

.....

- Învierea Domnului (Paști). Pentru că

.....

- Bobotează. Pentru că

.....

- Altă sărbătoare; care?

.....

8. Care sunt modalitățile de petrecere a sărbătorilor în familia ta?

13. Realizăm activități religioase

- meditație religioasă/spirituală
- spovedanie
- participare la sfintele slujbe (servicii) religioase
- daruri și alte fapte bune

9. Participăm la activități de socializare

- mese festive
- petreceri împreună cu persoanele apropiate
- reuniuni familiale extinse

10. Desfășurăm activități comerciale și de relaxare

- plimbări în natură
- shopping
- lecturi suplimentare
- perioade excelente pentru odihnă și relaxare.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

În scopul realizării unei cercetări prin care doresc să surprind sentimentul religios în rândul tinerilor, vă rog să acceptați să-mi răspundeți la următorul chestionar. Toate răspunsurile furnizate de voi sunt confidențiale, acestea fiindu-mi necesare doar în scopul prelucrării statistice. Vă rog să răspundeți la întrebări notând un X în dreptul afirmațiilor pe care le considerați potrivite punctului vostru de vedere (precizez că nu există răspunsuri corecte sau greșite).

	1. În foarte mică măsură	2. În mică măsură	3. Oarecum	4. În mare măsură	5. În foarte mare măsură	6. Nu știu/ Nu răspund
Mă conduc în viața de zi cu zi după principii creștine.						
Relația mea cu Dumnezeu este intensificată ca trăire de mediul bisericesc.						
Credința în Dumnezeu este pentru mine o sursă de liniște sufletească.						
Spovedania are un efect de relaxare asupra mea.						
După spovedanie mă simt mai împlinit/ă.						
Mă identific cu ritualurile bisericii la care merg de obicei.						
Mi se pare că slujba e prea lungă, mă plictisesc.						
Cu cât îmi însușesc mai multe din învățăturile lui Iisus, cu atât credința mea în Dumnezeu crește.						
Prefer să-I vorbesc Domnului în biserică decât în altă parte.						
Când sunt în situații de impas mă rog.						
La slujbă reușesc să mă eliberez de trăirile						

negative.						
Având o icoană în față, mă pot ruga mai bine lui Dumnezeu.						
Mă implic în activitățile care se desfășoară la biserica la care merg de obicei.						
De multe ori merg la slujbă din obligație față de persoanele care se ocupă de mine.						
Merg la biserică în semn de mulțumire față de Dumnezeu.						
Îmi place să am în jurul meu oameni care îmi împărtășesc credința în Dumnezeu.						
Înainte de a lua o decizie importantă spun o rugăciune sau citesc câteva pasaje din Biblie.						
Parinții/ bunicii mi-au oferit o educație religioasă.						
Mă rog aproape în fiecare zi.						
Respect posturile și sărbătorile creștine.						
Merg la slujbă în mod frecvent.						
Particip la pelerinajele religioase alături de alți membri ai comunității creștine.						
Credința îmi oferă un scop în viață.						
Ceialți mă consideră un bun creștin.						

Îți mulțumesc!

6. Crezi că ar fi mai util și mai interesant ca unele ore de religie să fie ținute în parteneriat cu profesori de alte discipline?

Deloc Nu Nu știu Da Da, mult mai util și mai interesant

Argumentează-ți răspunsul!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Indică în ce măsură ești de acord cu următoarele afirmații, marcând cu „√” căsuța care corespunde opiniei tale.

I. Participi la ora de religie pentru că:

Afirmații	Adevărat pentru mine	Parțial adevărat	Nu este adevărat
Ai credință în Dumnezeu.			
Îți impun părinții.			
Te interesează să fii apreciat de profesori și de colegi ca un elev bun.			
Ții la profesorul de religie și nu vrei să-l superi.			
N-ai ce face, așa se cere la școală.			
La ora de religie înveți mai multe lucruri.			
Mergi des la Biserică, ai o relație frumoasă cu duhovnicul, dorești să te apropii mai mult de Dumnezeu.			
Faci ce ți se cere că să nu deranjezi pe ceilalți și clasa voastră să fie apreciată.			

II. Școala este pentru tine:

Afirmații	Adevărat pentru mine	Parțial adevărat	Nu este adevărat
Universul cunoașterii.			
Un mod de a petrece timpul.			
Locul unde se desfășoară activitățile tale preferate.			
O obligație.			
O oportunitate de a-ți face prieteni.			
Evadare de acasă.			
Plictisitoare.			
Altele...			

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

I. Indică în ce măsură ești de acord cu următoarele afirmații, marcând cu „√” căsuța care corespunde opiniei tale.

1. Care sunt calitățile pe care le apreciezi cel mai mult la profesorul de religie?

Îți oferă multe informații		Intră la timp la ore	
Te implică în aflarea răspunsurilor		Elegant	
Comunicativ		Are umor	
Înțelegător/Blând		Bine pregătit profesional	
Exigent		Te lasă să faci ce vrei la ore	
Îți dă note mari		Altele:.....	

2. Bifează două modalități prin care profesorul tău completează ora de religie?

Participarea la slujbele Bisericii		Organizarea unor excursii	
Organizarea și implicarea elevilor în diverse activități cultural artistice (Serbări școlare / Concursuri)		Activități filantropice (de binefacere) pentru persoanele aflate în dificultate	
Organizarea unor expoziții de icoane/desene religioase		Implicarea părinților la cât mai multe acțiuni umanitare	
Parteneriate cu alte școli		Altele:.....	

3. Consideri că temele studiate la ora de religie îți sunt necesare pentru viață?

- a. Da
- b. Nu
- c. Nu știu
- d. O parte

4. Care sunt temele prezentate la ora de religie, care ți-au trezit interesul?

.....
.....
.....
.....

5. Discuți cu părinții despre problemele tale personale și școlare?

- a. Frecvent
- b. Niciodată
- c. Când e ceva grav
- d. Nu, dar îmi doresc foarte mult

6. Dar cu profesorul de religie?

- a. Frecvent
- b. Niciodată
- c. Când e ceva grav
- d. Nu, dar îmi doresc foarte mult

7. Ce probleme ai dori să discuți în particular cu profesorul de religie?

.....
.....
.....

8. Ce ți-ai dori să îmbunătățești la ora de religie?

.....
.....
.....

9. Descrie în câteva rânduri ora de religie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. În ce măsură ți se potrivesc următoarele afirmații pentru ora de religie:

	DELOC	PUȚIN	ÎNTR-O OARECARE MĂSURĂ	MULT	FOARTE MULT
Sunt atent la tot ce mi se predă.					
Nu absentez nemotivat.					
Am o atitudine corespunzătoare.					
Sunt activ în timpul orei.					
Deranjez orele.					

2. Care au fost rezultatele/beneficiile orei de religie?

- Încredere în forțele proprii
- Mai bună cunoaștere a potențialului propriu
- Abordarea eficientă a situațiilor dificile
- Relaționarea mai bună cu ceilalți
- Adoptarea unui stil de viață sănătos
- Altele _____

3. Ora de religie mă ajută să îmi pun în valoare următoarele aptitudini, pe care nu le pot evidenția la alte discipline:

- Empatia;
- Alte aptitudini(talente)_____

4. Ești mulțumit de rezultatele obținute la ora de religie?

- deloc
- puțin
- într-o oarecare măsură
- mult
- foarte mult

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. Ce ai descoperit în relația cu profesorul de religie?

- Atitudine caldă, prietenoasă
- Informații obiective
- Disponibilitate pentru cooperare
- Empatie, înțelegerea problemei
- Atitudine responsabilă

2. Bifează răspunsul care ți se potrivește. *Profesorul meu de religie....*

	Niciodată	Rareori	Uneori	Deseori	Întotdeauna
Mă respectă					
Mă înțelege					
Este receptiv la ideile mele					
Mă încurajează					
Mă ascultă					
Îmi oferă răspunsuri					

3. Ce apreciezi la profesorul tău de religie?

- Buna pregătire de specialitate
- Capacitatea de a explica pe înțelesul tuturor
- Încurajarea
- Spiritul organizatoric
- Umorel
- Ținuta îngrijită
- Înțelegerea față de elevi
- Capacitatea de îndrumare

4. Ce te nemulțumește la profesorul tău de religie?

- Tratarea cu superioritate
- Discriminarea între elevi
- Neascultarea elevilor
- Tonul folosit
- Este tensionat
- Notarea

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Chestionar de diagnoză a activității profesorului de religie:

Indică în ce măsură ești de acord cu următoarele afirmații, marcând cu „x” căsuța care corespunde opiniei tale.

Afirmații	Acord total	Acord	Parțial de acord	Dezacord	Dezacord total
Lecțiile predate sunt clare.					
Folosește în predare: scheme, desene, aplicații.					
Oferă explicații suplimentare.					
Folosește metode interesante de predare/învățare/ evaluare.					
Utilizează tehnica informatică în lecții.					
Încurajează participarea elevilor în timpul predării și evaluării (dialog prof-elev, dialog elev-elev, lucrul în echipă, autoevaluare).					
Comunică elevilor notele obținute.					
Temele pentru acasă sunt accesibile ca mărime și conținut.					
Comportamentul față de elevi este adecvat.					
Profesorul este un model de urmat.					
Profesorul este receptiv la informațiile transmise de elevi.					
Profesorul are autoritate în fața elevilor.					
Profesorul încurajează participarea activă a elevilor la ore.					
Profesorul este corect la notare.					

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Chestionar referitor la gradul de satisfacție pentru implicarea în activitățile extrașcolare/proiectele organizate de profesorul de religie:

1. De ce ai dori să te implici în activitățile extrașcolare/proiectele organizate de profesorul de religie?

2. Cum crezi că te va ajuta în viitor implicarea în activitățile extrașcolare/proiectele organizate de profesorul de religie?

3. Ai fi dispus ca și pe timp de vară să participi la activități similare?

4. Descrie care au fost relațiile tale cu participanții (colegi, profesori, beneficiari) în implicarea în activitățile extrașcolare/proiectele organizate de profesorul de religie?

5. Indică în ce măsură ești de acord cu următoarele afirmații, marcând cu „x” căsuța care corespunde opiniei tale.

Afirmații	În foarte mică măsură	Într-o oarecare măsură	Într-o mare măsură	Într-o foarte mare măsură
Am fost implicat în luarea deciziilor.				
M-am făcut util în cadrul Proiectului.				
Am cunoscut oameni noi.				
Am învățat lucruri noi.				
Am înregistrat progres în dezvoltarea personală.				

Mi-am manifestat inițiativa.				
Am aplicat lucruri învățate în cadrul orei de religie.				

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. Ora de religie este importantă pentru tine?

Foarte importantă

Importantă

Nu este importantă

2. Consideri că morala creștină însușită la ora de religie te ajută în viață?

Da

Nu

Nu știu

3. Crezi că pildele și minunile Domnului nostru Iisus Hristos au aplicabilitate în viața de zi cu zi?

Da

Nu

Nu știu

4. Evaluează implicarea profesorului la ora de religie ca fiind:

Foarte bună

Bună

Suficientă

Insuficientă

5. Evaluează modul de prezentare al lecțiilor de religie?

Foarte bun

Bun

Suficient

Insuficient

6. Ți plac aplicațiile și jocurile didactice efectuate la ora de religie?

Da

Nu

7. Sunt îndeplinite așteptările tale față de această oră?

Da

Nu

Ți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. La ora de religie ești:

- a. activ
- b. pasiv
- c. indiferent

2. Numește trei calități pe care le apreciezi la profesorul de religie:

- a.
- b.
- c.

3. Dă exemple de modalități pe care le recomanzi spre a le aborda profesorul de religie pentru a te apropia mai mult de materia pe care o predă.

- a.
- b.
- c.

4. Încercuiește metodele de predare care ți se par mai potrivite pentru ora de religie:

- a. dictatul
- b. conspectatul
- c. jocurile didactice
- d. AEL
- e. audiții
- f. fișe de documentare

5. Ai și alte sugestii? Notează-le mai jos:

.....
.....
.....

6. Alege două metode de evaluare care ți se par mai potrivite pentru această disciplină:

- a. ascultatul
- b. lucrarea scrisă
- c. portofoliul
- d. referatul
- e. aplicațiile la clasă
- f. implicare în discuții/dezbateri

7. Ai și alte sugestii? Notează-le mai jos:

.....
.....
.....

8. Ți place ora de religie?

- a. da
- b. nu

9. Ce teme ți-ar plăcea să studiezi?

- a.
- b.
- c.
- d.

10. Dacă ai fi profesor de religie pentru o zi, cum te gândești să-ți desfășori lecția?

.....
.....
.....
.....

Ți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. Crezi în Dumnezeu?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

2. Pentru tine religia este o materie folositoare?

- a) da
- b) nu

3. Cât de mult apreciezi disciplina Religie?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

4. Religia ar trebui studiată:

- a) în școală
- b) în familie
- c) în biserică
- d) toate variantele
- e) nicio variantă

5. Consideri că religia își merită locul în orarul școlar?

- a) da
- b) nu

6. Participi activ la ora de religie?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

7. Respecti credința altor persoane?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

c) puțin

8. Familia îți impune credința ei?

- a) da
- b) nu

9. Cât timp dedici credinței/rugăciunii?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

10. Mergi la biserică?

- a) da
- b) nu

11. Citești literatură religioasă?

- a) da
- b) nu

12. Dorești să participi în continuare la ora de religie?

- a) da
- b) nu

13. Enumeră trei aspecte care te-au impresionat la ora de religie:

.....

.....

.....

14. Enumeră trei aspecte care ai dori să nu se mai repete la ora de religie:

.....

.....

.....

15. Consideri acest chestionar de exprimare a propriei opinii important?

- a) da
- b) nu

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. **Îți place religia în care te-ai născut?**
 - a. da
 - b. nu

2. **Ți-ai schimba religia dacă ți s-ar oferi posibilitatea?**
 - a. da
 - b. nu

3. **Ca formă de manifestare a credinței tale, cât de des mergi la biserică?**
 - a. foarte rar
 - b. rar
 - c. mediu
 - d. des
 - e. foarte des

4. **Cu cine mergi la biserică?**
 - a. singur
 - b. cu familia
 - c. cu prietenii
 - d. cu colegii
 - e. doar cu clasa

5. **Cine ți-a format acest obicei?**
 - a. familia
 - b. școala
 - c. prietenii

6. **Pe o scală de la 1 la 5 cât de utilă îți este această practică?**

.....

7. **Ce părere ai despre cei ce nu merg la biserică?**
 - a. nu e bine să îi judec
 - b. n-au descoperit frumusețea Ortodoxiei, prin urmare voi încerca să-i cooptez
 - c. nu merită atenția mea

8. **Cum te afectează participarea rară la biserică?**

.....

9. **Precizează în ce măsură îmbrăcămintea reflectă convingerile tale religioase.**
 - a. deloc
 - b. foarte puțin

- c. puțin
- d. mult
- e. foarte mult

10. Precizează în ce măsură rugăciunea este specifică elevilor de vârsta ta.

- a. deloc
- b. foarte puțin
- c. puțin
- d. mult
- e. foarte mult

11. Enumeră trei rugăciuni pe care le rostești de obicei:

- a.
- b.
- c.

12. Precizează în ce măsură postul este indicat elevilor.

- a. deloc
- b. foarte puțin
- c. puțin
- d. mult
- e. foarte mult

13. Enumeră trei situații de post:

- a.
- b.
- c.

14. Precizează în ce măsură milostenia este posibilă la elevi.

- a. deloc
- b. foarte puțin
- c. puțin
- d. mult
- e. foarte mult

15. Prezintă trei fapte de milostenie:

- a.
- b.
- c.

16. Pe o scală de la 1 la 5, cât de ușor e să-ți manifesti credința în comportament și atitudini?

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- 1. Ți place să citești?**
 - a) da
 - b) nu
- 2. Ce fel de literatură preferi?**
 - a) beletristică
 - b) științifică
 - c) religioasă
 - d) alt gen
- 3. Cât timp acorzi lecturii religioase?**

a) foarte mult	d) foarte puțin
b) mult	e) deloc
c) puțin	
- 4. Cât timp ți-ai dori să ai pentru literatura religioasă?**

a) foarte mult	d) foarte puțin
b) mult	e) deloc
c) puțin	
- 5. Acordă o notă de la 1 la 5, unde 1 reprezintă cel mai puțin, iar 5 cel mai mult, următoarelor genuri de literatură religioasă pe care le agreezi.**

Genuri de literatură religioasă	Nota
Sfânta Scriptură	
Interpretarea Sfintei Scripturi (la Sfinții Părinți)	
Predici și învățături	
Acatiste și alte rugăciuni	
Povești morale	
Poezii religioase	

6. Unde ai auzit citindu-se din Sfânta Scriptură?

- a) la ora de religie
- b) în familie
- c) la biserică
- d) toate variantele
- e) altă variantă

7. Consideri că textul sfânt este accesibil elevilor?

- a) da
- b) nu

8. Cât de mult se reflectă învățătura Sfintei Scripturi în comportamentul tău?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

9. Cât de mult s-a schimbat comportamentul colegilor tăi în urma lecturii textului sacru?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

10. Horoscopul îți influențează viața?

- a) da
- b) nu

11. Cât de mult?

- a) foarte mult
- b) mult
- c) puțin
- d) foarte puțin
- e) deloc

12. Prezintă un fragment dintr-un text religios care te-a impresionat foarte mult.

.....
.....
.....

13. Recomandă un text religios colegilor tăi, altul decât cel anterior.

.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Chestionarul se adresează elevilor pentru a cunoaște opinia lor despre sistemul de învățare și evaluare la religie desfășurat în ultimul an și modul de îmbunătățire a lui din perspectiva corectitudinii, obiectivității și realizării efective a aprecierii școlare, din dorința de a contura un spațiu real de cunoaștere directă a situațiilor legate de ora de religie, facilitând, astfel, luarea unor măsuri de ameliorare care să conducă la un nivel calitativ ridicat al învățării la religie în școala noastră.

Te rog să citești cu atenție enunțurile de mai jos și să răspunzi obiectiv și sincer, bifând cu „x” în căsuța liberă din dreptul fiecărui enunț, una din variantele care corespund situației tale.

1. În ce măsură ești atent la explicațiile profesorului de religie?

☐ foarte mult	☐ foarte puțin
☐ mult	☐ deloc
☐ puțin	

2. În ce măsură apreciezi că o comunicare cu profesorul, influențează desfășurarea orei și înțelegerea materiei?

☐ foarte mult	☐ foarte puțin
☐ mult	☐ deloc
☐ puțin	

3. Lucrezi suplimentar la religie și teme în afară de cele propuse de profesor?

☐ întodeauna	☐ rar
☐ frecvent	☐ niciodată
☐ ocazional	

4. Profesorul tău de religie este receptiv în a-ți da explicații atunci când nu înțelegi?

☐ întodeauna	☐ rar
☐ frecvent	☐ niciodată
☐ ocazional	

5. Ce influență are asupra ta primirea unei note mici la religie?

- mă ambiționează, mă face să învăț mai mult mă descurajează și nu mai pot învăța
 mă face să-mi fie teamă mă lasă indiferent

6. În ce măsură notele tale la religie reflectă cunoștințele învățate?

- foarte mult foarte puțin
 mult deloc
 puțin

7. Cât de mult te motivează profesorul tău de religie să înveți la religie?

- foarte mult foarte puțin
 mult deloc
 puțin

8. Absenteismul elevilor la ora de religie influențează negativ învățarea la religie a acestora.

- puternic acord dezacord
 acord puternic dezacord
 acord relativ

9. În ce măsură factorii de mai jos afectează procesul individual de învățare ducând la rezultate slabe.

- a) puternic acord
b) acord
c) acord relativ
d) dezacord
e) puternic dezacord

	a	b	c	d	e
Timiditatea					
Agresivitatea					
Neliniștea					
Lipsa de concentrare					
Nepăsarea față de propria credință					
Lipsa educației religioase în familie					

10. Apreciezi că ai realizat un progres în învățarea religiei în ultimul timp?

- da, foarte mare nu, dar e constant
 da, dar nu cât mi-aș fi dorit nu

11. Cât de mulțumit ești de resursele de studiu puse la dispoziție de către profesor (cărți, resurse internet, planșe, fișe de lucru, etc.)?

- foarte mulțumit nu sunt mulțumit
 mulțumit foarte nemulțumit

12. Consideri că te descurci mai bine când ești evaluat prin:

- ascultare orală
 teste scrise

13. Dintre metodele de evaluare enumerate mai jos, cel mai mult preferi:

- portofoliul proiectul
 referatul investigația
 lucrări practice

14. Consideri că pentru o învățare eficientă în clasă este de preferat:

- activitatea în perechi (câte 2 elevi)
 activitatea pe grupe (câte 4-5 elevi)
 activitate individuală, cu fiecare elev în parte
 activitatea frontală, cu toată clasa

15. Ești mulțumit de profesionalismul cadrului didactic la religie?

- da
 nu

16. Pe o scală de la 1 la 10 ce notă ai acorda profesorului tău de religie?

.....

17. Ce sugestii poți face pentru îmbunătățirea notării la religie, precum și pentru obținerea de rezultate mai bune la învățătură?

.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR PENTRU PĂRINȚI

Stimați părinți,

Aducerea pe lume, creșterea și educarea unui copil este rodul colaborării dumneavoastră cu Dumnezeu. Dorim să fim și noi parte a acestei colaborări sfinte, cu sprijinul/acordul dvs., dăruindu-ne cu iubire slujirii pe altarul sufletelor copiilor, participând la „*devenirea lor întru ființă*”. Pentru aceasta, am dori să cunoaștem mai bine unele aspecte legate de mediul duhovnicesc, trăirea creștină a copilului, nevoile și așteptările dumneavoastră:

1. Ce reprezintă ora de religie pentru dumneavoastră? Care credeți că este rolul ei în societate?

.....
.....

2. În ce constă colaborarea dumneavoastră cu profesorul de religie?

.....
.....

3. Participați împreună cu copilul la sfintele slujbe/Taine ale Bisericii?

DA

NU

4. Propuneți teme de discuție la întâlnirile cu profesorul de religie:

.....
.....
.....

5. Ați fi dispus să vă implicați în activități ce vizează dezvoltarea moral-creștină a elevilor, prin ora de religie și prin proiecte didactice extracurriculare inter și transdisciplinare?

DA

NU

6. Propuneți activități de interes pentru dumneavoastră, pe care profesorul de religie să le desfășoare în școală și în comunitate:

.....
.....
.....

7. În ce probleme ar putea acorda profesorul de religie sprijin spiritual copilului dumneavoastră.?

.....
.....
.....

*Vă felicităm pentru înscrierea copilului la ora de religie!
Sperăm să răspundem așteptărilor dumneavoastră!*

**SUGESTII DE APLICAȚII
LA ORA DE RELIGIE - GIMNAZIU**

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor formulate:

„Din nefericire relația de prietenie dintre Rowley și tatăl său începe să-mi afecteze **PROPRIA** viață. Mami zice că "e frumos" cum stă Rowley cu tatăl lui și că ar trebui și eu să merg la pescuit cu Tati sau să ne jucăm împreună cu mingea prin curte. Chestiunea e că eu și tati nu suntem făcuți pentru genul acesta de relație. Ultima dată când mami a încercat să mă convingă să fac ceva împreună cu tati am sfârșit prin a mă lupta să-l trag afară din apele râului Rappahannock. Totuși Mami nu renunță. Spune că vrea să vadă mai multă afecțiune între noi, băieții, și Tati.” (Jeff Kinney - **Jurnalul unui puști, căldură mare**, Ed. Arthur, București, 2010)

1. Precizați care este intenția mamei față de relația dintre băieții și tatăl lor.
2. Interpretați părerea puștiului vis-a-vis de această relație.
3. Menționați dacă vă regăsiți, total sau parțial, în exemplul dat.
4. Găsiți cauzele care pot conduce la lipsa afecțiunii dintre părinți și copii.
5. Schițați atitudinile pozitive dintr-o familie creștină, referitor la relațiile dintre părinți și copii.

Aplicație (20 minute)

Re-scrierea diferitelor secvențe din viețile judecătorilor sau ale regilor.

1. Redactați un dialog de 8-10 replici în care să vă imaginați discuția dintre David și frații lui, în care aceștia vor să-l convingă să nu se bată cu Goliat.
2. Scrieți un text de maximum 100 de cuvinte în care să povestiți cum i s-a dat Batșebeii vestea că soțul ei, Urie Heteul, a fost ucis în război.
3. Imaginați-vă un dialog între Dumnezeu și profetul Natan, prin care Domnul îl trimite pe acesta la David, ca să-l mustre pentru păcatul săvârșit.
4. Redactați un dialog de maximum 8-10 replici, între profetul Natan și David, când David a fost adus de la turmă, la porunca tatălui său, pentru a fi uns rege.
5. Scrieți un dialog între Dalila și Samson, în momentul în care acesta s-a trezit din somn și a văzut că îi fusese tăiat părul.

Aplicație (25 minute)

Valorificarea unor fragmente literare care se află pe poziții total diferite decât cele ale textului scripturistic, urmărind ca, prin rezolvarea unor astfel de cerințe, să ajutăm elevii să înțeleagă și să conștientizeze mai bine, prin comparație, caracterul revelat al *Sfintei Scripturi* și, implicit, valoarea formativă a acesteia.

Citiți cu atenție textele de mai jos, apoi răspundeți cerințelor formulate:

Text 1: „Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările maicii tale. Căci ele sunt ca o cunună pe capul tău și ca o salbă împrejurul gâtului tău” (Pilde 1, 8-9).

„Ascultă pe tatăl tău care te-a născut și nu disprețui pe mama ta când ea a ajuns bătrână” (Pilde 23, 22).

„Fiule, sprijină pe tatăl tău la bătrânețe și nu-l mâhni în viața lui” (Sirah 3, 12).

Text 2: Maiorul descalică, scoate de după gât toba, pe care o trânteste cât colo; asemenea și trâmbița. Apoi începe să comande:

— Înainte! marș!

Și cu sabia scoasă, începe să atace strașnic tot ce-ntâlnește-n cale. În momentul acesta, jupâneasa cea răgușită intră cu tava aducând dulceață și cafele. Cum o vede, maiorul se oprește o clipă, ca și cum ar vrea să se reculegă fiind surprins de inamic. Clipa însă de reculegere trece ca o clipă și maiorul, dând un răcnet suprem de asalt, se repede asupra inamicului. Inamicul dă un țipăt de desperare.

— Ține-l, conică, că mă dă jos cu tava!

Madam Popescu se repede să taie drumul maiorului, care, în furia atacului, nu mai vede nimic înaintea lui. Jupâneasa este salvată; dar madam Popescu, deoarece a avut imprudența să iasă din neutralitate și să interviev în război, primește în obraz, dedesubtul ochiului drept, o puternică lovitură de spadă.

— Vezi? vezi, dacă faci nebunii? era să-mi scoți ochiul... Ți-ar fi plăcut să mă omori? Sărută-mă, să-mi treacă și să te iert!

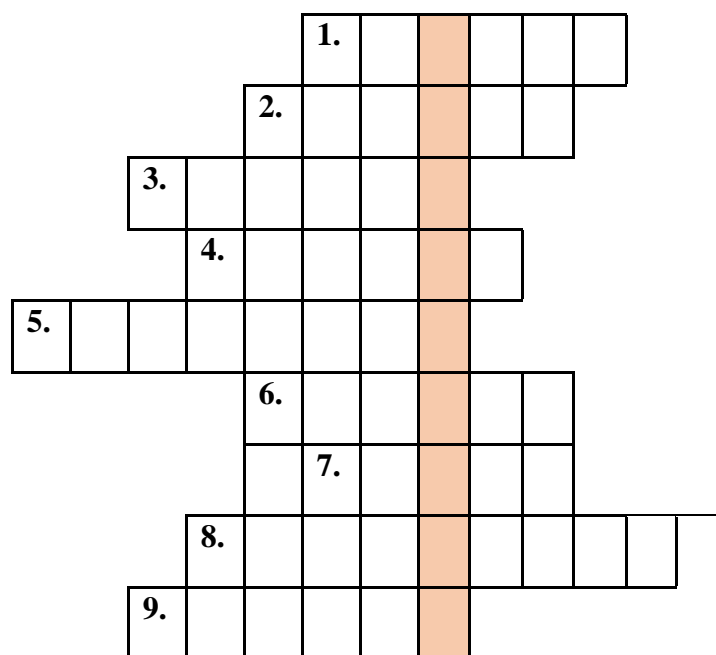
1. Care este atitudinea personajului din textul 2 față de mama sa?
2. Considerați că atitudinea aceasta este una potrivită? De ce?
3. Cum vi se par îndemnul din Sfânta Scriptură, din textul 1?
4. De ce trebuie să-i ascultăm pe părinți?

Aplicație (10 minute)

Completând corect numele persoanelor/locurilor, veți obține pe verticala A-B numele unei ATITUDINI PERSONALE fără de care nu putem construi relația noastră cu Dumnezeu.

1. Numele personajului feminin care, la vestea Arhanghelului, a răspuns „*Fie mie după cuvântul tău*”, supunându-se voii lui Dumnezeu.
2. Cel care a împlinit voia Tatălui ceresc, făcându-Se ascultător până la moartea pe cruce.
3. Fiul care s-a supus voii tatălui său, ducând în spate lemnele necesare jertfei, până pe muntele Moria.
4. Bărbatul căruia Mântuitorul i-a zis: „*Mergi de te spală la scaldătoarea Siloamului*”, iar acesta, ascultând porunca și spălându-se, a văzut.
5. Numele Arhanghelului care a împlinit porunca lui Dumnezeu de a vesti Fecioarei Maria că-L va naște pe Fiul lui Dumnezeu.

6. Apostolul căruia Iisus i-a spus „*Mână la adânc și aruncați mrejele voastre, ca să pescuiți*”, iar acesta, ascultând îndemnul Mântuitorului a prins mulțime mare de pește.
7. Acolo a fost nunta la care Iisus a ascultat rugămintea mamei Sale.
8. Cei zece bărbați care au urmat îndemnul Mântuitorului de a merge să se arate preoților.
9. Numele personajului din Vechiul Testament căruia Dumnezeu i-a poruncit să se înfățișeze lui Faraon și să-i spună să elibereze pe evrei.

Aplicație (15 minute)

Lucrați în perechi și alcătuiți propoziții în care să folosiți următoarele cuvinte/expresii, cu sens propriu și apoi cu sens figurat: **mână puternică, candelă, toiag, vargă, a unge, zdrobit, pahar, ceas.**

Pentru sensul figurat puteți folosi următoarele texte suport:

„Cu **mână puternică** ne-a scos Domnul din pământul Egiptului, din casa robiei” (Ieșirea 13,14).

„O, dacă aș fi încă o dată ca în lunile de mai înainte, ca în zilele când Dumnezeu mă ocrotea, ca atunci când El ținea strălucitoare deasupra capului meu **candela** Sa și, luminat de ea, eu străbăteam prin întuneric!” (Iov 29, 2-3)

„**Toiagul** Tău și **vargă** Ta, acestea m-au mângâiat” (Ps. 22,5).

„Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a **uns** să binevestesc săracilor; M-a trimis să vindec pe cei **zdrobiți** cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsați” (Luca 4,18).

„Părintele Meu, de este cu puțință, treacă de la Mine **paharul** acesta!” (Mat. 26,39).

„Dar vine **ceasul** când tot cel ce vă va ucide să creadă că aduce închinare lui Dumnezeu” (Ioan 16,2).

Aplicație (10 minute)

Explicați la ce momente din viața lui Moise și a poporului ales se referă următoarele texte biblice din cartea **Ieșirea**:

„În vremea aceea, Moise păștea oile lui Ietro, preotul din Madian, socrul său. Și depărtându-se odată cu turma în pustie, a ajuns până la muntele lui Dumnezeu, la Horeb; Iar acolo i S-a arătat îngerul Domnului într-o pară de foc, ce ieșea dintr-un rug; și a văzut că rugul ardea, dar nu se mistuia. Atunci Moise și-a zis: «Mă duc să văd această arătare minunată: că rugul nu se mistuiește»” (Ieșirea 3, 1-3).

„Vorbește, deci, la toată obștea fiilor lui Israel și le spune: În ziua a zecea a lunii acesteia să-și ia fiecare din capii de familie un miel; câte un miel de familie să luați fiecare. Mielul să vă fie de un an, parte bărbătească și fără meteahnă, și să-l țineți până în ziua a paisprezecea a lunii acesteia și atunci toată adunarea obștii fiilor lui Israel să-l junghie către seară. Să ia din sângele lui și să ungă amândoi ușorii și pragul cel de sus al ușii casei unde au să-l mănânce. Și să mănânce în noaptea aceea carnea lui friptă la foc; dar s-o mănânce cu azimă și cu ierburi amare” (Ieșirea 12,3-8).

„Și s-a suit Moise pe munte și a intrat în mijlocul norului; și a stat Moise pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți. După ce a încetat Dumnezeu de a grăi cu Moise, pe Muntele Sinai, i-a dat cele două table ale legii, table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu” (Ieșirea 24,18; 31,18).

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine și binecuvântând, a frânt și, dând ucenicilor, a zis: Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu, care se dă pentru voi. Aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Și luând paharul și mulțumind, le-a dat lor, zicând: Beți dintru acesta toți, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor” (Matei 26, 26-28).

1. Scrieți numele evenimentului la care face referire textul de mai sus și ziua din săptămână în care a avut loc.
2. Menționați un efect al Sfintei Taine a Împărtășaniei pentru sufletul creștinului.
3. Explicați semnificația propoziției subliniate în textul de mai sus.
4. Redactați un mesaj de 5-6 rânduri, adresat unui prieten de vârsta voastră, în care să-i dați sfaturi cum să se pregătească pentru Sfânta Împărtășanie.

Aplicație (15 minute)

Comentați în maximum 10 rânduri următoarea cugetare „*Planta fără lumină se ofilește; și sufletul are nevoie de lumină - de lumină cerească.*” (Sfântul Teofan Zăvorâtul)

În redactare urmăriți să explicați ce înseamnă lumina cerească de care are nevoie sufletul.

Aplicație (15 minute)

Citiți cu atenție următorul text și răspundeți următoarelor cerințe:

„*Porunca cinstirii față de părinți, observă Sfântul Chiril din Alexandria, este pusă între poruncile care-L privesc pe Dumnezeu și poruncile care-l privesc pe aproapele. În primul rând e Dumnezeu, în al doilea rând sunt părinții, prin care Dumnezeu ne-a adus în această lume și apoi vin ceilalți oameni. Suntem în această lume pentru că a vrut Dumnezeu să fim și suntem în această lume pentru că avem niște părinți sau am avut părinți.*”

(Arhimandrit Teofil Părăian)

1. Transcrieți porunca din Decalog care se referă la cinstirea părinților.
2. Explicați porunca transcrisă mai sus, referindu-vă la mai multe modalități de a-i cinsti pe părinți.

Aplicație (25 minute)

Pornind de la cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur: „*Domnul Iisus de pe cruce Și-a încredințat mama ucenicului Său. El ne-a învățat în felul acesta că suntem datori a-i îngriji pe părinții noștri până la ultima lor suflare.*”(Comentariu la Evanghelia după Ioan, Omilia LXXXV) alcătuiți o compunere de aproximativ o pagină, în care să prezentați legătura dintre cinstirea datorată părinților și binecuvântarea lui Dumnezeu în viața noastră.

Folosiți în redactare și argumente din următorul text: „*Fiule, sprijină pe tatăl tău la bătrânețe și nu-l măhni în viața lui. Și chiar de i se va împuțina mintea lui, ai îndurare și nu-l disprețui când tu ești în putere, pentru că milostenia arătată tatălui nu va fi uitată și, în pofta păcatelor, se va zidi casa ta. În ziua necazului tău Își va aduce aminte Domnul de tine și, ca gheața când este senin, așa se vor topi păcatele tale*”(Ecclesiastul 3, 2-16).

Dați compunerii un titlu potrivit.

Aplicație (35 minute)

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„*Iar, pe când Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și al Galileii, intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși care stăteau departe și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi! Și văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Și a căzut cu fața la pământ la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I. Și acela era samarinean. Și răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit*”(Luca 17, 11-19).

1. Scrieți titlul minunii la care face referire textul.
2. Descrieți în 3-4 rânduri boala numită lepră.
3. Menționați virtutea la care face referire textul.

4. Extrageți două învățături morale din această minune.
5. Redactați un mesaj de 7-8 rânduri, prin care să mulțumiți unui binefăcător al vostru.

Aplicație (15 minute)

Comentați în maximum 10 rânduri următoarea cugetare: „*Dacă nu îți schimbi viața, la ce mai postești? Schimbarea bucatelor nu ajută la nimic.*” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

În redactare urmăriți să explicați aspectele postului, precum și scopul acestuia.

Aplicație (10 minute)

Citiți cu atenție următorul text și răspundeți următoarelor cerințe:

„*Deci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău. Vie împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău*” (Matei 5, 9-13).

1. Precizați cum mai este numită rugăciunea *Tatăl nostru* și de ce i s-a dat acest nume.
2. Explicați folosirea pluralului nostru din sintagma „*Tatăl nostru*” (și nu *Tatăl meu*).

Aplicație (25 minute)

Pornind de la cererea: *Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri* alcătuiți o compunere de aproximativ o pagină cu titlul *Iertarea în viața creștinului*, în care să integrați învățăturile morale desprinse din studierea rugăciunii. Folosiți în redactare și argumente din următorul text: „*Iertarea ocărilor este o condiție necesară pentru ca să primești iertarea propriilor păcate de la Dumnezeu. Ultima nu este cu puțință fără prima. Iertați și veți fi iertați (Luca 6, 37), a spus Domnul. Sunt multe chipuri de milostivire prin mijlocirea cărora putem primi de la Dumnezeu iertarea păcatelor, dar chipul cel mai însemnat este să-i iertăm pe vrăjmași.*” (Fericitul Augustin)

Aplicație (35 minute)

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„*Iar când a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mână la adânc și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți. Răspunzând, Simon a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvântul Tău, voi arunca mrejele. Și făcând ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejele. Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corabiile, încât erau gata să se afunde. Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos. [...] Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni. Și trăgând corabiile la țarm, au lăsat totul și au mers după El*” (Luca 5, 4-11).

1. Scrieți titlul minunii la care face referire textul.
2. Notați câte un sinonim pentru cuvintele: *mreajă* și *a se trudi*.
3. Precizați două virtuți ale Sfântului Apostol Petru, care se evidențiază în acest episod.
4. Extrageți două învățături morale la care face referire textul.
5. Explicați în 4-5 rânduri sintagma „*pescar de oameni*”.

Aplicație (15 minute)

Pornind de la cuvintele Sfântului Paisie Aghioritul: „*După cum ciorchinele, dacă îl tai din vișă, se strică, putrezește și nu se mai coace, tot astfel și dragostea, dacă o desparți de taina nunții, prin care se hrănește din darul lui Dumnezeu, mai devreme sau mai târziu se va strica, se va denatura într-un fel sau altul.*” Alcătuiți un text de 8-10 rânduri, în care să evidențiați importanța Sfintei Taine a Cununiei pentru familia creștină.

Aplicație (25 minute)

Redactați o compunere de aproximativ o pagină despre importanța curajului în viața creștinului, având ca model pe Sfântul Mare Mucenic Gheorghe.

Vor fi urmărite următoarele cerințe:

- a. Alegerea unui titlu sugestiv;
- b. Ilustrarea cu exemple de bărbăție din viața „Purtătorului de biruință”;
- c. Prezentarea modalităților de cinstire a sfântului.

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„*Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon și a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat, lăsându-l aproape mort. Din întâmplare, un preot cobora pe calea aceea și, văzându-l, a trecut pe alături. De asemenea și un levit, ajungând în acel loc și văzând, a trecut pe alături. Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el și, văzându-l, i s-a făcut milă, și, apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând pe ele untdelemn și vin, și, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el. Iar a doua zi, scoțând doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis: - Ai grijă de el și, ce vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, îți voi da*” (Luca 10, 30-35).

1. Menționați titlul pildei din care face parte fragmentul citat.
2. Transcrieți din text trei „cuvinte simbol”, apoi precizați semnificația acestora.
3. Explicați în maximum 5 rânduri următorul enunț: „*Să iubești pe Domnul Dumnezeul Tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși*”.
4. Formulați două învățături morale desprinse din fragmentul citat.

Aplicație (25 minute)

Alcătuiți o compunere cu titlul: *Să ne ajutăm unii pe alții*, de maximum 15 rânduri, în care să folosiți:

- a. cuvântul care definește o „povestire alegorică cu un cuprins religios sau moral, ce conține o învățătură”;
- b. sintagma care indică „lucrări sfințitoare întemeiate de Mântuitorul Hristos pentru mântuirea oamenilor și încredințate Bisericii”;
- c. termenul ce arată sentimentul ce trebuie să stea la baza relațiilor dintre oameni;
- d. sinonimul pentru *Sfânta Taină a mărturisirii păcatelor*;
- e. cuvântul care definește „convorbirea omului cu Dumnezeu”.

Referiți-vă și la modelul pe care Domnul nostru Iisus Hristos ni-l oferă, atât prin comportamentul Său față de oameni, cât și prin învățăturile din pildele Sale.

Aplicație (25 minute)

Pornind de la textul: „*Prea Bunul Dumnezeu a lăsat Duminicile și sărbătorile de peste an ca pe niște limanuri pentru corăbiile sufletelor noastre ce aleargă prin valurile și furtunile vieții, ca pe niște popasuri de odihnă pentru călătorii împovărați ce suntem, popasuri duhovnicești pentru odihna sufletelor noastre, care în fiecare zi și ceas se află în lupta cu valurile veacului de acum.*” (Sfântul Ioan Gură de Aur), elaborați o compunere argumentativă de 1 - 2 pagini în care să-i răspundeți prietenului vostru la întrebarea: *Cum ar trebui să cinstească un creștin zilele de sărbătoare creștină?*

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„*Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci.*”.

1. Precizați numele documentului (mărturisirii) din care face parte fragmentul citat.
2. Scrieți un sinonim contextual pentru verbul *a purcede*.
3. Menționați două momente ale lucrării Duhului Sfânt în lume și formele sub care Acesta S-a manifestat.
4. Explicați sensul expresiei: „*Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit*”.
5. Pornind de la cuvintele „*Duhul este cel ce dă viață*” (Ioan 6, 63) și „*întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul*” precizați în 5-6 rânduri de ce religia creștină este împotriva războiului, a sinuciderii, a violenței sub orice formă.

Aplicație (20 minute)

Pornind de la următoarea cugetare: „*Sfânta Împărtășanie seamănă în trupul cel stricăcios sămânța învierii, arvuna vieții veșnice, «leacul nemuririi»*”. (Părintele Petroniu Tănase) elaborați un text de 10-15 rânduri în care să argumentați importanța comuniunii oamenilor cu Hristos, prin Trupul și Sângele Său.

În redactarea textului trebuie:

- a. să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea unui vocabular adecvat exprimării unei opinii;
- b. să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea exprimată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente;
- c. să realizați câteva corelații de sens între fragmentul dat și sintagma „*cel ce rămâne întru Mine și Eu întru el, acela aduce roadă multă*”, din pilda studiată.

Aplicație (25 minute)

Pornind de la cuvintele părintelui Teofil Părăian: „*Biserica este tinda raiului, Casa lui Dumnezeu, poarta cerului, locul împlinirilor, cerul de pe pământ și sălașul fericirii*” alcătuiți o compunere de 1-2 pagini, în care să evidențiați importanța lăcașului de închinare, cu toate aspectele care îl compun (fizic și spiritual), în viața creștinului ortodox.

În compunere faceți referire și la următoarele aspecte: simbolismul formelor de construcție a bisericii, părțile componente, importanța obiectelor de cult și a slujbelor bisericesti. Dați compunerii un titlu potrivit.

Aplicație (20 minute)

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Cinei Tale celei de Taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș mă primește, că nu voi spune vrăjmașilor Tăi Taina Ta, nici sărutare îți voi da ca Iuda, ci, ca tâlharul, mărturisindu-mă, strig Ție: Pomenește-mă, Doamne, în împărăția Ta.“

(rugăciune înainte de primirea *Sfântei Taine* a.....)

- Scrieți numele Tainei la care face referire rugăciunea de mai sus.
- Identificați persoanele menționate în textul rugăciunii, completând cu informațiile pe care le știți despre ele.
- Precizați numele slujbei în timpul căreia se rostește această rugăciune.
- Enumerați calitățile, pe care ar trebui să le aibă un bun creștin, pentru a putea primi Taina amintită mai sus.

Aplicație (15 minute)

Cel mai bun prieten al vostru se numește Dănuț, dar nu știe nimic despre Sfântul al cărui nume îl poartă.

Ajutați-l, scriind într-un text de 5-10 rânduri, cele mai importante informații din viața aceluia Sfânt.

Aplicație (15 minute)

Pornind de la textul de mai jos, alcătuiți o compunere descriptivă, de aproximativ o pagină, în care să prezentați motivele pentru care trebuie să Îl laudăm pe Dumnezeu și modalitățile prin care putem realiza acest lucru, ținând cont de versurile subliniate. Dați un titlu potrivit compunerii voastre.

Doamne, Tu ești fericirea
Tuturor pe-acest pământ;
Numai singur Tu ești sfânt,
Tu ești pacea și iubirea.

Primăvara toată firea
Tu o-mbraci cu alt veșmânt;
Tu dai viață pe pământ,
Ca să-ți laude mărirea.

Tu ești negreșita cale,
Doamne, noi Te laudăm
Și poruncile-Ți urmăm
După scrisul legii Tale!

(George Coșbuc)

Aplicație (10 minute)

În timp ce se afla pe cruce, Mântuitorul Hristos a rostit de șapte ori mai multe cuvinte. Scrieți cinci dintre aceste rostiri, care v-au impresionat mai mult.

Aplicație (15 minute)

Alcătuți o compunere (de maximum o pagină), ținând cont de situația următoare: Sunteți la Sfânta Liturghie din noaptea Învierii. Descrieți atmosfera din biserică.

Aplicație (10 minute)

Imaginați-vă că tocmai v-ați întors de la un târg de tradiții și obiceiuri de Paști. Împărtășiți-ne, în minimum jumătate de pagină, impresiile voastre.

Aplicație (20 minute)

Participați la Sfânta Liturghie și notați pe caiete, acasă, despre ce a fost vorba în fragmentele care s-au citit din Apostol și din Sfânta Evanghelie, precum și învățăturile pe care le-a desprins preotul din aceste fragmente. Precizați cum puteți aplica aceste învățături și în viața voastră de zi cu zi.

Rezumatul pericopei apostolice/evangelice	Învățături desprinse din aceste pericope	Modalități de aplicare a învățăturilor în viața de zi cu zi

Aplicație (15 minute)

Identificați, în 15-20 de rânduri, care este legătura dintre Sfânta Scriptură și cult, pornind de la citatul de mai jos:

„Scriptura și Liturghia converg în scopul unic de a pune poporul în dialogul cu Domnul care e scopul profund al cuvântului lui Dumnezeu. Cuvântul ieșit din gura lui Dumnezeu și atestat în Scripturi se întoarce la Dumnezeu sub formă de răspuns rugător al poporului (Is. 55,10-11): de aceea în inima Scripturii se află psalmii care în cult și în liturghie exprimă răspunsul poporului la lucrarea lui Dumnezeu în istorie.” (Enzo Bianchi, *Ascultând Cuvântul. Pentru lectura duhovnicească a Scripturii în Biserică*)

Aplicație (10 minute)

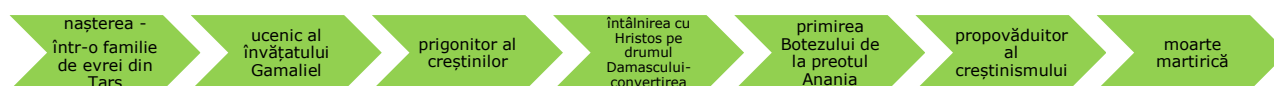
Exemplificați, cu situații concrete, de cine și de ce ar trebui să asculte copiii.

De cine trebuie să ascult?	De ce trebuie să ascult?

Aplicație (10 minute)

După modelul prezentat mai jos, alcătuiți linia vieții a unui alt personaj biblic, la alegere.

Linia vieții Sfântului Apostol Pavel

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în Mine. Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne întru Mine și Eu în El, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 4-5).

1. Precizați titlul pildei din care face parte fragmentul citat.
2. Menționați trei cuvinte simbol din pildă și semnificația lor simbolică.
3. Formulați două învățături care se desprind din pilda recunoscută.
4. Evidențiați necesitatea rămânerii în comuniune cu Dumnezeu, pornind de la enunțul subliniat în text.
5. Elev fiind, ești o mlădiță tânără care trebuie să crească și să aducă roade în viață. Enumeră factorii care te ajută să crești și să-ți îmbogățești sufletul prin cultivarea minții și înnobilarea inimii, precum și condițiile care favorizează dezvoltarea în urma acțiunii acestor factori, precizând și roadele care pot apărea de-a lungul vieții.

Aplicație (10 minute)

Exprimați-vă un punct de vedere personal asupra afirmațiilor de mai jos:

„Nu poate exista Biserica în afara iubirii.” (Sfântul Ioan de Kronstadt)

„În afara Bisericii nu există mântuire... Cine n-are Biserica de mamă, nu poate avea pe Dumnezeu ca Tată.” (Sfântul Ciprian)

Aplicație (20 minute)

Elaborați un text de 10-12 rânduri în care să argumentați rolul iubirii pentru întărirea legăturii între oameni și între oameni cu Dumnezeu, în Biserică.

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea unui vocabular adecvat exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea exprimată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la afirmația Fericitului Augustin: „Începutul credinței noastre este credința în Sfânta Treime”, alcătuiți o compunere de 1-2 pagini cu titlul **Crezul meu**.

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Iar când va veni Mângâietorul, pe care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl porcede, Acela va mărturisi pentru Mine” (Ioan 15, 26).

1. Enumerați Persoanele Sfintei Treimi în ordinea amintită în verset.
2. Precizați rugăciunea care cuprinde învățătura despre Sfânta Treime.
3. Motivați apelativul de *Tată* pentru cea dintâi Persoană a Sfintei Treimi.
4. Scrieți fragmentul din această rugăciune care cuprinde învățătura despre Duhul Sfânt.
5. Prezentați în 5-8 rânduri lucrarea Sfântului Duh în cadrul Sfintei Treimi.

Aplicație (45 minute)

Argumentați importanța credinței vii, reflectată în fapte bune, în menținerea legăturii cu Trupul tainic al lui Hristos, conform îndemnului: „*Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne în Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic*” (Ioan 15, 5).

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea unui vocabular adecvat exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea exprimată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la îndemnul de mai jos, alcătuiți o compunere de 1-2 pagini în care să prezentați colegilor voștri convingerea că Biserica este locul unde ne naștem și creștem duhovnicește, având ca hrană harul Duhului Sfânt, primit prin Sfintele Taine.

„*Vino în Biserica lui Hristos ca să înveți ce este inocența și puritatea, ce este blândețea și ce este iubirea! Vei afla care este rostul tău în lume, care este sensul existenței noastre.[...]*

Vei avea o nădejde și nădejdea te va face tare. Vei avea o credință și credința ta te va mântui. Vei avea o dragoste și dragostea te va face bun.” (Pr. Gheorghe Calciu, *Șapte cuvinte către tineri*)

În elaborarea compunerii veți avea în vedere următoarele aspecte:

- noțiunea de Biserică;
- momentul întemeierii Bisericii;
- membrii Bisericii și legătura dintre aceștia în vederea mântuirii;
- virtuțile dobândite în Biserică.

Aplicație (20 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„*Asemenea este împărăția cerurilor cu omul care a semănat sămânța bună în țarina sa. Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grâu și s-a dus. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina. Venind slugile stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămânță bună în țarina ta? De unde dar are neghină? Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voiești deci să ne ducem și s-o plivim? El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeți odată cu ea și grâul. Lăsați să crească împreună și grâul și neghina, până la seceriș și, la vremea secerișului, voi zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și legați-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul adunați-l în jitnița mea...*” (Matei 13,24-30).

1. Precizați titlul pildii din care face parte fragmentul citat.
2. Menționați trei cuvinte simbol din pildă și semnificația lor simbolică.
3. Formulați două învățături care se desprind din pilda recunoscută.
4. Prezentați două motive pentru care Dumnezeu, prin îndelunga Sa răbdare, îngăduie conviețuirea oamenilor buni cu cei răi și ilustrați răspunsul vostru cu exemple din viața cotidiană.

Aplicație (20 minute)

Elaborați un text de 10-12 rânduri în care să argumentați rolul primirii Sfințelor Taine pentru întărirea legăturii între oameni, dar și între oameni și Dumnezeu, în Biserică.

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea unui vocabular adecvat exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea exprimată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la textul de mai jos, alcătuiți o compunere de 1-2 pagini în care să evidențiați legătura dintre credință și faptele pline de dragoste, ca resursă a comuniunii între oameni și a comuniunii oamenilor cu Dumnezeu.

„Credința este temelie dragostei. Veghează neîncetat să ții credința și veghează încontinuu ca sămânța dragostei pe care credința o poartă în sine să crească și să-ți aducă bucurie. Deoarece credința singură, fără dragoste, rămâne mică și nu aduce roade.(...) Dacă pierzi dragostea, ai pierdut mult, însă dacă pierzi și credința, ai pierdut totul. Dacă pierzi dragostea, ai pierdut fructul din pom, însă dacă pierzi și credința, e ca și cum ai tăiat de tot pomul.”

(Sfântul Nicolae Velimirovici, *Învățăături despre bine și rău*)

Aplicație (20 minute)

Desenați o stea cu cinci colțuri. Fiecare vârf de stea conține câte un cuvânt: CINE, CARE, CE, UNDE, CÂND, DE CE. Cu ajutorul acestora formulați zece întrebări din lecția studiată care să conțină fiecare din cele cinci cuvinte precizate. Veți reuși să o faceți să lumineze dacă veți alcătui cât mai multe întrebări care să conțină un cuvânt din cele oferite.

De exemplu *Pilda Viței de viei*:

Exemplu:

- *Cine* este vița cea adevărată?
- *Cine* este lucrătorul?
- *Cine* nu poate să aducă roade de la sine?
- *Cine* nu poate să rămână în Hristos?
- *Cine* este aruncat în foc și arde?

Aplicație (10 minute)

Desenați un coș apoi completați individual *Coșul personal* astfel:

1. în interiorul coșului ⇒ *virtuțile/trăsăturile pozitive*;
2. pe exteriorul coșului ⇒ *exemple de fapte bune*;
3. în afara coșului ⇒ *păcatele/faptele rele*.

Completați după model *Coșul clasei*.

Analizați și comparați cele două *coșuri*. Precizați concluziile.

Ce pune în coșul său adevăratul creștin pentru a ajunge în rai?

Ce dă afară din coșul său pentru a nu ajunge în iad?

Aplicație (15 minute)

Alcătuți propoziții în care să folosiți următoarele cuvinte cu sens propriu și apoi cu sens figurat: **candelă, nunta, mire, a unge, a adormi, foc, ulei, ceas.**

Aplicație (10 minute)

Pentru a realiza pașii "urmării sfinților" în viața noastră, completați schema.

DE CE?

Motivul pentru care ar urma cineva învățătura și purtarea sfinților:

- pentru că au dovedit demnitate și curaj

-

CUM?

- să fie demni și curajoși în neazuri

-

OBSTACOLE

- teama copleșitoare în fața primejdiilor

-

MODALITĂȚI

- să ierte ofensele și jignirile

-

Aplicație (10 minute)

Pornind de la relatarea minunii din Cana Galileii identificați personajele biblice care au participat la acest eveniment și menționați modul în care puteți aplica voi, în viața de zi cu zi, modelul oferit de aceștia.

Tiparul biblic	Situația concretă	Modul de aplicare a tiparului
----------------	-------------------	-------------------------------

Aplicație (10 minute)

Alcătuți un articol în care să prezentați modalități prin care puteți interioriza în viața proprie învățăturile din parabolele Mântuitorului.

Aplicație (10 minute)

Completați semnificația părților componente ale strugurelui:

Strugurele bun

- Codița ciorchinelui ⇒ împlinirea poruncilor (exemple);
- Ciorchinele ⇒ exemple de virtuți;
- Boabele ⇒ fapte bune.

Strugurele rău

- Codița desprinsă ⇒ neîmplinirea poruncilor (exemple);
- Ciorchinele ⇒ exemple de trăsături negative care ne îndepărtează de Dumnezeu;
- Boabele stricate ⇒ faptele rele (păcatele).

Aplicație (10 minute)

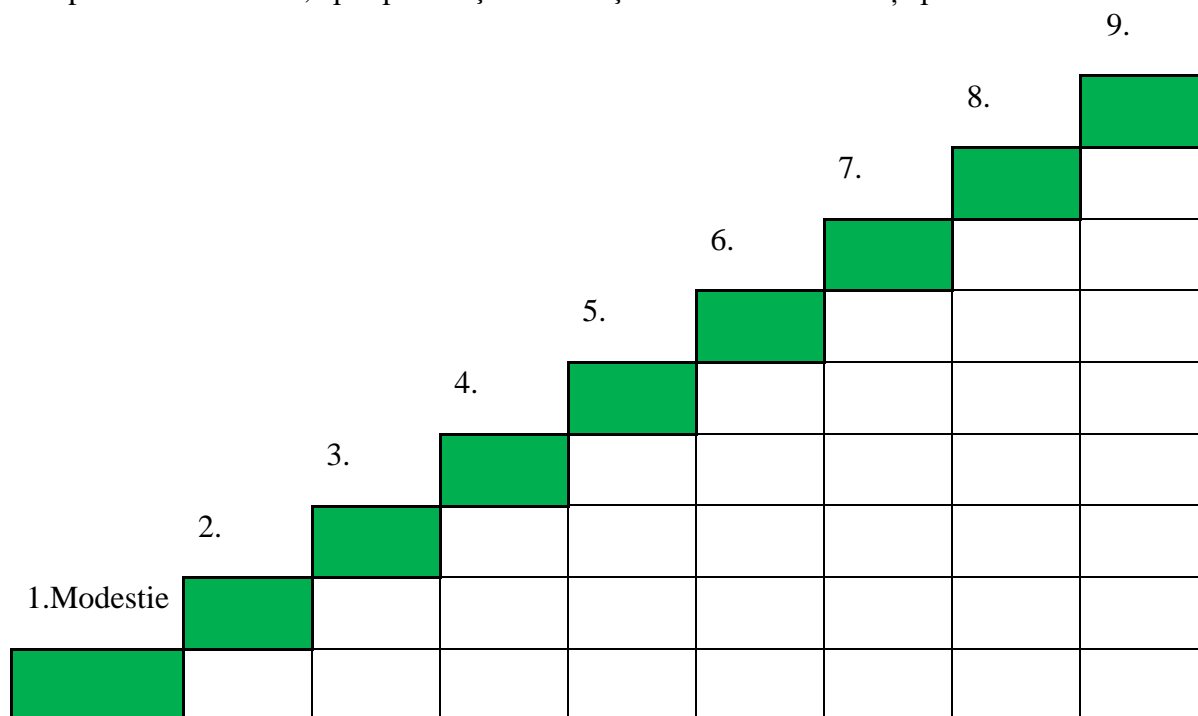
Alcătuți un text cu titlul *Martiriul creștin* în care să evidențiați virtuțile de care au dat dovadă mucenicii.

Aplicație (5 minute)

Manifestați-vă iubirea creștină față de o persoană pe care nu prea o agreați. Povestiți cum ați procedat.

Aplicație (20 minute)

Schițați nouă trepte de la stânga la dreapta. Identificați și notați pe fiecare treapta virtuțile desprinse din *Fericiri*, apoi precizați modalitățile de realizare în viața personală.

Aplicație (10 minute)

Alcătuți o comparație între 3 valori/virtuți pe care le transmit modelele biblice, despre care ați învățat până acum și 3 pseudo-valori promovate astăzi. În ce măsură contribuie acestea la creșterea/descreșterea voastră spirituală?

<i>Valori/virtuți transmise de modelele biblice</i>	<i>Pseudo-valori promovate astăzi</i>
---	---------------------------------------

Modalități de abordare a unor conținuturi

La tema *Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine* se poate organiza o experiență structurată de învățare, pornind de la o poveste sau transpunerea acesteia într-un joc de rol/dramatizare, pentru a scoate în evidență modul în care este bine să ne rugăm:

„Un om cu frica lui Dumnezeu întâlnește odată în călătoria sa un drumeț, cu care intră în vorbă. Pentru a fi folositor tovarășului său de călătorie, el aduce în curând discuția la chestiuni religioase. Între altele, îl întreabă pe drumeț dacă Îl iubește pe Dumnezeu. Desigur că Îl iubesc, fu răspunsul. Te rogi tu la El fără a fi distrat de bună voie în rugăciune? O, niciodată nu sunt distrat, răspunse drumețul. Străinul observă că tovarășul său de drum nu știe ce va să zică a fi distrat în rugăciune și voi să-i dea o lecție. Prietene, îi zise el, să facem o învoială: Dacă tu ești în stare să zici «Tatăl nostru» fără a fi distrat, îți dăruiesc ție calul pe care călăresc. Drumețul, plin de speranță, începu «Tatăl nostru». Dar, când fu pe la jumătatea rugăciunii, se întrerupse, întrebând pe străin: Îmi dăruiești și șaua? Nici șaua, nici calul, răspunse străinul, căci în loc să te rogi cu atenție, te-ai gândit la cal.” (Dr. Grigore Gh. Comșa, *O mie de pilde*, Arad, 1929)

Observarea reflexivă (analiză)- se pot adresa următoarele întrebări: *Despre ce este vorba în această poveste?, Ce intenție a avut străinul față de călătorul cu care s-a întâlnit pe drum?, Cum a reacționat acesta la propunerea străinului?, De ce străinul nu și-a ținut promisiunea făcută drumețului de a-i dăruia calul?;*

Conceptualizarea abstractă (generalizare) – se pot adresa următoarele întrebări: *Unde a greșit drumețul?, Cum trebuia să se comporte drumețul pentru a primi calul promis?, Ce învățături morale transmite această poveste?;*

Experimentare activă (aplicare) – se pot adresa următoarele întrebări: *Ce ai învățat tu din această poveste?, Ai avut experiențe similare în viața ta?, Cum ai reușit să depășești momentele în care nu te puteai concentra la rugăciune?*

Jocuri didactice

Activitate de grup: alcătuiți un **Alfabet al milei/înțelepciunii**, folosind literele inițiale ale unor cuvinte învățate la ora de religie. Exemplu: despre *biserica* (*bunătate, iubire, simpatie, emoție, răbdare, inteligența, credința, ascultare*).

Atelierul Pildelor.../Lecturilor.../Întâmplărilor - Activitate de grup

- După ce ați citit textul în șoaptă, completați fișa, lucrând în grup.
- Citiți pe roluri. Alegeți cei mai buni cititori care să vă reprezinte grupa.
- Alegeți cele mai bune răspunsuri. Cum credeți că a continuat povestirea? Găsiți mai multe variante.

- d. Descoperiți învățătura. Alcătuiți, oral, 2 enunțuri în legătură cu finalul întâmplării.
- e. Desenați o scenă din Pilda.../Lectura.../Întâmplarea.
- f. Aplicați învățătura.

Autoevaluare. Gândiți-vă la tot ce ați învățat de-a lungul acestui semestru. Ce calificative credeți că vi se cuvin la capitolele: *fapte bune, răbdare, rugăciune.*

Exerciții de atitudine. Transformați enunțurile negative în enunțuri afirmative:

Nu pot să mă implic!

Nu pot schimba lucrurile!

Nu este bine să îți pese de ceilalți!

Nu am om care să mă ajute!

Nu fac lucruri fără a primi recompensă!

Citiți expresiv comunicarea *Te iert/Sunt valoros/...*, folosind pe rând următoarele semne grafice de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, puncte-puncte. Respectați aceleași cerințe și pentru comunicarea *Mă ierți/Ești valoros/...*

- Ce observați?
- Care comunicare credeți că este mai potrivită?

Joc. Răspundeți cât mai repede la următoarele întrebări:

- *Ce culoare are iertarea/mila/....?*
- *Ce culoare are răzbunarea/zgârcenia/.....?*
- *Ce gust are iertarea/mila/răzbunarea/zgârcenia/.....?*
- *Unde se află iertarea/mila/răzbunarea/zgârcenia/.....?*
- *Ce floare seamănă cu iertarea mila/răzbunarea/zgârcenia/.....?*

Mâini slujitoare - scrieți următorul citat din Fericitul Augustin și oferiți-l spre discuție în grupe de lucru: „*Cu ce seamănă iubirea? Are mâini pentru a-i ajuta pe alții. Are picioare pentru a alerga spre cei săraci și nevoiași. Are ochi pentru a vedea nefericirea. Are urechi pentru a auzi suspinele și suferințele oamenilor.*” Discutați cu elevii cum pot ajuta cu mâinile lor; puneți-i să deseneze, să decupeze sau să scrie cum putem să-i ajutăm pe ceilalți cu mâinile, picioarele, ochii, urechile sau cu cuvintele pe care le-am putea rosti.

Crinul păcii: copiii trebuie ajutați să-și rezolve singuri disputele; ei sunt invitați să-și exprime pe rând punctul de vedere ținând în mână un crin confecționat chiar de ei; la fel procedau unele triburi de amerindieni, folosind „*pana vorbitoare*”.

Cercul vieții: cercul ne amintește de conexiuni, de umanitate și veșnicie; anul liturgic este ciclic, deci putem ajuta elevii să vadă legătura dintre noi și lume; se poate crea un afiș ori o planșă reprezentând ciclul vieții; se poate trasa un cerc mare, apoi în interiorul lui desenăm alt cerc mai mic. Cercul reprezintă timpul lui Dumnezeu, nu are nici început, nici sfârșit; cercul desenat în interior ne poate duce cu gândul la Dumnezeu, care e în centrul întregii viețuiri, în mijlocul vieții noastre; iată mai jos câteva activități ciclice care pot fi explorate:

- activitățile zilnice ale copiilor și adulților (ne trezim, ne spălăm, ne rugăm, mâncăm, ne jucăm, lucrăm);
- dimineața, prânzul, după amiaza, seara, noaptea;
- anotimpurile;
- însămânțarea, creșterea, recoltarea;
- botezul, nunta, sfințirea casei, pomenirea strămoșilor...;
- ciclul liturgic al anului: Paștele, Înălțarea, Rusaliile, Postul Crăciunului, Nașterea Domnului, Postul Paștilor (un timp al prăznuirii, un timp al creșterii, un timp al așteptării, unul al bucuriei, un timp al pregătirii).

Darul amintirilor. Invitați elevii să continue afirmația „*Îmi aminesc ziua în care...*”, având în vedere cuvintele Psalmului 103 – „*Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui*”; referiți-vă la împrejurări în care ați fost fericiți, sau în care s-a întâmplat ceva deosebit; se pot numi și amintirile deosebite ale celor cunoscuți; se pot grupa pe tematici; se pot discuta și evenimentele neplăcute, reieșind din dialogul purtat, felul în care Hristos-Domnul a lucrat spre binele nostru în acele împrejurări.

Atelier. Citiți sau relatați povestiri biblice, vieți ale sfinților, întâmplări contemporane despre copii, care înfățișează valori creștine – confecționați/decupați în carton format A4 figurine care să reprezinte personaje din aceste povestiri, distribuiți-le copiilor și cereți-le să le folosească drept accesorii când vor povesti și ei, la rândul lor, cele auzite.

Nu te întrista, frate! - joc de implicare și identificare de soluții de ajutorare a persoanelor defavorizate; exerciții de depășire de obstacole.

Dialog de suflet - Lucru în pereche. Imaginează-ți cu unul dintre colegii tăi un interviu cu o persoană care a primit ajutor de la un bun creștin. Jucați pe rând rolurile de reporter și de persoană ajutată.

Semne însemnate - La finalul orei, elevii primesc câte o cheie confecționată din carton pe care trebuie să scrie cuvintele-cheie care le-au rămas în minte, dilemele pe care și le-au clarificat. Dacă nu este timp pentru a confecționa chei, se desenează o cheie mare pe o coală de flipchart.

Apoi, se desenează pe o coala de flipchart un semn mare de întrebare, în interiorul căruia elevii vor lipi postit-urile primite de la profesor, pe care au scris ceea ce nu au înțeles prea bine sau întrebările care s-au născut în mintea lor în urma orei de religie.

Valori și simboluri - Administrați în echipă tabelul următor, care va fi completat prin negociere între toți membrii ei. La momentul expirării timpului de lucru, invitați elevii să-și prezinte opțiunile. La final, aprofundați exercițiul prin următoarele întrebări de clarificare:

VALORI ȘI SIMBOLURI		
<i>VALOARE</i>	<i>OBIECT</i>	<i>MOTIVE DE ALEGERE</i>
Frumusețe		
Sacrificiu		
Familie		
Iubire		
Prietenie		
Adevăr		
Pace		
.....		

- *V-a plăcut jocul?*
- *Cât de ușor a fost să vă puneți de acord?*
- *Ce obiecte ați fi ales dacă erați singuri?*
- *Care este diversitatea obiectelor alese pentru aceeași valoare?*
- *Ce ați învățat nou: despre voi și despre ceilalți?*
- *Care ar fi valorile de care v-ați ocupa mai atent dacă ar trebui să repetați jocul?*
- *Ce ați vrea să mai adăugați?*

Analogii. Cine este Dumnezeu? Ambalați un lucru în așa fel încât să nu se cunoască ce e înăuntru. Îl aduceți la clasă și îl puneți pe catedră, astfel încât toți să îl vadă și să fie curioși *ce e și pentru cine*. Le explicați că veți face un joc în care trebuie să-și dea seama ce e înăuntru.

- **Enumerați 4, 5 lucruri despre obiect, dar mai generale, ca să nu-și dea seama ce este.**
- După ce timpul în care puteau să spună ce e înăuntru a trecut, dați ambalajul jos și arătați-le obiectul. **Interesul e să nu-și dea seama ce obiect este.** Apoi le spuneți că au știut *câteva* lucruri despre acel obiect, dar nu au știu care e obiectul. Tot așa știm *în parte*, câteva lucruri despre Dumnezeu, dar nu Îl cunoaștem în totalitate. De aici conduceți discuția în funcție de interesul elevilor.

Exercițiu de evaluare/feed-back. Cadranale. Se poate aplica la diverse conținuturi/teme

Exemplu:

Citiți cu atenție afirmația "Sfinții sunt prietenii noștri și ai lui Dumnezeu" și completați propozițiile din cele 4 cadrane cu părerile voastre.

Eu cred că.....	Eu știu că.....
Eu simt.....	Eu sper.....

Metoda Proiectului: Multe chipuri - o singură inimă. Elevii confecționează un poster/banner al clasei/familiei/școlii/parohiei care surprinde în formă artistică (fotografii/picturi/grafiti...) unitatea respectivei comunități.

Exerciții de reactualizare a ideilor-ancoră. Exemple de întrebări-machetă:

Ce știi despre.....?

Care sunt ideile principale ale lecției.....?

Despre ce ai învățat în lecția.....?

Care este importanța faptului că.....?

Cum justifici faptul că.....?

Care crezi că sunt consecințele faptului.....?

Ce ai vrea să mai afli în legătură cu tema studiată (predată).....?

Ce întrebări ai în legătură cu subiectul propus.....?

Cum consideri că ar fi mai avantajos să...sau să...?

Ce ți s-a părut mai dificil din.....?

Cum poți aplica cunoștințele învățate.....?

Ce ți s-a părut mai interesant.....?

De ce alte experiențe sau cunoștințe poți lega ceea ce tocmai ai învățat?

Care e întrebarea? Jocul constă în prezentarea unei liste de răspunsuri notate pe cartonașe, elevul urmând să formuleze întrebările corespunzătoare. Iată un exemplu de listă de răspunsuri:

- 1 Decembrie
- 30 Noiembrie
- 25 Martie
- Ierusalim
- Betleem
- Sihăstria.... Pentru fiecare răspuns, pot fi formulate mai multe întrebări. Pentru a face jocul mai interesant, includeți în listă informații despre care elevul nu știe foarte multe lucruri, pentru a-i trezi curiozitatea de a afla.

Cuvinte-prizoniere. Este un joc prin care elevii realizează importanța cuvintelor pentru a putea exprima ceea ce simțim și gândim. Aveți nevoie de o coală de hârtie și un marker. Porniți de la povestea: *Călătorești într-un teritoriu condus de către un uriaș foarte puternic care îți cere să scrii pe o hârtie doar 20 de cuvinte de care ai avea nevoie ca să comunici cu celelalte persoane. Apoi, după ce le-ai scris pe hârtie, îți cere să scrii un scurt text folosind numai acele cuvinte. Poți folosi de mai multe ori același cuvânt, dar nu poți folosi alte cuvinte decât cele de pe listă. Textul trebuie să aibă înțeles și cursivitate, iar dacă folosești și alte cuvinte, uriașul se va înfuria*". Jocul îi ajută pe elevi să analizeze și să selecteze acele cuvinte care sunt esențiale pentru comunicare. Se pot folosi variante: sunt interzise cuvintele *mulțumesc, vreau, eu, iartă-mă, iubesc, ajutor...*

Exercițiul de activizare - NOTES. Folosește adaptat regulile jocului ȚOMANAP, la cerințele din tabel:

Nume de sfinți	Orașe	Termeni religioși	Evenimente	Sărbători

Ecoul – joc de energizare. Se împarte clasa în două grupe și o grupă spune versetul/vers din poezie/rugăciune cu voce tare, iar cealaltă grupă reia încet ca și un ecou.

Pe urmele Tale - Joc recapitulativ. Printați două perechi de „urme” format A3, colorați în culori diferite pentru fiecare echipă, apoi le decupați/laminați. Trasați pe tablă sau prin mijlocul clasei un traseu pe care trebuie să-l parcurgă echipele și puneți ambele perechi de urme la START. Împărțiți elevii în echipe, puneți întrebări din lecție și alegeți câte un reprezentant al fiecărei echipe să răspundă. Pentru fiecare răspuns corect, reprezentantul poate înainta un pas pe tablă.

Scaunul misterios - Joc recapitulativ. Formulați întrebările de acasă și le lipiți sub scaune înainte de începerea orei.

Mână în mână, suflet lângă suflet. Instrucțiuni:

1. Grupați-vă câte trei colegi.
2. Unul dintre voi va lega (cu un cordon sau panglică) câte o mână a celorlalți doi colegi, astfel încât să formeze o *mână cu 10 degete*.
3. Colegul-asistent va dicta celorlalți doi un mesaj de încurajare: *Sănătate!; Răbdare!* Mesajul trebuie scris pe o foaie de hârtie de *mâna cu 10 degete*.
4. Discutați ce ați observat în timpul jocului la fiecare dintre voi.
5. Cum se aseamănă jocul cu situația unui bolnav?

Text biblic: „*Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos*”(Epistola către Galateni a Sfântului Apostol Pavel 6,2).

Scaunul fierbinte! (30 minute)

Profesorul alege un elev care se așază pe un scaun. El trebuie să spună trei trăsături negative pe care dorește să și le corecteze. Dacă reușește să-și identifice corect defectele, după părerea colegilor din clasă, el este răsplătit de aceștia cu trăsături pozitive. Dacă nu reușește, scaunul devine fierbinte și trebuie să revină la adevăr.

La sfârșit, după ce primește aprecierile colegilor, trebuie să aleagă un alt coleg care să continue jocul.

Mâna creștinului onest! (30 minute)

Fiecare elev își va desena pe o foaie de hârtie conturul unei mâini, după care își va scrie numele. Pe primele trei degete notează trăsăturile sale pozitive (virtuțile) iar pe ultimile două, cele negative (păcatele). Când au terminat, pun foile pe catedră. Profesorul le amestecă, citește o lucrare la întâmplare și solicită elevilor să recunoască a cui este.

Îngerul păzitor!

Manifestați-vă iubirea creștină față de o persoană pe care nu prea o agreeți prin jocul *Îngerul păzitor*. Timp de o săptămână, până la ora următoare de religie, elevii trebuie să aibă grijă de colegii lor. Ei trebuie să fie discreți, să păstreze un secret, dar în același timp trebuie să-și manifeste prezența prin ajutorul și grija acordată, exersând în acest fel dobândirea virtuților prin practicarea faptelor bune.

Elevii primesc bilețele din hârtie albă pe care trebuie să-și scrie numele și prenumele. Bilețele se pun într-o cutie urmând o tragere la sorți. Ei citesc bilețele și rețin numele. Elevul tras la sorți devine „protejat” iar numele lui trebuie păstrat secret.

În timpul acordat, elevii trebuie să-și îndeplinească misiunea de „Înger păzitor”. De exemplu, să-i ajute pe colegii lor la efectuarea temelor, să le acorde timp și să comunice mai mult în pauze, să se poarte frumos, să le facă mici cadouri: bombonele, ciocolățele, cărțile, etc.

La ora următoare se descoperă „Îngerii păzitori” și ce au făcut ca să-și îndeplinească misiunea.

Întrebări posibile pentru protejat:

- Și-a îndeplinit sau nu misiunea „îngerul tău păzitor”?
- Ce a făcut, concret, pentru tine?
- Ai observat că s-a comportat altfel cu tine decât de obicei?
- Cum te-ai simțit în calitate de „protejat”?

Sunt apreciați îngerii activi iar ceilalți sunt încurajați ca data următoare să-și îndeplinească mult mai bine misiunea primită.

Activități care asociază mișcarea elevilor în spațiul clasei cu tema predată, transformând însuși spațiul clasei în material didactic.

Aplicație (10 minute)

Nașterea Domnului

Catedra o vom întoarce cu fața spre clasă. O acoperim cu o față de masă mai mare, așa încât ea să se transforme în peștera în care S-a născut Hristos. Fiecare elev, în grupuri de câte 3 (ca și al magilor) va aduce daruri Mântuitorului.

Aplicație (10 minute)

Sf. Ioan Botezătorul

Așezăm pe jos 4 coli albastre creponate. Le lipim pentru că vor reprezenta râul Iordan. Aici vor veni toți elevii clasei și vor spune *Sfântului Ioan Botezătorul* (un elev) ce reguli ale școlii au încălcat în ultima săptămână. Ei își vor cere iertare de la persoanele pe care le-au supărat.

Aplicație (10 minute)

Intrarea Domnului în Ierusalim

Fiecare elev va desena și decupa flori cu care Îl vor întâmpina pe Hristos. Unii vor confecționa din hârtie creponată haine pe care le vor așeza pe jos, pe care va trece Mântuitorul. Apoi se va delimita cu o sfoară calea pe care va trece Iisus.

Aplicație (15 minute)

Decalogul

Grupăm elevii în 4 echipe. Ele se vor mișca în sensul acelor de ceas, la cele 4 coli pe care sunt scrise Poruncile 1-4. Fiecare echipă va avea la dispoziție 3 minute să înceapă o povestioară/o situație reală sau imaginară cu privire la respectarea sau încălcarea poruncii. După primele 3 minute, grupa merge la următoarea planșă/poruncă și continuă povestirea începută de grupa anterioară.

Astfel se poate proceda și pentru Poruncile 5-10 – **Datoriile către aproapele.**

Metode activ- participative utilizate în cadrul orelor de religie

Utilizând modelul ERR (evocarea, realizarea sensului, reflecția) elevii devin interesați de Pildele Mântuitorului și realizează conexiuni cu orele de Limba română, enumerând și alți scriitori importanți care au avut ca sursă de inspirație pentru scrierile lor, textele scripturistice.

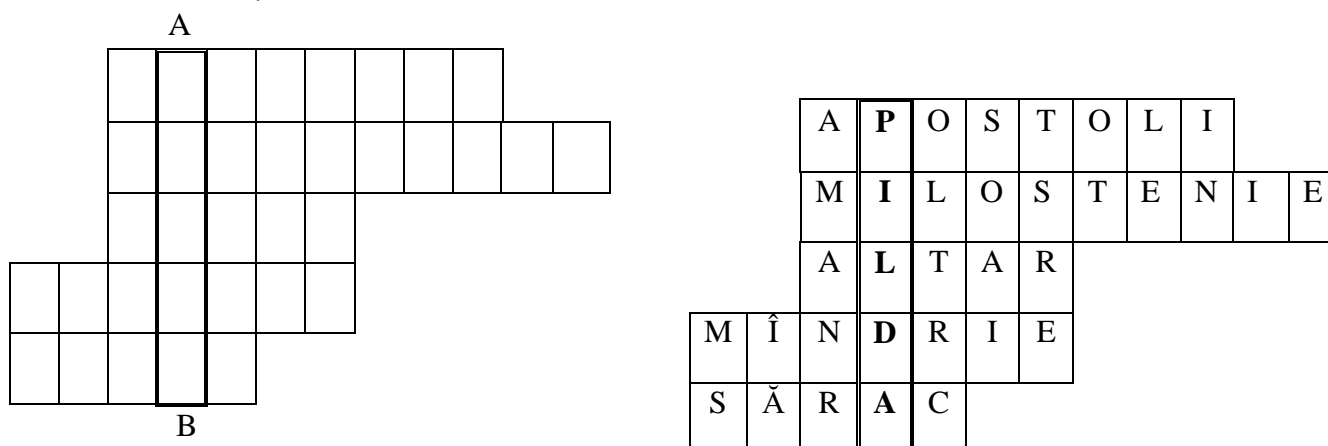
Cuvântul lui Dumnezeu-lumină pentru oameni (Pilda semănătorului-clasa a VIII-a)

Modelul ERR (Model de structurare a lecției)

I. EVOCARA:

Pentru momentul **Captarea atenției:**

- prezentarea unor Pilde despre Împărăția cerurilor; (2-3 min.)
- prezentarea, pe scurt, a unor date din biografia Mântuitorului (referire la metodele utilizate pentru a-i învăța pe oameni tainele Împărăției cerurilor); (2-3 min.)
- explicarea interdisciplinară a definiției: **Parabola/Pilda** = vorbire cu sens figurat prin care se urmărește redarea concretă a unor idei, învățături, având în general un rol didactic, moralizator; o istorioară cu tâlc. (2-3 min.)
- **Completați aritmogriful (Metodă bazată pe joc didactic tip rebus): (2-3 min.)**

1. Îl însoțeau pe Iisus oriunde.
2. Dar făcut unui nevoiaș, ajutor, milă, caritate.
3. Locul cel mai sfânt din Biserică.
4. Cel mai mare păcat (a săvârșit în timpul rugăciunii fariseul).
5. Lipsit de bunuri materiale.

A-B. Povestioară cu înțeles ascuns.

Pentru momentul **Anunțarea competențelor urmărite și a temei: HÂRTIA DE UN MINUT: (3 min.)**

- **Alcătuieți enunțuri în care cuvântul „pildă” să aibă sensurile indicate mai jos:**

Pildă = parabolă; proverb; model demn de urmat; pedeapsă, avertisment.

Considerați că *Pildele Mântuitorului* sunt de actualitate? Argumentați!

Precizare: Astăzi, mai mult ca niciodată în istorie, omenirea este chemată să aducă roade mântuitoare. Ca să arate că învățătura Sa rodește diferit în sufletele oamenilor care o primesc, Mântuitorul le-a rostit *Pilda Semănătorului*.

Pentru momentul **Dirijarea noii învățări:**

CREATIVITATE GHIDATĂ PRINTR-O IMAGINE (3-4 min.)

Se expune imaginea *Pilda Semănătorului*

Se analizează pe scurt detaliile cu elevii. Li se cere să se transpună în locul Semănătorului și să descrie sentimentele ce i-ar cuprinde în această situație (ex. Semănătorul a semănat cu generozitate). Vor detalia o acțiune pe care cred ei că o desfășoară transpunându-se în locul personajului din imagine, făcând legătura cu ceea ce au studiat în primele două momente ale lecției cu subiectul *Pilda Semănătorului*. Pe scurt, se citesc răspunsurile și se fac aprecieri.

II. REALIZAREA SENSULUI:

Pentru momentul **Obținerea performanței:**

▪ **CREATIVITATE GHIDATĂ PRIN OPERA LITERARĂ (10 min.)**

Activitate individuală de lectură

Citiți *Pilda Semănătorului* în următoarele variante: text biblic (Luca 8: 5-15); poezie de George Coșbuc; versificare realizată de preot L. Moisescu-Villea; arătați ce sens comun se desprinde din aceste texte.

„Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și semănând el, una a căzut *lângă drum* și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mâncat-o. Și alta a căzut *pe piatră*, și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. Și alta a căzut *între spini* și spinii, crescând cu ea, au înăbușit-o. Și alta a căzut pe *pământul cel bun* și, crescând, a făcut rod însutit. Acestea zicând, striga: „*Cine are urechi de auzit să audă*”. Și ucenicii Lui Îl întrebau: „*Ce înseamnă pilda aceasta*”? El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți *tainele împărăției lui Dumnezeu*, iar celorlalți în pilde, ca, văzând, să nu vadă și, auzind, să nu înțeleagă. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânța este *cuvântul lui Dumnezeu*. Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi *vine diavolul și ia cuvântul din inima lor*, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. Iar cea de pe piatră sunt aceia care, auzind cuvântul îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar *la vreme de încercare se leapădă*. Cea căzută între spini sunt cei ce aud cuvântul, dar umblând cu *grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții*, se înăbușă și nu rodesc. Iar cea de pe pământ bun sunt cei ce, cu *inimă curată și bună*, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare” (Luca 8: 5-15).

Parabola sămănătorului

de George Coșbuc (1907)

Vorbind apoi, a zis Mântuitorul:
-"Căzu din boabe-o parte pe cărări,
Și paseri au venit de sus cu zborul,
Și-obraznice-au mâncat și-au dus în zări
Atâta grâu! Și-amin, zic vouă,
Că-n minte am slujbașii-acestei țări,
Din boabe-o parte-n loc fără de rouă
Crescând pieri, dar el de vină nu-i,
Căci Tatăl vrea, și-a lui e că nu plouă.
Căzu-ntre spini o parte și-o văzu
Pierind de spini și umbră și cucută,
Și-amin vă zic, c-aceasta-i vina lui.
Și-a fost și-o parte-n bun pământ căzută,
Și patruzeci o boabă fost-a dând,
Și-o seamă șasezeci, și multe-o sută".

Sfârșitul, Doamne, l-ai păstrat în gând?
Că oamenii răi aduși din multe locuri,
De-acel presimt ce mân-un lup flămând
Spre-alți lupi venind cu bici și cu batjocuri,
Bătură omul, și-al lui gând l-au dus
În lacomul ponor al lor, în docuri.
El, bietul, încrezut în Cel-de-sus,
În caldul Prier își va-ncinge brâul,
Să semene din nou, precum ai spus:
Ei iarăși vor veni să-i prade grâul.
Și, dacă-i lași tu, Doamne, - așa mereu,
Din mâna cui să simt-aceștia frâul?
De ce n-ai spus și-aceasta, Doamne-al meu?
Tăcut, tu poate-ngrămădești mânia?
Ori poate, vai, deși ești Dumnezeu,
Nu știi nimic ce-amar e-n România?

Parabola Semănătorului (versificare)

preot L. Moisescu-Villea

Într-o zi de primăvară
A ieșit sămănătorul,
Cu desagii puși pe umăr,
Ca să-și semene ogorul.
Azvârlind în dreapta bobii,
Tacticos și cu măsură,
Semănă până sub seară
Bucata de arătură.
Parte însă din semințe
Au căzut în drum; iar parte
Le împraștiară vântul
Peste niște pietre sparte.
Tot de vânt se mai răsfire
Între niște spini, o parte,
Pe când restul de semințe
Pe pământ bun fură toate.
Cele ce-au căzut pe cale,
Le-au călcat oameni și vite
Și de păsări fură apoi
Pân' la una ciugulite.

Cele ce-au căzut pe pietre,
Numai colțul și-arătară;
Căci pieriră de dogoarea
Pietrelor, ce le uscară.
Cele dintre spini, crescură,
Dar fiind acoperite
De frunzișul lor sălbatic,
Au pierit înăbușite.
Pe când celelalte toate,
Din pământul bun și-ales,
Au dat roade-mbeșugate
Și-nsutite la cules.
Omenirea e tarlaua;
Iar sămânța e cuvântul
Celuia ce ține lumea
Și-a zidit întreg pământul.
Câți nu seamănă cu drumul
Cu semințele strivite
Și călcate în picioare
Tot de oameni, ca de vite!?

De asemeni, câți din oameni
Ce primesc învățătura
Nu au suflet ca de piatră
Și-n zadar le spui Scriptura?
Și la câți diavolul apoi
Cu-ndoială și ispită,
Nu răpește cea din urmă
Licărire nestrivită?!...
Și tot astfel celor care
Se răsfață-n avuție!
Mai au vreme să te-asculte
Când au griji de bogăție?! ...
Pe când alții sunt întocmai
Ca pământul bun și-ales,
Ce dau roade-mbeșugate
Și-nsutite la cules!

Notă: pot fi selectate și alte poezii (ex. Petre Dulfu – *Pilda Semănătorului*, Vasile Voiculescu – *Semănătorul*)

Pentru momentul **Intensificarea retenției:**

▪ **LANȚUL IDEILOR (Tehnică de evocare și de motivare) (5 min.)**

Prin această tehnică orală frontală, profesorul îi solicită fiecărui elev, în ordinea locurilor din clasă, să enunțe câte o informație legată de *Pilda Semănătorului*, având în vedere ideile extrase din text în această oră. Aceste idei nu trebuie să fie identice cu cele extrase anterior; elevul care enunță ideea va avea grijă să nu repete ce a spus colegul lui.

Pentru momentul de **feed-back:**

▪ **SCHELETUL DE RECENZIE - (10 min.)**

1. Scrie într-o singură propoziție despre ce este vorba în *Pilda Semănătorului*.
2. Printr-un cuvânt, rezumă conținutul acestei povestiri.
3. Scrie ideea din text pe care o consideri cea mai importantă.
4. Notează cel mai important aspect al textului.
5. Ce ar trebui să cuprindă un desen ca să poți reda esențialul din povestire?
6. Cine este vinovat de situația în care se află cei care nu dau roade? Sămânța? Cuvântul?

Comentariu: unii oameni sunt gata să arunce răspunderea pe sămânță, pe cuvânt, fie pentru că n-ar fi fost aruncată unde trebuie, fie pentru că există în lume prea multe feluri de pământ. Sămânța a fost aruncată însă cu generozitate peste tot, iar sensul în care sunt luate în parabolă, pământurile sunt inimile oamenilor, așa cum se află și cum se pregătesc pentru intrarea în Împărăție.

III. REFLECTIA:

▪ **CVINTETUL (Tehnică de reflecție) – (5 min.)**

Unul dintre răspunsuri ar putea fi:

Semănătorul
Harnic, Iubitor,
semănând, învățând, îngrijind,
așteaptă de la noi rod
mântuitor.

▪ **PIRAMIDA POVEȘTIILOR (Tehnică de reflecție - pentru asigurarea retenției și a transferului) – (10 min.)**

Elevii vor fi îndrumați de profesor; se poate lucra pe grupe de câte 3 elevi. Elevii cu capacități intelectuale scăzute vor fi repartizați pe grupe alături de colegii cu capacități intelectuale care le permit efectuarea temei pentru acasă, conform cerințelor.

Unul dintre răspunsuri ar putea fi:

Semănătorul

Dumnezeu iubitor
seamănă în suflete, inimi și vieți,
Cuvântul Evangheliei, plin de iubire.
Unele semințe cad în locuri aride, neprielnice,
dușmănoase, potrivnice rodirii, insensibile la darul primit.
La vremea rodirii, acestea nu aduc niciun rod, întristând pe Semănător.
Oamenii buni însă, rodesc faptele bune prin muncă, răbdare, iubire și stăruință.
Învățătură: Pilda Semănătorului este îndemn la privire adâncă asupra propriei vieți.

ÎNVĂȚĂTURILE BIBLICE – SURSĂ DE INSPIRAȚIE ÎN LITERATURĂ: (45 min.)

Se dă textul: „Un gospodar își vântura grâul de pleavă. În vreme ce grăunțele îi cădeau la picioare, pleava zbura în vânt. Și pleava batjocorea grăunțele ce cădeau: «Ce inerție în voi, ce lipsă de entuziasm! Pe voi vă cheamă pământul, noi zburăm!»”

(L. Blaga – *Pietre pe templul meu*)

▪ Ce sens comun se desprinde din textul biblic al parabolei Semănătorului și textul lui Lucian Blaga?

▪ Ce simbolizează grâul în parabola biblică? Dar în textul dat?

• Imaginează-ți că ești prieten bun cu Semănătorul din pildă. Scrie un dialog între tine și Acesta, prin care să evidențiezi virtuțile unei persoane care aduce „roade bune”.

▪ Pornind de la versul „*Noi suntem semințe și pământul e al nostru.*” (Nichita Stănescu), alcătuiți o compunere în care să evidențiați trăsăturile general umane ale „semințelor” care „rodesc” în societatea actuală.

SUGESTII DE CHESTIONARE
PENTRU LICEU
(EVALUARE/DIAGNOZĂ ORĂ ȘI PROFESOR)

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

I. Te rog să apreciezi, pe o scală de la 1 la 5, aspectele semnificative ale activității la care ai participat, ținând cont de valoarea corespunzătoare cifrei.

5 = în foarte mare măsură	4 = în mare măsură	3 = în măsură medie	2 = în mică măsură	1 = în foarte mică măsură
----------------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------------

Nr. crt.	Aspecte evaluate	5	4	3	2	1
1.	Decizia de a studia religia ți-a aparținut.					
2.	Ora de religie este importantă pentru tine și pentru viitorul tău.					
3.	Temele de studiu îți folosesc atât intelectual, cât și spiritual.					
4.	Ai înțeles întotdeauna mesajul lecțiilor.					
5.	Ai acordat atenția cuvenită acestei discipline.					
6.	Ora de religie are impact asupra persoanelor cu o credință îndoielnică.					
7.	Ora de religie contribuie la formarea ta ca om, ca persoană în societate.					
8.	Lecturile din viețile sfinților ți-au schimbat comportamentul în mai bine.					
9.	Obiceiul de a merge la biserică este urmare a învățăturilor dobândite la ora de religie.					

10.	Crezi că ora de religie poate să-i atragă pe elevi către Biserică?					
-----	--	--	--	--	--	--

II. Notează un aspect/lucru care ar putea fi îmbunătățit/o recomandare pentru ora de religie:

.....

.....

III. Ce rol are ora de religie în viața ta în acest moment?

.....

.....

IV. Consideri că notarea la religie poate fi obiectivă?

.....

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să evaluezi anumite aspecte legate de ora de religie, acordând cifra corespunzătoare fiecărei afirmații, unde 10 înseamnă *cel mai important*, iar 1 reprezintă *deloc important*.

În privința orei de religie, pentru tine, cel mai mult contează:

1. Temele abordate la această oră.
2. Prestația profesorului.
3. Mesajul transmis în lecții.
4. Caracterul practic aplicativ desprins din discuțiile de la lecții.
5. Posibilitatea exprimării libere a propriei opinii.
6. Rugăciunea comună făcută la ore.
7. Exemplele de viață desprinse din viețile sfinților.
8. Ora de religie răspunde nevoilor tale de informare și educare.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Ești invitat să completezi spațiile punctate cu propozițiile/frazele potrivite enunțurilor următoare. Nu există răspunsuri greșite, ci numai răspunsuri corecte. Detaliază cât de mult dorești.

1. Cel mai mult la ora de religie îți place.....
.....
2. Simți că ora de religie
.....
3. Față de celelalte ore, ora de religie este.....
.....
4. Ora de religie te ajută să.....
.....
5. Ceea ce definește cel mai bine ora de religie este.....
.....
6. Ți-ai dori ca la această oră să mai vorbești și despre.....
.....
7. Cele mai frumoase discuții la această oră au fost legate de.....
.....
8. În general, asociezi ora de religie cu.....
.....
9. Fără ora de religie.....
.....
10. Mulți colegi de-ai tăi afirmă despre ora de religie că.....
.....
11. Ceea ce îți dorești pe viitor de la ora de religie este să.....

.....

12. Ceea ce înveți la această oră nu te ajută numai în plan spiritual, ci și.....

.....

13. În viața ta, cel mai mult ai aplicat din ceea ce ai învățat la ora de religie

.....

14. Consideri că societatea noastră are nevoie de ora de religie pentru că.....

.....

15. În timpul orei de religie.....

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Gândește-te la ora de religie, la ceea ce semnifică ea pentru tine, și răspunde la următoarele sarcini de lucru:

1. Ora de religie este un moment la care:
 - a. Îți place să asişti.
 - b. Te îmbogățești atât sufletește cât și intelectual.
 - c. Consideri că este importantă pentru tine și pentru viitorul tău.
 - d. Sfătuiești și pe alți colegi să participe cu toată inima.
 - e. Asişti fără să consideri că te ajută/pentru notă.

Scrie pentru fiecare răspuns ales câte o propoziție justificativă:

.....

.....

.....

.....

.....

2. Cum ai putea caracteriza, în câteva cuvinte, relația pe care o ai cu *ora de religie*? Poți asemăna această relație cu cea pe care o ai cu o persoană cunoscută din viața ta?
Detaliază!

.....

.....

.....

.....

.....

3. Alcătuieste un scurt text despre rolul pe care îl are *ora de religie* în viața ta și despre cum ai putea face din *ora de religie* un prieten care să-ți fie alături întreaga viață.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Cum contribuie *ora de religie* la formarea ta ca om, ca persoană în societate, și la ceea ce îți propui pentru viitorul tău?

.....
.....
.....
.....
.....

5. Cum te-ai vedea fără *ora de religie*? Dar pe colegii tăi? Dar întreaga clasă? Dar în societate, ce s-ar întâmpla fără această oră?

.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Te rog să evaluezi anumite aspecte legate de ora de religie, acordând cifra corespunzătoare fiecărei afirmații, unde 10 înseamnă *cel mai important*, iar 1 reprezintă *deloc important*.

În ceea ce privește participarea la *ora de religie*, cel mai mult pentru tine contează:

Atmosfera de la oră.

Atitudinea profesorului.

Cunoștințele acumulate.

Legătura spirituală cu divinitatea.

Discuțiile libere pe teme legate de adolescenți.

Povestirile moralizatoare sau exemplele din viețile sfinților.

Vizitele la Biserici sau monumentele religioase.

Frumusețea și necesitatea temelor discutate.

Posibilitatea exprimării libere a propriei opinii.

Rugăciunea comună de la începutul și sfârșitul orei.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

1. Consideri predarea religiei în școală ca fiind importantă pentru educația religioasă a elevilor sau aceasta ar trebui făcută doar în/la biserică?

.....
.....
.....
.....

2. În ce clasă te-a pasionat religia? Argumentează răspunsul dat.

.....
.....
.....
.....

3. Ce cunoștințe religioase legate de învățătura de credință ți-ai însușit la ora de religie? Detaliază învățătura de credință care este cea mai importantă pentru tine.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Ce cunoștințe religioase legate de viața morală a unui creștin ți-ai însușit la ora de religie? Detaliază îndemnul moral cele mai importante pentru tine.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

5. Enumeră alte trei teme discutate la ora de religie care te-au marcat și argumentează cum îți pot fi de folos cunoștințele însușite în viața de zi cu zi.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Cum ai dori să ți se explice o lecție de religie pentru a fi mai atractivă pentru tine?

.....
.....
.....
.....
.....

7. Ce ți se pare mai obositor – sau chiar plictisitor – la ora de religie?

.....
.....
.....
.....

8. La rugăciunea care se rostește la începutul și la sfârșitul orei de religie simți o stare sufletească deosebită? Consideri folositor pentru tine acest moment?

.....
.....
.....

.....
.....

9. Ai pus în practică vreo hotărâre frumoasă, îndemnat de propria conștiință, datorită sentimentelor religioase inspirate de ora de religie? Exemplifică.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Care sunt efectele predării religiei în școală, observate de tine?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

1. Pe o scală de la 1 la 10, apreciază propria activitate desfășurată la ora de religie în anul școlar trecut:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Motivează punctajul acordat:

.....
.....
.....
.....

2. Pe o scală de la 1 la 10, apreciază activitatea desfășurată de profesor la ora de religie în anul școlar trecut:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Motivează punctajul acordat:

.....
.....
.....
.....

3. Evaluează, pe o scală de la 1 (insuficient) la 5 (excelent), următoarele aspecte ale activității didactice la ora de religie:

• Comunicarea elevi-profesori	1	2	3	4	5
• Calitatea actului de predare	1	2	3	4	5
• Deschiderea spre alte discipline	1	2	3	4	5
• Spiritul democratic	1	2	3	4	5
• Formarea de competențe	1	2	3	4	5
• Valorificarea experiențelor personale	1	2	3	4	5
• Obiectivitate în notare	1	2	3	4	5

4. Precizează 2 puncte tari ale activității educative desfășurate la ora de religie.

.....
.....
.....

.....
.....

5. Precizează 2 aspecte ale activității educative la ora de religie ce pot fi îmbunătățite.

.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

1. Evaluează în ce măsură îți sunt utile în viața personală cunoștințele dobândite la ora de religie:

- a. Deloc b. În mică măsură c. Destul de utile d. În mare măsură e. Foarte utile

Motivează răspunsul:

.....
.....
.....
.....

2. Identifică metodele/activitățile didactice desfășurate de profesor care te-au determinat să participi activ la ora de religie:

- a. dezbateră;
b. prezentarea unui referat;
c. alcătuirea unui portofoliu;
d. concursul școlar;
e. jocul didactic;
f. jocul de rol;
g. vizita/excursia de studiu;
h. vizionarea unui film documentar/prezentări PPT/lecții AeL;
i. altele:.....

3. Care sunt pentru tine cele mai plăcute forme de activitate la ora de religie?

- a. Lucrul în grup
b. Lucrul în perechi
c. Lucrul cu toată clasa
d. Munca independentă
e. Lucrul la tablă
f. altele:

4. Ce caracteristici profesionale apreciezi la profesorul tău de religie?

.....
.....
.....

.....
.....

5. Ce alte competențe și aptitudini ai dori să întâlnești la profesorul tău de religie?

.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

1. Pe o scală de la 1 la 10, notează cât de importantă este prezența lui Dumnezeu în viața ta:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Motivează punctajul acordat:

.....
.....
.....
.....

2. Pe o scală de la 1 la 10, apreciază cât de utilă este participarea ta la ora de religie pentru a te apropia de Dumnezeu:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Motivează punctajul acordat:

.....
.....
.....
.....

3. Cum crezi că te ajută participarea la ora de religie în relația cu Dumnezeu? Exemplifică și argumentează.

.....
.....
.....
.....

4. Cum crezi că te ajută participarea la ora de religie în relația cu cei de lângă tine? Exemplifică și argumentează.

.....
.....
.....
.....

5. Cum crezi că te ajută participarea la ora de religie în dezvoltarea personală? Exemplifică și argumentează.

.....
.....
.....
.....

6. Ce beneficii consideri că (poate) aduce ora de religie pentru societatea în care trăiești? Exemplifică și argumentează.

.....
.....
.....
.....

7. Evaluează, pe o scală de la 1 (insuficient) la 5 (excelent), modul în care ora de religie te familiarizează cu:

Învățătura de credință creștină	1	2	3	4	5
Normele de comportament și conduită morală	1	2	3	4	5
Noțiunile despre cultul Bisericii	1	2	3	4	5
Atitudinea Bisericii față de problemele lumii contemporane	1	2	3	4	5
Momentele importante din istoria Bisericii	1	2	3	4	5
Exemple concrete de trăire creștină	1	2	3	4	5
Dialogul dintre Religie și Știință	1	2	3	4	5

8. Ce valori consideri că ți-ai însușit în urma participării la ora de religie? Exemplifică.

.....
.....
.....
.....

9. Ce apreciezi cel mai mult la modul în care s-a desfășurat până acum ora de religie? Motivează-ți răspunsul.

.....
.....
.....
.....

10. Ce ai schimba la modul în care s-a desfășurat până acum ora de religie? Motivează-ți răspunsul.

.....
.....
.....
.....

11. Ce ai aduce în plus la modul în care se desfășoară ora de religie? Exemplifică.

.....
.....
.....
.....

12. Prezintă în câteva cuvinte ce înseamnă ora de religie pentru tine.

.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

- I. Arată în ce măsură ești de acord cu următoarele afirmații, marcând cu “√” căsuța care corespunde opiniei tale.

Afirmații	Acord total	Acord	Parțial de acord	Deza acord	Deza acord total
1. Lecțiile predate la religie sunt clare și bine structurate.					
2. Profesorul de religie folosește în predare: scheme, exemple, aplicații, povestiri, material vizual etc.					
3. Profesorul de religie are disponibilitatea de a oferi explicații suplimentare.					
4. Profesorul de religie folosește metode interesante de predare/învățare/ evaluare.					
5. Profesorul de religie utilizează tehnica informatică (filme, ppt-uri etc.) și metode active.					
6. Profesorul de religie încurajează participarea elevilor în timpul predării și evaluării (dialog profesor-elev, dialog elev-elev, lucrul în echipă, autoevaluare).					
7. Profesorul de religie comunică elevilor notele obținute.					
8. Elevul este evaluat corect și ritmic de către profesorul de religie.					
9. La religie, exercițiile/activitățile sunt accesibile ca mărime și conținut.					
10. Profesorul de religie folosește metode diversificate, creative în notare, valorificând și valorizând abilitățile elevilor.					
11. Comportamentul profesorului de religie față de elevi este adecvat.					
12. Profesorul de religie este un model de urmat.					
13. Profesorul de religie folosește eficient timpul					

didactic.					
14. Profesorul de religie este receptiv la informațiile transmise de elevi.					
15. Profesorul de religie este respectat și iubit de elevi.					
16. Profesorul de religie încurajează participarea activă a elevilor la ore.					
17. Profesorul de religie este corect la notare.					

II. Dacă ar fi să caracterizezi ora de religie, ai spune despre ea că este:

.....

III. Te rog să scrii sugestiile și comentariile suplimentare pe verso.

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

Răspunde cerințelor de mai jos:

1. Enumeră două teme, studiate în anul școlar anterior la religie, care ți-au atras atenția. Argumentează alegerea făcută!

.....
.....
.....
.....

2. Scrie câteva teme studiate anterior la religie pe care le consideri cel mai puțin interesante.
a.

.....
.....

b.

.....
.....

c.

.....
.....

3. Crezi în Dumnezeu? Argumentează!

a.

b.

c.

4. Scrie, în ordinea importanței pe le-o acorzi în privința formării și dezvoltării tale, următorii factori: școala, familia, biserica, administrația locală (primărie, prefectură, poliție, consiliul județean etc.), mass-media, organizații non-guvernamentale (asociații, fundații etc.).

.....
.....
.....
.....

5. Ce subiecte importante consideri că ar trebui să se studieze la orele de religie?

.....
.....
.....

6. Notează câteva constatări despre ora și profesorul de religie:

a. aspecte pozitive:

.....
.....
.....

b. aspecte negative:

.....
.....
.....

c. propuneri:

.....
.....
.....

7. Dacă ai crea un program pentru liceul tău care să te ajute să faci față mai bine problemelor cu care te confrunți la ora actuală și celor cu care crezi că te vei confrunța în viitor, ce cursuri/teme ai include acestui program?

.....
.....
.....

.....
.....
.....

8. Enumeră principalele probleme din viața ta de acasă și de la școală pe care îți dorești să le gestionezi mai bine!

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate solicitările propuse.
- ❖ Bifează numărul care corespunde opiniei tale.
- ❖ Răspunde concret, sincer, clar și cuprinzător.

1. Ai acumulat, prin metode atractive, cunoștințe religioase de la profesorul de religie?

1. Nu 2. Într-o oarecare măsură 3. Da

2. Este utilă folosirea metodelor moderne în activitatea religioasă?

1. Da 2. Nu 3. Mă abțin

3. Prezentările multimedia pe CD & DVD sunt interesante pentru tine?

1. Nu 2. Într-o oarecare măsură 3. Da

4. Cât de eficiente au fost pentru tine materialele prezentate la ora de religie?

1. Nu 2. Într-o oarecare măsură 3. Da

5. Termenii utilizați la ora de religie au fost expliți?

1. Nu 2. Într-o oarecare măsură 3. Da

6. Vei utiliza informațiile transmise prin intermediul materialelor prezentate?

1. Nu 2.Într-o oarecare măsură 3.Da

7. Consideri că ar trebui abordate și alte teme la ora de religie?

1. Nu 2.Într-o oarecare măsură 3.Da

Te rog să precizezi și alte comentarii, opinii, sugestii de îmbunătățire.

.....

.....

.....

.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

A. Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă *foarte puțin*, iar 5 înseamnă *foarte mult*, răspunde la următoarele întrebări:

1. Cum evaluezi stăpânirea cunoștințelor religioase?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

2. Cât de necesară este practicarea unui comportament moral în școală, familie, clasă, societate?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3. Cât de importantă este ora de religie pentru tine?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

4. Cum evaluezi importanța orei de religie pentru viață?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B. 1. Scrie cel puțin două teme discutate la ora de religie și pe care le consideri importante.

.....
.....
.....

2. Propune cel puțin 2 teme de dezbatere pentru ora de religie și argumentează alegerea făcută.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Ce nu ar trebui să se întâmple la ora de religie?

.....
.....
.....
.....

4. Care sunt temele mai puțin importante pentru tine discutate la ora de religie?

.....
.....
.....
.....

C. Conturează

1. portretul profesorului de religie

.....
.....
.....
.....
.....

2. ora ideală de religie

.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate solicitările propuse.
- ❖ Bifează numărul care corespunde opiniei tale.
- ❖ Răspunde concret, sincer, clar și cuprinzător.

1. Cât de importantă este ora de religie pentru tine?

1. Foarte importantă	2. Destul de importantă
3. Destul de puțin importantă	4. Foarte puțin importantă/Deloc

2. Ce te determină să înveți la ora de religie?

.....

.....

.....

.....

3. Cum ți-ar plăcea să se desfășoare orele de religie?

.....

.....

.....

.....

4. Ce te-ar determina să fii mai atent la ora de religie?

.....

.....

.....

.....

5. Cum contribui la buna desfășurare a orei de religie?

- cu materiale didactice (cărți religioase, C.D.-uri, planșe, Atlas biblic etc);
 - sugestii;
 - răspund la solicitarea profesorului;
 - altfel
- (precizează).....
- nu mă implic deloc.

6. Care crezi că sunt principalele calități ale profesorului de religie?

.....
.....
.....
.....

7. Ce consideri că este important în evaluarea elevilor?

- trăirea religioasă	☐	- acuratețea informației religioase	☐
- atitudinea	☐	- creativitatea	☐
- inițiativa	☐	- abilitățile de comunicare	☐
- moralitatea	☐	- învățarea reproductivă	☐
- implicarea în activități religioase	☐	- altceva	☐

8. Ce ai dori să-ți însușești mai mult la ora de religie?

- Noțiuni religioase;
- Deprinderi moral-religioase;
- Deprinderi de viață;
- Altele
(precizează).....

9. În ce măsură ora de religie te pregătește pentru viață?

- în mare măsură;
- în mică măsură;
- doar în unele privințe;
- deloc.

10. Consideri că pentru a avea o viață bună e necesar să respecti anumite principii religioase?

1. Foarte important	2. Destul de important
3. Destul de puțin important	4. Foarte puțin important / Deloc

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate întrebările propuse.
- ❖ Oferă răspunsuri sincere, clare și cuprinzătoare.
- ❖ Dă un răspuns concret, oricât de scurt, la toate solicitările propuse.

1. Ce înțelegi prin termenul de „religie”?

.....
.....
.....

2. Care crezi că este relația dintre Religie și Știință:

- a.sunt lucruri diferite;
- b.sunt adevăruri care se completează reciproc;
- c.sunt lucruri care se exclud.

3. Ce părere ai despre școala românească:

- a.sușține și favorizează educația religioasă;
- b.este indiferentă față de religie;
- c.exclude religia.

4. Crezi că, pe viitor, tinerii vor fi:

- a.mai credincioși;
- b.indiferenți față de religie;
- c.opuși religiei.

5. Care este impactul educației religioase în copilărie asupra modelării caracterului?

.....
.....
.....
.....

6. Consideri că lumea ar fi mai bună dacă toți oamenii ar avea aceeași religie?Argumentează.

- Da

○ Nu

.....
.....
.....

7. Ce îi preocupă, mai mult, pe tinerii de astăzi și de ce?

.....
.....
.....
.....

8. Ce idealuri comune ai cu prietenii tăi? Ce activități religioase desfășurați împreună?

.....
.....
.....

9. Te complaci într-o stare sufletească de indiferență și de completă lipsă de preocupare de a fi mai bun?

Da Nu

10. Ținând cont de răspunsul dat la întrebarea 9, ce crezi că determină o astfel de atitudine în viața unui tânăr?

.....
.....
.....

11. Cât de mult crezi că influențează credința părinților viața copiilor lor? Dar credința copiilor pe cea a părinților?

.....
.....
.....

12. Identifică punctele tari și punctele slabe ale relației pe care o ai cu profesorul de religie.

.....
.....
.....
.....
.....

13. Ai simțit vreo legătură între cele prezentate de profesorul de religie la oră și viața ta personală? Exemplifică.

Da Nu Nu știu/Nu răspund

.....
.....

14. Enumeră trei teme care ar trebui abordate la orele de religie.

.....
.....
.....
.....

15. Ce mesaj/îndemn/sfat religios ai putea să le transmiți tinerilor din zilele noastre?

.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate întrebările propuse.
- ❖ Oferă răspunsuri sincere, clare și cuprinzătoare.
- ❖ Dă un răspuns concret, oricât de scurt, la toate solicitările propuse.

1. Cât de important este Dumnezeu în viața ta, pe o scală de la 1 la 5?

deloc important foarte important
1 2 3 4 5

2. Cum apreciezi eficiența orelor de religie pentru viață?

1 2 3 4 5
ineficiente foarte eficiente

3. Cum apreciezi atractivitatea orelor de religie?

1 2 3 4 5
deloc atractive foarte atractive

4. Ce ai descoperit în relația cu profesorul de religie?

- Dragoste, alinare, altruism;
- Atitudine caldă, prietenoasă;
- Informații religioase obiective;
- Disponibilitate pentru cooperare,
- Empatie, înțelegerea problemei;
- Atitudine responsabilă.

5. Ai identificat vreo legătură între cele prezentate de profesorul de religie la oră și viața ta?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

6. Ar trebui să se adapteze Religia la viața modernă? Argumentează-ți răspunsul.

Da Nu Nu știu/Nu răspund

.....
.....
.....

7. În afară de temele prevăzute în programă, ce ai dori să studiezi la ora de religie pentru ca ea să fie mai atractivă?

.....
.....
.....
.....

8. Ce teme consideri că nu ar trebui abordate la ora de religie?

.....
.....

9. Ai participat vreodată la un pelerinaj/excursie cu tematică religioasă? Ce itinerariu ai urmat?

Da Nu

.....
.....

10. Completează tabelul:

Nr. Crt.	Ești de acord cu următoarele afirmații?	Total de acord	Mai degrabă de acord	Mai degrabă împotriva	Total împotriva
1.	A urma poruncile Bisericii înseamnă a urma poruncile lui Dumnezeu.				
2.	Fiecare religie sau credință are dreptate în felul său.				
3.	Religia ar trebui să-și adapteze valorile la societatea contemporană.				
4.	Este mai important să fii un om bun decât să crezi în Dumnezeu.				
5.	De fiecare dată când știința contrazice scrierile sfinte, știința greșește.				
6.	Ne bazăm viața prea mult pe știință și nu destul pe credință.				
7.	Indiferent dacă mergi sau nu la biserică, te consideri o persoană credincioasă.				
8.	Credința ți-ar fi afectată dacă ai trăi într-o comunitate de necredincioși.				
9.	Consideri că experiențele tale de				

	viață au conotație religioasă.				
--	--------------------------------	--	--	--	--

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate întrebările propuse.
- ❖ Oferă răspunsuri sincere, clare și cuprinzătoare.
- ❖ Dă un răspuns concret, oricât de scurt, la toate solicitările propuse.

1. Cât de importantă este religia pentru tine?

- Foarte importantă;
- Destul de importantă;
- Destul de puțin importantă;
- Foarte puțin importantă / Deloc.

2. Consideri că sunt eficiente dezvoltării tale cunoștințele dobândite la ora de religie?
Argumentează.

Da

Nu

Nu știu/Nu răspund

.....
.....
.....

3. Ai luat vreo hotărâre frumoasă, grație sentimentelor religioase create prin ora de religie?
Dă un exemplu, în cazul în care răspunsul este afirmativ.

Da

Nu

Nu știu/Nu răspund

.....
.....
.....

4. Cum caracterizezi relația ta cu profesorul de religie? Argumentează:

Foarte bună

Bună

Satisfăcătoare

Nesatisfăcătoare

.....
.....
.....

.....
.....

5. Îți întărești credința prin cunoștințele religioase primite la ora de religie ?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

6. Ai îndoieli/ezitări în convingerile religioase? Care crezi că sunt cauzele?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

.....
.....
.....

7. În îndoielile religioase, crezi că este bine să întrebi chiar pe profesorul de religie asupra chestiunilor nelămurite?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

8. Profesorul a refuzat, vreodată, să-ți ofere explicații la întrebările tale?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

9. Urmărești filme/documentare religioase? Exemplifică.

Nu Da

.....
.....

10. Crezi că mai sunt de actualitate valorile creștine și virtuțile după care trebuie să se ghideze tinerii în viață? Argumentează.

Da Nu mai sunt de actualitate

.....
.....
.....

11. Duci o luptă sufletească cu tine însuși pentru ceea ce este bine și ceea ce este rău?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

12. Obișnuiești să te gândești la consecințele faptelor tale?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

13. Te complaci într-o stare sufletească de indiferență și de completă lipsă de preocupare de a fi mai bun?

Da Nu Nu știu/Nu răspund

14. Ce crezi că determină o astfel de atitudine în viața unui tânăr?

.....
.....
.....

15. Comunici problemele pe care le ai părinților sau ei le află din alte surse?

.....
.....
.....

16. Ce carte literar-religioasă/text religios, lecturat pe site-uri/bloguri cu conținut religios, ți-a atras mai mult atenția în problemele religioase ?

.....
.....
.....

17. Ai citit din Biblie (Vechiul și Noul Testament)?

Da Nu

18. Ce te-a impresionat mai mult din cele citite în Biblie și ce sentimente a trezit lectura în sufletul tău?

.....
.....
.....

19. Ce carte/revistă religioasă te-a atras mai mult spre lecturarea ei? Precizează un capitol/articol care ți-a plăcut în mod deosebit.

.....
.....
.....

20. Cum ai dori să fie o revistă pentru tinerii creștini spre a te putea atrage la lecturarea ei împreună cu ceilalți colegi? Ce teme ar trebui să prezinte pentru a fi interesantă?

.....
.....
.....

21. Colaborezi la vreo revistă laică sau religioasă? Dacă răspunsul este afirmativ, precizează titlul revistei.....

Da Nu

22. Enumeră minimum trei teme care ar trebui abordate la orele de religie.

.....
.....

.....
.....

23. Este mai important să fii un om bun pentru societate decât să crezi în Dumnezeu?

.....
.....
.....
.....

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

- ❖ Citește cu atenție toate întrebările propuse.
- ❖ Oferă răspunsuri sincere, clare și cuprinzătoare.
- ❖ Dă un răspuns concret, oricât de scurt, la toate solicitările propuse.

1. Ce te determină să participi la ora de religie?

.....
.....
.....
.....

2. Ți sunt utile, în viața cotidiană, cunoștințele dobândite la ora de religie?

Da Nu Nuștiu/Nu răspund

.....
.....
.....

3. Care sunt pentru tine cele mai importante valori cultivate în cadrul orelor de religie?

.....
.....
.....
.....

4. Ce cărți cu conținut religios-moral, presă religioasă tipărită sau ediții electronice ai citit, în afară de materialele religioase de la școală și care te-au impresionat mai mult?

.....
.....
.....
.....

5. Ești sau dorești să te implici într-o asociație creștină pentru tineri, organizație/club/activitate de voluntariat? Dacă răspunsul este afirmativ, precizează numele asociației.

Da Nu

.....
.....
.....

6. Tinerii din ziua de astăzi au dorința de a se afișa în societate ca fiind importanți și chiar superiori celorlalți. Uneori condiția materială, îmbrăcămintea, felul cum arăți e factorul de bază. Cum ai putea demonstra că *haina sufletului* e cea care înalță cu adevărat?

.....
.....
.....
.....

7. Convingerile tale religioase diferă de cele ale colegilor tăi? (Dacă da, argumentează).

- Da
- Nu
- Nu știu/ nu cred

.....
.....
.....

8. Te-ai simțit discriminat din cauza acestor convingeri religioase? (Dacă da, în ce situație?).

- Da
- Nu

.....
.....

Cum ai caracteriza această situație în care ai fost discriminat?

- A fost un incident izolat
- S-a întâmplat de mai multe ori
- În ce situații te-ai simțit discriminat?
- Pe stradă, în alte locuri publice
- La petreceri
- La școală
- În relația cu colegi de la alte școli
- În relația cu instituții ale statului
- Altă situație. Care?.....

9. Este adevărat că *prietenii rele strică obiceiurile bune*? Dacă prietenul tău încalcă poruncile divine, ar trebui să rupi legătura cu el sau să-l ajuți? Argumentează.

.....
.....
.....
.....

10. „Rugăciunea este mijlocul prin care se revarsă în sufletul nostru lumina” spunea Vladimir Losski. Tu crezi în puterea rugăciunii?

.....
.....
.....

11. Ai momente în care te rogi/meditezi?

- Da, e parte din viața mea de zi cu zi;
- Da, dar numai în situații excepționale (atunci când am un necaz, o problemă);

- Nu.
12. În ce măsură ora de religie răspunde nevoilor tale legate de credința în Dumnezeu?
- Foarte mare măsură
 - Mare măsură
 - Mică măsură
 - Foarte mică măsură.
13. De ce avem scuza crizei de timp în momentul în care apare întrebarea: „*Tu te-ai rugat azi?*”. Ce urmări poate avea lipsa rugăciunii în drumul tău spre împărăția lui Dumnezeu?
-
-
-
14. De cât timp crezi că ai nevoie, într-o zi, să stai de vorbă cu Dumnezeu?
-
-
-
-

Îți mulțumesc!

CHESTIONAR

Școala: _____

Clasa: _____

1. Caracterizează, în minimum 3 cuvinte, ora de religie desfășurată anul trecut.
.....
2. Caracterizează, în minimum trei cuvinte, atitudinea, comportamentul, implicarea profesorului de religie de anul trecut
.....
3. Pe o scală de la 1(insuficientă) la 10 (excelentă), apreciază-ți activitatea desfășurată anul trecut la ora de religie:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Motivează punctajul acordat:

-
4. Cum ai caracteriza în minimum trei cuvinte orele de religie on-line comparativ cu cele față în față?
.....
 5. Completează spațiile punctate în propozițiile de mai jos:
Cel mai mult la ora de religie îmi place
Față de celelalte, ora de religie este
Ora de religie mă ajută să
Mi-aș dori ca la această oră să mai vorbim și despre
Cele mai frumoase discuții la această oră au fost legate de
Fără ora de religie, am fi.....
Ceea ce îmi doresc pe viitor de la ora de religie este să
 6. Evaluează în ce măsură sunt utile cunoștințele, abilitățile și valorile dobândite la ora de religie:
a. Foarte utile b. În mare măsură utile c. Destul de utile
d. În mică măsură utile e. Deloc utile

Motivează răspunsul:

.....

7. Scrie două învățături noi, dobândite la ora de religie, la oricare din lecțiile studiate în anul școlar anterior:

.....
.....

8. Enumeră trei valori creștine promovate la oră și aplicate în viața ta zilnică:

.....

Îți mulțumesc!

**SUGESTII DE APLICAȚII
LA ORA DE RELIGIE - LICEU**

Aplicație (40 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Disprețuit era și cel din urmă dintre oameni; om al durerilor și cunoscător al suferinței, unul înaintea căruia să-ți acoperi fața; disprețuit și nebăgat în seamă. Dar El a luat asupra-Și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat. Și noi Îl socoteam pedepsit, bătut și chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat. Toți umblam rătăciți ca niște oi, fiecare pe calea noastră, și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus și nu și-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa” (Isaia 53, 3-7).

1. Precizați la ce aspect al activității Domnului Iisus Hristos pe pământ se referă textul de mai sus;
2. Explicați pe scurt înțelesul următoarelor cuvinte: „Ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa”;
3. Arătați care este diferența între mântuirea obiectivă și mântuirea subiectivă;
4. Identificați rolul harului divin în cadrul mântuirii subiective.

Aplicație (40 minute)

Citiți cu atenție următorul fragment.

„După cum vezi e iarnă, pomii stau ca morți. Unde sunt frunzele smochinilor? Unde sunt strugurii viilor? Cu toate că acestea sunt moarte iarna, totuși primăvara înverzesc. Când vine timpul li se dă viață tuturor.” (Sfântul Chiril al Ierusalimului)

Pornind de la acest fragment, răspundeți următoarelor cerințe:

- a) Prezentați învățătura creștină despre înviere și viață veșnică.
- b) Arătați care sunt semnele sfârșitului lumii.
- c) Argumentați importanța rugăciunilor Bisericii pentru cei adormiți.

Aplicație (40 minute)

În Duminica numită a Izgonirii lui Adam din Rai, la Sfânta Liturghie, se citește următoarea pericopă evanghelică:

„Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc; Iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșalele voastre. Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor. Tu, însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură. Ci, adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.” (Matei 6, 14-21)

Pornind de la acest text, răspundeți următoarelor cerințe:

- a. Identificați denumirea dată ansamblului de învățături, din cadrul cărora fac parte și cele prezentate mai sus;
- b. Caracterizați postul și milostenia din punct de vedere creștin;
- c. Precizați care este legătura între post și izgonirea lui Adam din Rai;
- d. Explicați sintagma „căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.”

Aplicație (40 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Există momente în care deznădejdea pare a fi singura soluție și numai strigătul instantaneu îți poate controla angoasa. Există și o fericire exaltată dacă, în loc de a urla spui: Îți mulțumesc,

Doamne, că m-ai făcut om și m-ai înzestrat cu liberul arbitru. Pot îndura, pot răbda. Nu cârtesc, nu mă vait, nu mă dau bătut, mă țin tare, sfidez realitatea, o fac de rușine și ocară. Nu degeaba m-ai făcut om.“ (Nicolae Steinhardt)

- a. Explicați noțiunea de *viață* din punct de vedere creștin, identificând momentul apariției acesteia;
- b. Definiți principalii factori de degradare a demnității umane;
- c. Arătați care este sensul *suferinței* în creștinism;
- d. Comentați sintagma „*nu degeaba m-ai făcut om.*“

Aplicație (40 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Dumnezeu nu este pentru românul ortodox un simplu obiect de referință transcendențială, ci o realitate pe care o simte și o trăiește în modul cel mai real prin lumina pe care o revarsă peste ființa lui și peste întreg universul.“ (Dumitru Popescu)

- a. Precizați care este originea creștinismului pe teritoriul țării noastre;
- b. Prezentați atitudinea regimului comunist asupra Bisericii Ortodoxe Române;
- c. Definiți cele trei lucrări ale Bisericii Creștine;
- d. Explicați sintagma „*Dumnezeu ... este pentru românul ortodox o realitate pe care o simte și o trăiește în modul cel mai real.*“

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi răspundeți cerințelor formulate:

„Vă este de folos ca să mă duc Eu. Căci dacă nu voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, Îl voi trimite la voi” (Ioan 16,7).

- a. Identificați Persoanele la care face referire textul biblic de mai sus;
- b. Precizați momentul în care au fost rostite aceste cuvinte;
- c. Explicați într-un scurt text (10 rânduri) care este importanța venirii Mângâietorului în lume.

Aplicație (15 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Libertatea omului e partea divină din el.*” (Petre Țuțea)

Aplicație (15 minute)

Argumentați, în 10-12 rânduri, afirmația: „*Pe morți nu-i căutați în mormânt, ci în inima voastră.*“ (Nicolae Iorga)

Aplicație (15 minute)

Argumentați, în 10-12 rânduri, afirmația: „*Cu adevărat milostiv este acela care îi îmbrățișează pe toți și nu lasă pe nimeni în afara inimii sale.*“ (Sfântul Ioan din Kronstadt)

Aplicație (15 minute)

Argumentați, în 10-12 rânduri, afirmația: „*Moartea este cel mai semnificativ și mai profund eveniment al vieții.*“ (N. A. Berdiaev)

Aplicație (45 minute)

Pornind de la textul următor:

„Știi ce înseamnă să iubești pe cineva? Să-l aduci în tine. Să nu-l lași lângă tine. Să nu-l lași departe de tine. Să-l aduci aproape de tine. Să-l îmbrățișezi. Să-l transferi din afară înlăuntru.

Să-l aduci în suflet. Să poți zice: «Te port în mine, te port în suflet, te port în visuri, te port în brațe»” (Pr. Teofil Pârâian), redactați un eseu de minimum 2 pagini, care să reflecte modul în care creștinii dau dovadă de iubire jertfelnică în cadrul familiei. Dați eseului un titlu reprezentativ.

Aplicație (45 minute)

Plecând de la citatul:

„Eu n-aș exista dacă Tu n-ai fi în mine ... și n-aș fi, dacă nu aș fi în Tine, Doamne!” (Fericitul Augustin), alcătuiți un eseu cu titlul: *Viața ca dar al lui Dumnezeu pentru oameni*, subliniind efectele negative ale violenței, suicidului și eutanasiei asupra vieții omului.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la textul: *„Poate că aceasta este cea mai proprie definiție a persoanei: izvor de viață pentru altul și bucurie de viață primită de la altul.”* (Dumitru Stăniloae), redactați un eseu de minimum două pagini, în care să arătați cum pot tinerii din ziua de astăzi să lupte împotriva păcatelor ce degradează demnitatea persoanei umane.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la textul: *„Ortodoxia noastră nu este muzeu, nu este trecut, ci viață, creație și strălucire. Este marele nostru ideal, este nădejdea prețioasă a mântuirii noastre.”* (Pr. Efreem Athonitul), redactați un eseu de minimum două pagini, în care să prezentați comorile Ortodoxiei ca dreaptă credință spre mântuire. Dați eseului un titlu potrivit.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la textul: *„În lume există un singur bine și un singur rău: unicul bine este mântuirea, iar unicul rău pierderea ei”* (Francisc Xaveriu), redactați un eseu de minimum două pagini, în care să arătați importanța ascezei în dobândirea mântuirii. Dați eseului un titlu potrivit.

Aplicație (30 minute)

Realizați un eseu de minimum o pagină pornind de la cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur: *„Soții trebuie să fie unul altuia sprijin și liman și adăpost și îmbărbătare împotriva atâtor rele care-i asaltează din toate părțile”*. În eseu veți dezvolta următoarele aspecte:

- importanța familiei creștine;
- însușirile familiei creștine;
- rolul familiei creștine în societatea contemporană.

Aplicație (20 minute)

Pornind de la textul de mai jos, arătați, în cel puțin o pagină, cum trebuie înțeleasă suferința în creștinism.

„Un zidar se coborî într-o fântână adâncă pentru a repara ceva la fund. Când ieși afară, se uită iarăși lung și scrutător la cer și zise cu mirare: „Ah, cu cât mai frumos am văzut cerul din adâncul fântânii. Era limpede și albastru și presărat cu stele strălucitoare. Acum, însă, nu le mai văd”. Așa și unora dintre noi: ne apar stelele făgăduinței dumnezeiești în adâncimea întunecoasă a suferinței, pe care nu le putem vedea în viața de toate zilele.”

(Dr. Grigore Gh. Comșa, *O mie de pilde*)

Aplicație (20 minute)

Studiu de caz

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Are 19 ani, este din București și îl cheamă Sorin. La 16 ani și-a făcut prima injecție cu heroină. Curiozitate, anturaj, teribilism?... Din toate câte ceva.

„Am început să-mi fac zilnic heroină, apoi de mai multe ori pe zi. Nu mai cumpăram nimic, nu mai voiam nimic, toți banii pe care-i strângeam se duceau la traficanți. Am dus-o așa până în vară, când mi-am dat seama că nu mai puteam continua în halul acela. Părinții încă nu aflaseră, dar s-a prins dirigintele meu. A vrut să le spună părinților, dar l-am implorat să nu o facă, nu avea rost, mai ales că mama e bolnavă de hipertensiune. I-am promis că mă duc singur la dezintoxicare. M-a înțeles și m-a crezut.

Într-adevăr, în vară m-am dus singur la dezintoxicare. Știam foarte multe despre tratamentul cu metadonă, de la ceilalți toxicomani. Așa că m-am dus de bună voie. Doctorul nu a vrut să mă primească de la început, spunea că trebuie să vin cu părinții. I-am explicat că nu pot, că ei nu știu, m-am certat cu el, am plâns și până la urmă m-a primit. Practic, am făcut un tratament cu metadonă, timp de două săptămâni. Dar ce folos? La nici câteva zile n-am mai putut suporta. Am zis să mai iau o dată heroină, o singură dată și gata. Și așa am luat-o de la capăt.” (Lanțurile drogurilor, trad. din lb. rusă Florentina Cristea, Ed. Cartea Ortodoxă, Ed. Eumenița, Galați, 2004)

Cerință: Analizați cazul de mai sus, ținând cont și de expresiile subliniate în a arăta modul în care au fost folosite *libertatea* și *responsabilitatea*.

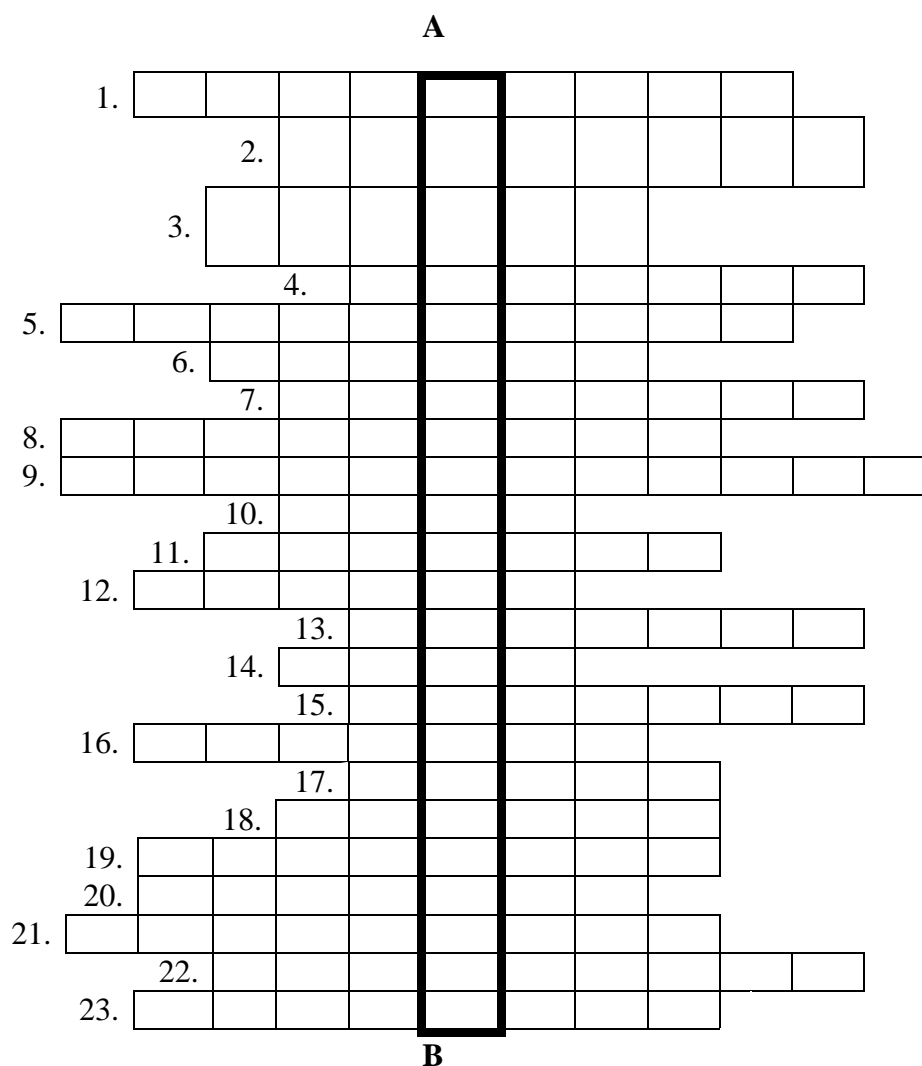
Aplicație (30 minute)

Realizați un power point, de cel puțin 5 slide-uri, care să cuprindă citate din *Cartea înțelepciunii lui Solomon* sau *Pildele lui Solomon*, pe o temă la alegere (înțelepciune, prietenie, dreptate, cinstirea părinților etc.).

Aplicație (15 minute)

Completând corect rebusul, pe coloana **A-B** veți descoperi două virtuți esențiale omului în relațiile cu ceilalți (3 cuvinte, formă nearticulată):

1. Cuprinde Cuvântul lui Dumnezeu.
2. Cele nouă enunțuri rostite de Mântuitorul Hristos în *Predica de pe munte*.
3. Virtutea supremă a creștinismului.
4. Uitarea unei greșeli.
5. Facerea de bine.
6. Însoțește suferința.
7. Datorie față de părinți, conform poruncii V din Decalog.
8. Convorbirea omului cu Dumnezeu.
9. Virtute cerută de Solomon de la Dumnezeu.
10. Abținere de la anumite alimente, de la fapte și gânduri rele.
11. Legătura liberă și conștientă a omului cu Dumnezeu.
12. Iubirea de sine.
13. Primite de Moise pe muntele Sinai.
14. Sentiment de compasiune față de aproapele.
15. Statornicia pe calea binelui.
16. Sentiment de respingere și regret față de binele aproapelui.
17. Încălcarea poruncilor lui Dumnezeu.
18. Daruri oferite de credincioși la Biserică.
19. Părere de rău pentru păcatele făcute.
20. Modelul suprem de iubire creștină.
21. Virtutea care ne ajută să fim corecți.
22. Scopul vieții omului pe pământ.
23. Opusul mândriei.

Aplicație (40 minute)

Parcurgeți textul următor și rezolvați cerințele formulate:

*„Cât de mult trebuie să te ostenești ca să găsești un sprijinitor care să te prezinte împăratului celui muritor și să pună pe lângă el cuvântul pentru tine! Dar nu trebuie, oare, cinstiți apărătorii întregului neam omenesc, apărătorii care se roagă lui Dumnezeu pentru noi? Da. Trebuie să-i cinstim, ridicând biserici lui Dumnezeu în numele lor, aducând roade, prăznuind pomenirile lor... Prin cele prin care Dumnezeu este cinstit, prin acelea se vor bucura și slujitorii Lui; (...) noi, credincioșii, să cinstim pe sfinți, căci prin acestea mai ales se cinstește Dumnezeu.” (Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*)*

1. Precizați un temei scripturistic pentru cinstirea sfinților.
2. Prezentați cinci modalități de cinstire a sfinților.
3. Ilustrați viața a doi sfinți cu moaște în țara noastră.
4. Explicați următoarea expresie: *„Dacă îi iubim pe sfinți, să-i imităm!”* (Fericitul Augustin).

Aplicație (25 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, necesitatea existenței unui echilibru între îngrijirea trupului și cea a sufletului în vederea mântuirii.

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea pe care o exprimă afirmația dată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (45 minute)

Pornind de la următorul text:

„Monahii și-au ales un fel de viață care se aseamănă cu viața din cer și se află într-o stare cu nimic mai rea decât a îngerilor, căci, după cum între îngeri nu există inegalitate, ci toți trăiesc în pace, bucurie și slavă, tot astfel se petrec lucrurile și aici. Expresia „al meu și al tău”, care răstoarnă și tulbură toate, este alungată departe. Toate le sunt comune: masa, locuința, hainele. Și ce este mai vrednic de admirat este faptul că în toți se află unul și același suflet.”

(Sfântul Ioan Gură de Aur), redactați un eseu de minimum 2 pagini, în care:

- să arătați frumusețea și însemnătatea vieții monahale;
- să argumentați importanța mănăstirilor pentru viața duhovnicească și culturală a românilor.

Aplicație (20 minute)

Se dă textul: „Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel ceresc desăvârșit este” (Matei 5, 48).

Pornind de la textul dat răspundeți următoarelor cerințe:

- Definiți noțiunea “sfânt”;
- Arătați modalitățile de cinstire a sfinților;
- Argumentați cinstirea sfinților.

Aplicație (40 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Dacă cineva nu crede că Maria este Maica lui Dumnezeu este în afară de Dumnezeu.”(Sf. Grigorie Teologul).

1. Precizați care este forma de cinstire adusă Maicii Domnului.
2. Prezentați cel puțin trei argumente scripturistice în favoarea cinstirii Maicii Domnului.
3. Evidențiați rolul Fecioarei Maria în Întruparea Mântuitorului.
4. Menționați forme de exprimare a cinstirii Maicii Domnului.

5. Menționați patru sărbători închinare Maicii Domnului (denumire și dată).

Aplicație (40 minute)

Se dă textul: „*Nu te uita la trup, că este trecător, ci poartă grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Ia seama cu toată luarea-aminte de tine însuși, ca să știi să împărți fiecăruia ce-i este de folos: trupului, hrană și îmbrăcăminte; sufletului, dogmele credinței, creșterea bună, deprinderea virtuții, îndreptarea patimilor.*” (Sf. Vasile cel Mare)

Inspirându-vă din textul de mai sus, alcătuiți un eseu de aproximativ două pagini în care să arătați cum se pot împlini datoriile față de noi înșine și care trebuie să fie starea noastră atunci când ne pregătim să ne întâlnim cu Dumnezeu în Sfintele Slujbe. Dați eseului un titlu potrivit.

Aplicație – Activitatea mea religioasă preferată (15 minute)

Partea I (10 minute)

Profesorul poate folosi exercițiul de mai jos pentru a iniția o dezbatere pe tema importanței orei de religie în viața tinerilor.

Se lucrează în diade. Fiecare elev lucrează cu un coleg pe care îl cunoaște mai puțin, cu care a interacționat mai puțin.

1. Gândiți-vă la o activitate deosebită, la o discuție, temă etc. pe care ați desfășurat-o în cadrul orei de religie (mai nouă sau mai veche).
2. Povestiți, în circa 10 minute, despre această activitate/discuție/temă. Acoperiți, pe parcursul discuției, următoarele domenii: *Care este activitatea/discuția/tema, când a fost realizată, cu cine, cât timp, cum s-a desfășurat etc. De ce este această activitate importantă pentru voi?*
3. Povestiți și despre alte persoane care știu despre această activitate/discuție/temă.
4. Dați exemple despre cum această activitate/discuție/temă, și ceea ce a însemnat ea pentru voi, este importantă și în alte arii din viața voastră (la școală, acasă, cu prietenii, ca fiu, frate, în anumite grupuri din care faceți parte, în societate etc.).
5. Cealaltă persoană ascultă și pune întrebări pentru a susține corespunzător domeniile descrise mai sus.

Partea a II-a (10 minute)

Schimbați rolurile. Reluați exercițiul de la partea I în oglindă (cca. 10 minute).

Partea a III-a (5 minute)

Se lucrează în plen (cca. 2 minute de persoană).

Fiecare persoană își introduce partenerul în grup (întreaga clasă) reflectând la:

1. Ce v-a impresionat/cu ce ați rămas cel mai mult din ceea ce ați auzit?;
2. De ce v-ați simțit atras de aceasta?;

3. Cum îl definește aceasta (ce te-a impresionat) pe vorbitor? Ce spune despre el?

Această activitate oferă participanților posibilitatea de a arăta de ce este importantă pentru ei o activitate desfășurată la oră, cum aceasta a avut influență și în alte arii din viața tânărului și, de asemenea, poate fi folosită de profesor pentru a sublinia importanța acestei ore și de a ajunge la legătura spirituală pe care o creează prezența la ea.

Aplicație – *Scrisoare către Dumnezeu* (30 minute)

Partea I: Elevii sunt rugați să se gândească la relația pe care o au cu Dumnezeu. Fiecare va trebui să scrie minim 5-6 cuvinte pentru a caracteriza această relație.

Partea a II-a: Se lucrează în echipe de câte 4, notându-se cuvintele comune întâlnite la majoritatea elevilor.

Partea a III-a: Se revine în grupul mare de elevi. Profesorul va cere unui reprezentat al grupului să spună cuvintele găsite ca fiind comune și le va scrie pe tablă. Fiecare elev este rugat apoi să alcătuiască o scrisoare către Dumnezeu folosind acele cuvinte.

Aplicație - *De ce sunt creștin?* (35 minute)

Partea I: Profesorul le va adresa pentru început această întrebare elevilor. Fiecare va trebui să deseneze o inimă mare, pe care o va împărți în patru. În fiecare cadran vor reprezenta un desen care să ilustreze răspunsul la această întrebare.

Partea a II-a: După ce termină, se vor plimba, pe rând, prin clasă, fiecare cu foaia sa, fără a spune nimic. Se vor uita la desenele colegilor și vor trebui să se gândească la posibilul răspuns care se ascunde în spatele celor patru desene.

Partea a III-a: Au loc discuții în grupul mare. Ce au învățat din această experiență? Ce i-a impresionat la desenele și răspunsurile colegilor? Cum pot aplica în viața lor religioasă ceea ce au învățat în timpul acestui exercițiu?

Aplicație - *Iubesc filantropia* (40 minute)

Partea I (10 minute) – Se lucrează în diade. Unul dintre elevi povestește despre cum ar petrece el o zi făcând activitatea filantropică preferată. Ar putea fi ceva de genul: ajutorarea vecinilor, vizitarea și oferirea de daruri copiilor de la un orfelinat, vârstnicilor de la un azil etc. Se acoperă pe parcurs următoarele domenii:

- Care este activitatea – cu cine ar desfășura-o, când, unde;
- De ce este această activitate importantă pentru elev;
- Ce resurse spirituale (calități, abilități) folosește pentru a realiza această activitate;
- De la cine a „moștenit” aceste calități, cine știe cel mai mult despre acestea, cine i le valorizează cel mai mult;

- Ce înseamnă aceste resurse spirituale pentru un creștin în societatea de azi, cum le poate aplica, cum se poate folosi de acestea.

Partea a II-a (10 minute) – se schimbă rolurile

Partea a III-a (20 minute) – Se lucrează în plen. Fiecare elev își va introduce colegul din diadă în grupul mare de elevi, subliniind următoarele:

1. Ce l-a impresionat cel mai mult la ceea ce a auzit de la coleg;
2. Ce spun resursele spirituale pe care le-a amintit colegul despre el ca persoană și ca un creștin practicant;
3. Ce reprezintă filantropia pentru coleg și cum este ea vie în viața acestuia.

Aplicație: Jocuri de cuvinte (30 minute)

Se poate juca în cerc.

Scopul: Crearea coeziunii; Evaluarea cunoștințelor.

Profesorul propune elevilor următoarea activitate:

Un elev desemnat de profesor va trebui să spună trei cuvinte care au legătură cu unitatea de învățare sau temele studiate. Apoi, următorul elev va trebui să aleagă un singur cuvânt din cele trei spuse înainte de coleg și să spună alte două cuvinte (fără a le repeta pe cele dinainte) care au legătură cu aceeași unitate/temă sau cu altul. Jocul poate continua până la ultimul elev. Se poate trece mai departe dacă unul din elevi nu reușește să spună cuvinte noi sau se blochează. Un elev voluntar poate nota pe tablă (sau pe o foaie de flipchart) toate cuvintele spuse corect. Se pot purta discuții ulterioare pe seama acestor cuvinte.

Aplicație: De ce acesta? (30 minute)

Fiecare elev va trebui să scrie pe o foaie un cuvânt (expresie religioasă, un sfânt părinte etc.) la alegere. Participanții sunt așezați în grup. Fiecare va începe să povestească despre ceea ce a scris, dând câteva indicii. După aceasta, ceilalți colegi vor încerca să își dea seama despre ce/cine este vorba. După ce se ajunge la răspunsul dorit, elevii vor întreba *De ce acesta?*, iar cel care a ales cuvântul trebuie să justifice în câteva fraze alegerea făcută (îmi place viața acestui sfânt, această rugăciune, cred că am această virtute etc.). Se va aprecia de către profesor și elevi cea mai bună justificare și argumentare.

Aplicație: Unde și când? (30 minute)

Se joacă în diade. Fiecare diadă va trebui să aleagă un eveniment din *Istoria Religiei* (începând cu Vechiul Testament și continuând cu istoria contemporană). Fiecare diadă va trece

pe la celelalte grupuri, iar cei care primesc colegii la locul lor vor întreba: *Unde și când?* Cei din diadă vor răspunde doar secolul, anul, era, și locul (țara, continentul, orașul etc.), fără a mai da alte detalii suplimentare. Cei care au întrebat vor identifica și nota evenimentul despre care cred ei că au spus colegii. Se va trece pe la toate diadele. Va câștiga echipa care va avea cât mai multe evenimente corecte.

Aplicație: Icoana din cuvinte (30 minute)

Se joacă pe grupe de 4-6 elevi. Fiecare grup va trebui să creeze o icoană prin intermediul cuvintelor, ținând cont de icoanele pe care deja le cunosc sau imaginându-și o icoană proprie. De exemplu, pentru icoana Mântuitorului vor folosi expresii ca: *blând, binecuvântare, veșmânt*, fără a spune despre ce este vorba. Vor prezenta în fața clasei icoana alcătuită de ei prin cuvinte, iar la sfârșit vor prezenta despre ce icoană este vorba (se pot folosi și tablouri religioase sau icoane ale diferitelor evenimente). Vor explica apoi de ce au folosit acele cuvinte pentru a reprezenta verbal icoana respectivă. Se poate dezbate împreună cu profesorul subiectul referitor la rolul cuvântului și al imaginii în cunoașterea și mărturisirea dreptei credințe.

Aplicație (25 minute)

Se dă următorul text biblic: *„Voi sunteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni și nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii.”* (Ioan 8, 44).

Pornind de la textul de mai sus, răspundeți la următoarele cerințe:

- 1) Observând realitatea cotidiană, definiți termenul de *minciună*;
- 2) Enumerați minim trei valori creștine care sunt eliminate prin minciună;
- 3) Prezentați cazuri de minciună în: Sfânta Scriptură, în societate și literatură;
- 4) Menționați consecințele minciunii și modalitățile prin care se poate elimina.

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate: *„Nimic nu e mai înrudit cu lucrarea sfântă a Tainelor lui Hristos decât mucenicii, căci numai ei seamănă cu Hristos și la trup și la suflet și la felul morții și întru toate... Așa că, dacă Hristos într-adevăr Se poate vedea și pipăi undeva în lumea aceasta, în carne și oase, apoi aceasta se poate în sfintele moaște. (...) Aceste moaște sunt Biserica cea adevărată”.* (Sfântul Nicolae Cabasila, *Despre viața în Hristos*)

1. Prezentați două argumente scripturistice sau patristice care justifică cinstirea sfințelor moaște;
2. Enumerați minim cinci modalități de cinstire a sfințelor moaște;
3. Precizați necesitatea cinstirii sfințelor moaște, pornind de la analiza relației care există între trupul și sufletul sfinților, după adormirea lor;
4. Explicați afirmația „*Moaștele sunt Biserica cea adevărată*“.

Aplicație (50 minute)

Pornind de la textul: „*Dacă veți rămâne în Cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.*” (Ioan 8,32) redactați un eseu de minimum 2 pagini, în care să prezentați importanța voinței libere pentru viața morală a creștinului în societatea contemporană.

Aplicație (10 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Fiecare dintre noi este pictorul propriei sale vieți: sufletul este pânza, virtuțile sunt culorile, iar Hristos este modelul pe care trebuie să-L pictăm.*” (Sfântul Grigorie de Nyssa).

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„*Creștinismul înseamnă trăire creștină liberă, zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă. Domnul nu a venit pe pământ spre a întemeia o nouă religie ci pentru a ne da un nou mod de viață, a ne chema la înduhovnicire și îndumnezeire. Hristos S-a pogorât din cer și S-a făcut om ca noi să ne putem înălța deasupra condiției noastre animalice și trupești, să ne putem îndumnezei. Hristos ne cheamă chiar deasupra Vechiului Legământ, întru împlinirea vocației noastre spirituale și cosmice. Se cuvine să ne stea mereu alături Crucea și Hristos.*” (N. Steinhardt, *Dăruind vei dobândi*).

5. Enumerați minimum cinci învățături specifice credinței ortodoxe;
6. Precizați momentele istorice care au influențat decisiv Biserica creștină;
7. Menționați mijloacele prin care un creștin poate ajunge la mântuire, conform îndemnului din acest text;
8. Evidențiați de ce învățătura sintetizată în acest fragment poate fi raportată și la societatea contemporană;
9. Prezentați necesitatea dialogului ecumenic și inter-religios din perspectiva Bisericii creștine;

10. Explicați, într-un scurt text (minimum 7-10 rânduri), sensul sintagmelor: „Creștinismul înseamnă trăire creștină liberă” și “să ne stea mereu alături Crucea și Hristos”.

Aplicație (50 minute)

Realizați un eseu liber, de minimum două pagini, cu tema „Milostenia – semnul dragostei creștine”, în care să evidențiați necesitatea practicării milosteniei de către tineri, în societatea modernă, plecând de la textul: „*Nimic nu poate apropia inima mea așa de mult de Dumnezeu, ca milostenia.*” (Sfântul Isaac Sirul).

Aplicație (10 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Arta în sensul ei înalt nu este o imitație a naturii, fiindcă nu urmărește să ne reamintească natura așa cum este ea. Scopul ei este revelația în forme sensibile a tainelor de sus*”. (Nichifor Crainic, *Nostalgia paradisului*)

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea pe care o exprimă afirmația dată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (40 minute)

Pornind de la textul: „*Jubirea adevărată impune, ca și monahismul, asceză și sfințenie.*” (Paul Evdokimov, *Taina iubirii*), elaborați un eseu de minimum 2 pagini, în care să evidențiați necesitatea practicării rugăciunii, postului și a milosteniei, în progresul duhovnicesc al creștinului spre desăvârșirea morală. Dați eseului un titlu reprezentativ.

Aplicație (10 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Rugăciunea, postul, privegherea și alte nevoițe creștinești, oricât ar fi de bune prin ele însele, totuși, scopul vieții creștine nu poate să stea numai în îndeplinirea acestora, cu toate că ele pot servi ca mijloace absolut trebuincioase la atingerea acestui scop. Cu adevărat, scopul vieții creștine constă în dobândirea Duhului Sfânt. Rugăciunea, postul, priveghele, milosteniile și toate celelalte fapte bune făcute în numele lui Hristos, nu sunt decât mijloace pentru a primi Duhul Sfânt.*” (Sf. Serafim de Sarov).

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Viața pământească îi este dată omului să-și pregătească veșnicia. (...) Viața de aici este doar o școală în pregătirea noastră pentru viața veșnică.” (Nicodim Patriarhul României)

1. Definiți sintagma *viața veșnică* din punct de vedere creștin;
2. Prezentați învățătura creștină referitoare la credința în *înviere* și *viața veșnică*;
3. Observând realitatea cotidiană, prezentați minimum șase modalități concrete de pregătire pentru *veșnicie*;
4. Explicați, într-un scurt text (minimum 8 rânduri), sensul sintagmei: „*Viața de aici este doar o școală în pregătirea noastră pentru viața veșnică.*”.

Aplicație (30 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„Forța supremă de participare la viață și bucurie, pentru transmiterea vieții și a bucuriei vieții, este iubirea.” (Părintele Porfirie)

1. Definiți noțiunile de: *viață și iubire*, în sens teologic;
2. Argumentați valoarea vieții umane în învățătura creștină;
3. Precizați importanța modelului suprem oferit de Domnul nostru Iisus Hristos pentru viața creștinului;
4. Observând realitatea cotidiană, prezentați modalități concrete pentru apărarea vieții și de manifestare a iubirii în viața socială (minimum cinci);
5. Evidențiați de ce învățătura sintetizată în acest fragment poate fi actuală și în societatea contemporană;
6. Explicați, într-un scurt text (minimum 8 rânduri), sensul sintagmei: „*Forța supremă de participare la viață și bucurie este iubirea.*”.

Aplicație (25 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația:

„*Arta creștină nu ne lasă în această lume, în frumusețea realizată și finită, ci ne poartă într-o altă lume, către o frumusețe a altui tărâm, dincolo de limite.*”(Nikolai Berdiaev, *Sensul creației*)

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea pe care o exprimă afirmația dată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (50 minute)

Elaborați un eseu de minimum 2 pagini cu tema *Postul creștin - act de iubire pentru Dumnezeu*, pornind de la textul: „*Postul ocrotește orice virtute. Este începutul luptei spirituale, cununa celor cumpătați, frumusețea fecioriei și sfințeniei, strălucirea cumințeniei, începutul vieții creștine, mama rugăciunii, izvorul cumințeniei. El învață liniște și este înaintemergătorul tuturor celorlalte fapte.*” (Sfântul Isaac Sirul), în care evidențiați necesitatea practicării postului în scopul desăvârșirii morale a tinerilor.

Aplicație (25 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Iubirea este singura putere prin care sufletul învinge moartea.*” (Dumitru Stăniloae)

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea pe care o exprimă afirmația dată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„*Ortodoxia afirmă că viața este un dar, oferit în mod liber de Dumnezeu iubirii. De aceea, viața umană trebuie întâmpinată cu bucurie și mulțumire. Ea trebuie prețuită, conservată și protejată ca expresia cea mai sublimă a activității creatoare a lui Dumnezeu, Care ne-a adus <<de la neființă la ființă>> nu doar pentru o existență biologică.*” (Pr. John Breck, *Darul sacru al vieții*)

1. Definiți noțiunile de *viață* și *iubire*, în sens teologic.
2. Argumentați valoarea vieții umane, ca expresie sublimă a activității creatoare a lui Dumnezeu, în învățătura ortodoxă.
3. Prezentați modalități concrete pentru apărarea vieții și de manifestare a iubirii în viața socială (minimum cinci).
4. Evidențiați de ce învățătura sintetizată în acest fragment poate fi actuală și în societatea contemporană;
5. Explicați, într-un scurt text (minimum 8 rânduri), sensul sintagmei: „*viața umană trebuie întâmpinată cu bucurie și mulțumire.*”

Aplicație (50 minute)

Pornind de la textul de mai jos, redactați un eseu de minimum 2 pagini, în care să prezentați responsabilitatea tinerilor față de sufletul și trupul lor în lumina învierii și vieții veșnice, din perspectivă creștină. Dați eseului un titlu reprezentativ.

„Ori de câte ori oamenii simt iubirea lui Dumnezeu și îi răspund într-o oarecare măsură, ei trăiesc în veșnicie. Într-adevăr, într-un anumit fel, ori de câte ori trăiesc în dragoste unii cu alții, ei trăiesc în veșnicie.” (Părintele Dumitru Stăniloae)

Aplicație (10 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: *„Rugăciunea este, după însușirea ei, însoțirea și unirea omului cu Dumnezeu, iar după lucrare, susținătoarea lumii, împăcarea cu Dumnezeu, maica lacrimilor și fiica lor, ispășirea păcatelor, pod de trecere peste ispite, peretele din mijloc în fața necazurilor, zdrobirea războaielor, lucrarea îngerilor, hrana tuturor ființelor netrupești, veselia ce va să fie, lucrarea neîncetată, izvorul virtuților, pricinuitoarea harismelor, sporirea nevăzută, hrana sufletului, luminarea minții, securea deznădejdiei, dovedirea nădejdiei, risipirea tristeții...”* (Sfântul Ioan Scărarul).

Aplicație (25 minute)

Citiți cu atenție textul următor, apoi rezolvați cerințele formulate:

„În viața creștină, asceza înseamnă răspuns liber și conștient la chemarea și iubirea jertfitoare a lui Hristos, și nu respectarea unor reguli formale și constrângătoare.” (Gheorghe Popa)

1. Explicați noțiunile de *asceză* și *iubire jertfitoare*, în sens teologic.
2. Argumentați biblic și patristic dimensiunile fundamentale ale ascezei creștine.
3. Prezentați necesitatea împlinirii celor trei căi ascetice în progresul duhovnicesc al creștinului spre desăvârșirea morală.
4. Enumerați minimum cinci modalități concrete de trăire a ascezei creștine în societatea contemporană.
5. Precizați, într-un scurt text (minimum 8 rânduri), sensul sintagmei: *„asceza înseamnă răspuns liber și conștient la chemarea și iubirea jertfitoare a lui Hristos.”*

Aplicație (40 minute)

Elaborați un eseu, de minimum 2 pagini, cu tema *„Viața - darul suprem oferit omului”*, pornind de la textul: *„Viața pământească îi este dată omului să-și pregătească veșnicia. (...) Viața de aici este doar o școală în pregătirea noastră pentru viața veșnică.”* (Nicodim, Patriarhul României), în care să evidențiați rolul tinerilor în apărarea vieții, ca expresia sublimă a activității creatoare a lui Dumnezeu.

Aplicație (10 minute)

Argumentați, în 10 – 12 rânduri, afirmația: „*Scopul artei e revelația în forme sensibile a tainelor de sus*”. (*Nichifor Crainic*)

În redactarea textului, trebuie:

- să respectați construcția unui text de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii;
- să elaborați propria argumentare în concordanță cu tema dată: formularea propriei opinii față de ideea pe care o exprimă afirmația dată, enunțarea argumentelor adecvate și formularea unei concluzii pertinente.

Aplicație (6 săptămâni/perioda postului)

Realizați un portofoliu cu tema „*Sfânta Taină a Spovedaniei*”, care să cuprindă următoarele componente:

- 1) Îndreptar de spovedanie pentru tineri (ex: *Îndreptarul de spovedanie* al lui Valeriu Gafencu din *Scara*, Revista de oceanografie ortodoxă, politică și cultură, anul III, treapta a IV-a, decembrie 1999, p. 157-167).
- 2) Reguli de comportament cu privire la participarea elevilor la Sfânta Spovedanie.
- 3) Texte reprezentative despre pocăință din operele Sfinților Părinți sau ale unor duhovnici renumiți.
- 4) Materiale colectate pe această temă din mass-media (articole din ziare și reviste, fotografii etc.).
- 5) Exegeze de texte scripturistice și patristice despre mărturisire/pocăință.
- 6) Texte – suport despre Sfânta Taina a Spovedaniei (selectate din *Sfânta Scriptură*, *Scrieri ale Sfinților Părinți*, *Teologia dogmatică*, *catehisme*, *cărți de cult*, *povestiri morale sugestive*).
- 7) Maxime și cugetări despre pocăință.
- 8) Fișe de lucru, pliante.
- 9) Planșe (Ex: *Întoarcerea fiului risipitor*, cu sfinți, cu mari duhovnici etc.)
- 10) Albume cu icoane și imagini ale elevilor: *Prieteni ai sfinților și duhovnici ai credincioșilor*.
- 11) Fotografii despre Sfânta Taina a Spovedaniei, realizate de elevi în Biserică.
- 12) Răspunsuri la chestionare/interviuri realizate personal sau în grup pe tema portofoliului.
- 13) Fișe biografice ale unor mari teologi și duhovnici.
- 14) Înregistrări audio/video ale elevilor cu convorbiri/predici ale marilor duhovnici pe tema spovedanie.
- 15) Referate, articole elaborate de elevi, cu privire la tema spovedaniei.
- 16) Rebusuri.
- 17) Poezii despre spovedanie (de pildă: *Spovedanie* de Vasile Voiculescu, *Pocăința și Mărturisire* de Zorica Lațcu, *Imnele iubirii* ale Sfântului Simeon Noul Teolog).
- 18) Rugăciuni și acatiste despre pocăință (ex: *Psalmul 50*, *Canonul Sfântului Andrei Criteanul*, *Rugăciuni înainte și după spovedanie* etc.).
- 19) Recenzii de cărți despre pocăință din literatura religioasă și universală.
- 20) Icoane realizate de elevi: *Sfinții-modele de pocăință*.

- 21) Imagini cu lucrări artistico-plastice ale pictorilor, sculptorilor etc. (ex: Rembrandt, *Întoarcerea fiului risipitor*, Muzeul Ermitaj-Sankt Petersburg).
- 22) Casete audio, video, C.D.-uri cu predici despre spovedanie/mărturisire sau înregistrări cu convorbiri ale marilor teologi și duhovnici.
- 23) Creații literare (proză sau poezie) și plastice ale elevilor cu privire la spovedanie.
- 24) Recomandări pentru lectură pe tema dată.

Aplicațiile de mai jos au fost concepute integral de prof. Maria Asăndulesei-Budeanu și incluse parțial ca suport de curs în cadrul Proiectului PRel – „Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar care predau disciplina Religie”, inițiat de Universitatea „Babeș - Bolyai” din Cluj-Napoca în parteneriat cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Aplicație (15 minute)

Cereți elevilor să stabilească cât mai multe conexiuni între *cuvânt* și *ascultare* în relația omului cu Dumnezeu, semenii și creația.

Aplicație (30 minute)

Identificați în *Sfânta Scriptură* minim cinci texte/versete referitoare la rolul și efectul *cuvântului* în viața omului.

Aplicație (20 minute)

Descrieți într-un text de maximum o pagină o lume în care *cuvântul* nu există și explicați valoarea nemărginită a acestui dar primit de om de la Dumnezeu.

Aplicație (20 minute)

Cereți elevilor să reprezente cât mai creativ (artistic/literar/filosofic etc.) interdependența între relaționarea omului cu Dumnezeu, natura și oamenii.

Aplicație (30 minute)

Ținând cont de modul special în care Dumnezeu l-a creat pe om, explicați relațiile acestuia cu creația, enumerate mai jos:

- A trăi *printre* cele create;
- A trăi *cu* cele create;
- A trăi *pentru* cele create;
- A trăi *în* cele create.

Selectați forma cea mai înaltă de trăire și explicați alegerea făcută.

Aplicație (30 minute)

În relație cu tema despre familia creștină, care sunt lecțiile de viață pe care le desprindeți din povestirile de mai jos?

1. DELOC TIMP?

O fetiță, pe nume Nelly, se adresează mamei sale punându-i următoarea întrebare: „Mămico, de ce nu vrei să te joci cu mine?” „Pentru că nu am timp”, îi răspunse ea. Dialogul continuă. „De ce nu ai timp?” „Pentru că trebuie să lucrez” „De ce lucrezi?” „Ca să câștig bani”. „De ce câștigi bani?” „Ca să pot să-ți dau de mâncare”. După o scurtă pauză, Nelly spuse: „Mămică, mie nu-mi este foame”.

2. IUBIREA PĂRINȚILOR ESTE DE NEÎNLOCUIT

Un tată și o mamă, care erau foarte ocupați cu activitățile profesiei lor, înaintea zilei de naștere a copilului lor, trecură în mare grabă printr-un magazin de jucării. Îi explicară vânzătoarei: „Am vrea ceva pentru un copil micuț care să-i poată ține de urât și să-i ia sentimentul singurătății”. „Îmi pare rău”, zâmbi vânzătoarea, „nu avem părinți de vânzare”.

(Fr. Daniel Ciobanu FSC, *Să educăm prin pilde și povestioare*, Editura Presa Bună, Iași, 1999)

Aplicație (20 min)

Lucrați în echipe de câte 5 elevi. Fiecare membru al echipei are sarcina de a reaminti colegilor conținutul unei pilde studiate, din cele enumerate mai jos, iar împreună de a discuta pe tema *Luminii* cu următoarele sensuri:

1. *A face lumină* (Pilda samarineanului milostiv);
2. *A crește în lumină* (Pilda vameșului și a fariseului; Pilda celor 10 fecioare; Pilda samarineanului milostiv);
3. *A se (re)așeza în lumină* (Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr; Pilda celor 10 fecioare; Pilda fiului risipitor);
4. *A aștepta lumina* (Pilda celor 10 fecioare).

Concluziile echipei sunt prezentate întregii clase și sunt fixate cele mai bune corelații între sensurile date și conținuturile pildelor.

Aplicație (15 min)

Cereți elevilor să stabilească legătura dintre lumina lumânării și lumina sufletelor celor adormiți, la următoarele conținuturi: *Credința în Înviere și viața veșnică*, clasa a XII-a;

Rugăciunile pentru cei adormiți în Domnul, clasa a XII-a; Învierea morților. Cer nou și pământ nou, clasa a XII-a.

Aplicație (10 min)

La conținutul didactic *Asceza creștină* (clasa a XII-a), cereți elevilor să facă conexiuni interdisciplinare pentru a evidenția creșterea omului în lumină, hrănindu-se și cu lumină (prin cele vegetale, datorită procesului de fotosinteză).

Aplicație (10 min)

La conținuturile religioase referitoare la sărbătorile creștine, cereți elevilor să identifice corelații între sărbătorile creștine și Domnul Hristos - Lumina lumii.

Aplicație (10 min)

La unitatea de conținut *Învățătura de credință* (clasa a IX-a) subliniați rolul martirilor/sfinților – propovăduitori/mărturisitori ai Luminii, așezați în Lumină.

Aplicație (15 min)

Elevii sunt organizați în echipe de câte 4 elevi și discută interdisciplinar (biologie, religie, literatură română, filosofie etc), timp de 15 minute, despre prezența/rolul Luminii, arătând importanța ei pentru:

- A aduce viața;
- A întreține viața;
- A dezvolta viața;
- A restaura viața.

Concluziile echipei sunt prezentate întregii clase și sunt fixate cele mai pertinente corelații.

Aplicație (15 min)

Pentru conținutul referitor la Vinerea Mare, la clasa a X-a, propuneți elevilor o lucrare (eseu, desen etc) de evidențiere a contrastului dintre absența Luminii (Hristos răstignit, cerul întunecat etc.) și așezarea tâlharului pocăit în Lumină.

Aplicație (10 min)

Citiți cu atenție povestea de mai jos și argumentați necesitatea faptelor bune pentru lume:

Voi sunteți lumina lumii

Un misionar renumit din Germania, pe nume Keller, a fost invitat într-un oraș din America pentru a vorbi locuitorilor săi. Acceptând invitația, merse și a fost primit călduros de o mulțime mare de credincioși care-l conduseră la un stadion unde îl mai așteptau alte zeci de mii de persoane.

După ce a fost prezentat de gazdă, preotul Keller luă cuvântul. La un moment dat ceru să se stingă toate luminile, deoarece întâlnirea avea loc în nocturnă. Se făcu întuneric beznă și misionarul întrebă: *Mă vedeți unde mă aflu?* Lumea răspunse că nu. Misionarul continuă: *Acum voi aprinde un băț de chibrit. Vedeți cu toții luminița?* Cu toții răspunseră că da. Misionarul spuse: *Vedeți, așa cum fiecare dintre voi vede această luminiță, tot așa orice faptă bună, oricât ar fi ea de mică, este văzută de toți cei din jur.* Misionarul mai întrebă: *Aveți chibrituri la voi? Dacă da, atunci aprindeți câte un băț.* Cu toții urma să sfatul misionarului și se făcu o lumină așa de mare, încât întunericul a fost înghițit. Misionarul adăugă: *Cu cât mai mulți săvârșesc fapte bune, oricât ar fi ele de mici, cu atât lumea se schimbă în lumină, se schimbă în bine.*

(Daniel Ciobanu, *Să educăm prin pilde și povestioare*, Editura Presa Bună, Iași, 1999, pp. 104-105)

Aplicație (30 minute)

Care este legătura dintre textul de mai jos și conținutul religios *Cunoașterea lui Dumnezeu*, clasa a XI-a.

Razele de lumină, frângându-se pe fața lucrurilor aflătoare dinaintea ochilor noștri, pătrund în ochi prin diferite substanțe transparente sau străvezii și anume: prin corneea, prin umoarea apoasă, prin cristalina și prin corpul sticlos și, adunându-se în fundul ochiului pe o membrană, reflectează pe dânsa chipul obiectelor. Aceste chipuri ale obiectelor sunt comunicate nervului optic; nervul optic le comunică creierului, iar creierul le transmite sufletului. Evident, puterea și înțelepciunea Creatorului a pus în legătură și în armonie legile luminii cu formarea părților ochiului.

(Î.P.S. Serghie, Arhiepiscop de Vladimir în Ion Vlăducă, *Mic dicționar de apologetică ortodoxă*, Editura Bizantină, București, 2002, p. 226)

Aplicație (20 minute)

Abordați interdisciplinar textele de mai jos, la conținutul religios *Oameni de cultură români-promotori ai credinței creștine*, clasa a XII-a:

1. ORBUL, Vasile Voiculescu

Târziu după ce s-a tămăduit
Orbul a întâlnit iar pe Iisus;
Și aprig, îndurerat și învrăjbit,
L-a oprit și L-a dojenit.
Domnul asculta trist și supus:
„Hei, atunci când mi-ai dat iar vederea,
De ce nu ți-ai arătat toată puterea?
De ai scuipat jos în gunoi?
Și mi-ai mânjit pleoapele cu noroi?
Căci ce folos să văd și apoi,
Așa cum văzusem și mai înainte,
Cu-aceiași ochi, la fel cu cei de câine ori
broscui,
Aceași durere, aceleași morminte
Și-aceiași joc de umbre și de strigoi?
În loc să-l fi tăvălit în tină,
De ce n-ai muiat degetul Tău în lumină,
Și cu el să mă fi atins pe pleoape?
Era de ajuns o singură rază
Din lumina cea adevărată să cază,
Și ochii mei de carne niște muguri să crape,
Să-mi înflorească ochii cei veșnici pe care
Mi-ai făgăduit cuvântul Tău cel mare.
Atunci aș fi zis și eu că ai săvârșit minune,

În loc să te blestem pururi și să sânger,
Să fi privit lumea cu ochi de înger
Și toate să le văd dumnezeiești de bune.
Era mai bine în vechea întunecime.
Era întuneric dar era și adâncime.
Orbirea ațâțase o licoare în mine.
Și dibuiam în genunile lăuntrice pline.
De presimțiri și vedenii luminoase,
Cum presimți florile după miroase.
De cum mi-ai deschis iar ochii de tină,
Văd lucruri, dar nu zăresc lumină.
Ce folos că mi-ai redat privirea
Eu n-așteptam vederea, ci mântuirea.

2. Florile orbului

Un orb locuia într-o căsuță înconjurată de o grădină mare. Orice minut din timpul liber îl petrecea în grădina sa și o îngrijea cu multă dăruire, cu toate că nu vedea. Indiferent că era primăvară, vară sau toamnă, grădina sa era o insulă de flori.

Spuneți-mi, vă rog, îl întrebă un trecător care admiră minunăția florilor, de ce faceți această muncă? Pentru că și așa nu puteți vedea nimic din aceste frumuseți!

O, nu! răspunse orbul. Nici pe departe.

Atunci de ce vă îngrijiți de grădină?

Orbul zâmbi: *Pot să vă numesc cel puțin patru motive pentru care fac ceea ce fac: În primul rând, îmi place munca îngrădină; în al doilea rând, pot pipăi aceste flori; în al treilea rând, pot mirosi parfumul lor. Al patrulea motiv sunteți dumneavoastră.*

Eu? dar nici nu mă cunoașteți!

Nu, dar am știut că odată și odată veți trece pe lângă grădina mea. Știam că vă veți bucura de florile mele minunate și că voi avea ocazia să discut cu dumneavoastră despre toate acestea.

(Daniel Ciobanu, *Să educăm prin pilde și povestioare*, Editura Presa Bună, Iași, 1999, pp. 136-137).

Aplicație (30 minute)

Elevii sunt organizați în echipe de câte 4 elevi. Ei analizează, timp de 20 de minute, conturează și notează principalele idei pentru următoarele relații:

1. lumina ochilor – lumina minții – lumina inimii;
2. lumina (dar divin) – lumina (dar natural de la Lumină);
3. lumina Betleemului – Lumina Taborului – Lumina Învierii.

Concluziile echipei sunt prezentate întregii clase și sunt fixate cele mai potrivite corelații.

Aplicație (20 minute)

La unitatea de conținut *Credința creștină*, elevii sunt organizați în diade. Ei analizează, timp de 15 de minute, conturează și notează principalele idei pentru următoarele relații:

1. îmbrăcarea omului cu/în *haina luminii* (Taina Botezului și a Mirungerii);

2. curățarea hainei și restaurarea în lumină (Taina Spovedaniei);
3. bucuria împărtășirii din/cu Lumină (Taina Euharistiei).

Concluziile din diade sunt prezentate întregii clase și sunt fixate cele mai potrivite corelații.

Aplicație practică (40 minute)

Explicați ce este *iubirea*, cum și în ce condiții se manifestă ea. Plecând de la povestirile de mai jos, analizați prezența ei la fundamentul întemeierii familiei creștine, dar și al jertfei Mântuitorului. (Conținuturi: *Familia creștină*; *Iisus Hristos – Mântuitorul lumii*; *Jertfa euharistică și iubirea jertfelnică*, la clasa a XI-a)

1. IUBIREA PLINĂ DE TRANSFIGURARE ÎNVINGE PREJUDECĂȚILE

Moise Mendelssohn, bunicul cunoscutului compozitor german, a fost un bărbat departe de a fi chipeș. Dimpotrivă, pe lângă faptul că era mic de statură, avea o cocoșă grotescă.

Într-o zi l-a vizitat pe un comerciant din Hamburg, care avea o față foarte drăguță, pe care o chema Frumtje. Moise s-a îndrăgostit disperat de față, care în schimb îl privea cu vădită repulsie pentru înfățișarea sa. Vizitând casa negustorului, înainte de plecare, Moise și-a luat inima în dinți, s-a dus la etaj, unde era camera fetei, pentru a schimba ultimele cuvinte cu ea.

Ea era de o frumusețe cerească, iar el se zbătea în chinuri surde atunci când fata refuza să se uite măcar la el. După câteva încercări de a lega o conversație, Moise a întrebat-o timid: - Știți de ce căsătoriile se fac în cer? - Da, a spus fata, în timp ce se uita mereu în pământ. Dar dumneavoastră știți de ce? - Da, știu, a răspuns el. Vedeți, în cer, la nașterea fiecărui băiat, Domnul îl anunță care va fi fata cu care se va căsători. Când m-am născut eu, mi s-a arătat viitoarea mireasă. Domnul mi-a zis: „Mireasa ta va fi cocoșată”. Atunci i-am spus Domnului: „Doamne, o femeie cocoșată ar fi o tragedie. Dă-mi mie cocoșa, și las-o pe ea să fie frumoasă.” Fascinată de cuvintele lui, Frumtje și-a ridicat ochii din podea, și privindu-l în ochi, ea l-a recunoscut de dincolo de vremuri, iar mai târziu i-a acordat mâna sa, fiindu-i o soție devotată.

(Jack Canfield; Mark Victor Hansen, *Supă de pui pentru suflet*, Editura Adevăr divin, Brașov 2012)

2. FATA OARBĂ

Era o dată o față oarbă. Din cauza asta, era izolată tot timpul. Stătea cu ea doar prietenul ei. „Ce bine ar fi dacă aş vedea”, a spus, într-o zi, fata. Au căutat mult și au găsit o pereche de ochi care se potriveau. Fata s-a bucurat nespuse de mult. După operație, a văzut că și el era orb. „Ai vrea să ne căsătorim?”, a întrebat-o băiatul într-o zi. „Nu mă pot căsători cu un orb”, a răspuns ea și a plecat. Înainte ca zgomotul pașilor ei să se stingă, băiatul a șoptit: „Să ai grijă de ochii mei, te rog...”

Aplicație – (200 minute)

Pentru unitățile de conținut *Învățătura de credință și Trăirea învățaturii de credință*, clasa a IX-a, cultul ortodox, solicitați elevilor să construiască un portofoliu care să conțină următoarele componente:

- a. Scrisoare către Sfântul ocrotitor, cu prezentarea vieții acestuia;
- b. Harta României cu orașele în care se află moaște de sfinți (întregi sau fragmente);
- c. O icoană a Maicii Domnului, însoțită de explicarea tipului de icoană;
- d. Hartă conceptuală pornind de la cea mai mare poruncă din Lege (Luca 10, 27), pentru a ilustra datoriile față de Dumnezeu, față de sine, față de aproapele;
- e. Eseu: *Describe relația ta cu Dumnezeu și modalități de a o ameliora.*

Aplicație (30 minute)

În cadrul lecției *Familia creștină*, clasa a XI-a, evidențiați importanța valorilor morale – *integritate, respect, iertare, prietenie, iubire, încredere, responsabilitate, compasiune etc.* – în relațiile interpersonale, valorificând povestirile de mai jos. Acestea pot fi transpuse, sub forma jocului de rol, în experiențe de învățare, urmate de întrebările propuse.

1. *Iubirea părinților este de neînlocuit* (D. Ciobanu, 1999, p. 37)

Un tată și o mamă, întotdeauna foarte ocupați cu activitățile profesionale, înaintea zilei de naștere a copilului lor, trecură în mare grabă printr-un magazin de jucării. Ei explicară vânzătoarei: „Am vrea ceva pentru un copil micuț, care să-i poată ține de urât și să-i ia sentimentul singurătății”. „Îmi pare rău”, zâmbi vânzătoarea, „nu avem părinți de vânzare”.

2. *Bunicul și nepotul* (D. Ciobanu, 1999, p. 37):

Un tată ajunsese înaintat în vârstă și tremura în așa măsură, încât adeseori vărsa supa pe fața de masă. Câteodată îi mai cădeau resturile de mâncare pe jos, ceea ce făcea ca fiului și nurorii să le fie scârbă de acest lucru. În cele din urmă, îl puseră în spatele sobei, într-un colț. Bătrânul prânzea posomorât și singur. Într-o zi, farfuria din care mânca îi căzu din mâinile tremurânde și se sparse. Nora îl ocări de-a binelea. Apoi îi cumpără o farfurie din lemn, iar de atunci înainte bătrânul trebuia să mănânce doar din ea. Într-o zi, nepoțelul de patru ani ducea în mâini câteva scândurele de lemn. „Ce faci tu aici?”, îl întrebă tatăl. „Fac o farfurie mică”, răspunse copilul. „Din ea vor mânca tata și mama când vor îmbătrâni”. Auzind aceste cuvinte, tatăl și mama priviră înmărmuriți unul la celălalt. Imediat îl aduseră pe bunic la masă și, din acea zi, nu mai spuseră nimic atunci când bătrânul răsturna ceva.

3. **Doi prieteni** (Fundatia Noi Orizonturi, 2011, p. 60).

Odată, doi prieteni mergeau împreună prin deșert. La un moment dat, au început să se certe și unul dintre ei l-a pălmuit pe celălalt. Cel pălmuit s-a simțit ofensat dar, fără să spună ceva, a început să scrie pe nisipul deșertului: „Astăzi, cel mai bun prieten al meu m-a pălmuit”.

Au continuat să meargă, până când au ajuns la o mică oază, unde au hotărât să se scalde. Cel care fusese pălmuit era cât pe ce să se înece, dar prietenul său l-a salvat. După ce și-a revenit în urma sperieturii, a scris cu litere mari pe o piatră: „Astăzi, cel mai bun prieten al meu mi-a salvat viața”.

Cel care l-a pălmuit, iar apoi i-a salvat viața, l-a întrebat curios: „De ce, când te-am făcut să suferi, ai scris pe nisip, iar atunci când ți-am salvat viața ai scris totul pe piatră?” Prietenul a zâmbit și i-a răspuns: „Când un prieten ne face să suferim, ar trebui să scriem asta pe nisip, de unde vântul iertării poate să-l șteargă. Iar când ceva frumos ni se întâmplă, ar trebui să-l gravăm în piatra memoriei sufletului nostru, de unde nici un vânt să nu-l mai șteargă”.

Întrebări posibile pentru situația în care se folosesc poveștile:

ANALIZĂ: „Ce?” – Ce s-a întâmplat ?, Ce a spus ?, Ce a făcut fiecare personaj?

INTERPRETARE: „De ce?”/„Cum?” – De ce se comportau astfel părinții?; Cum a reacționat nepotul?; Cum s-au simțit părinții văzând atitudinea vânzătoarei?; Cum au primit părinții lecția fiului lor?; De ce acest eveniment a fost important în povestire?; Cum interpretați reacțiile celor doi prieteni?; Cum ați fi acționat voi în condiții similare?; Care sunt valorile transmise de aceste povești?

APLICARE: „Ce înseamnă această povestire pentru mine?/Ce am învățat din această povestire?”; „Ce ai face tu în această situație?”; „Ai avut experiențe similare în viața ta?”; „La care valori din cele transmise de poveste mai avem de lucrat?”; „Cum ai pune în viața de zi cu zi ce ai învățat?”

Întrebări posibile pentru situația în care sunt transpuse poveștile într-un joc de rol:

ANALIZĂ: „Ce ?”/„Cum?”/„Care?” – Cum v-ați simțit?; Care a fost momentul cel mai frumos/difil/critic din joc?; Cum te-ai simțit față de personajul celălalt?; A fost vreun moment când ai vrut să reacționezi altfel/să schimbi povestea/să renunți?; Ce v-a atras atenția?; Ce trăiri vă amintiți?

INTERPRETARE: „Ce semnificație are, pentru tine, ce ai experimentat?”; „Ce ai descoperit despre tine/ceilalți?”; „Cum interpretezi ce ai trăit?”; „La ce te gândești...?”; „Cu ce asociezi...?”; „În ce context ai mai avut o experiență...?”; „Despre ce credeți că este vorba?”; „Ce ai învățat din experiența trăită?”

APLICARE: „Ce înseamnă această experiență pentru mine/Ce am învățat din această experiență?”; „Ce ai face tu în această situație?”; „Ai avut experiențe similare în viața ta?”; „La care valori din cele transmise de experiență mai avem de lucrat?”; „În ce situații ai putea aplica cele învățate?”; „Cum ai pune în practică cele învățate?”; „Ce ai schimba la tine în urma experienței?”; „Ce ai putea recomanda altora aflați într-o situație asemănătoare?”

Aplicație (90 minute)

Selectați texte despre/din viața și opera a 3 scriitori, 3 pictori, 3 muzicieni, 3 oameni de știință, 3 filosofi, 3 teologi cu deschidere interdisciplinară.

Aplicație (30 minute)

Identificați minuni săvârșite de Dumnezeu prin intermediul sfinților, în urma citirii acatistului (acatistelor) sfântului căruia îi purtați numele.

Aplicație (30 minute)

La conținutul religios Minuni și false minuni, clasa a XI-a, elevii sunt împărțiți în trei grupe. Ei vor primi fișe cu citate din *Sfânta Scriptură* și *Sfânta Tradiție* și vor completa tabelul următor:

Minunea	Autorul	Modalitatea (calea)	Prin cine/ce?	Asupra cui?

Grupa 1, Fișa 1

1. „Iar el le-a zis: Nu vă înpăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus.” (Marcu 16, 6)
2. „Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înaltat la cer și a sezut de-a dreapta lui Dumnezeu.” (Marcu 16, 19)
3. „Și după șase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și i-a dus într-un munte înalt, de o parte, pe ei singuri, și S-a schimbat la față înaintea lor.” (Marcu 9,2)

4. „Iar Petru a zis: Argint și aur nu am; dar ce am, aceea îți dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umblă!” (Faptele Sfinților Apostoli 3, 6)
5. „Și au pus mâna pe apostoli și i-au băgat în temnița obștească. Iar un înger al Domnului, în timpul nopții, a deschis ușile temniței și, scoțându-i, le-a zis: Mergeți și, stând, grați poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia.” (Faptele Sfinților Apostoli 5, 18-20)
6. „Dar un tânăr cu numele Eutihie, sezând pe fereastră, pe cand Pavel ținea lungul său cuvânt, a adormit adânc și, doborât de somn, a căzut jos de la catul al treilea, și l-au ridicat mort. Iar Pavel, coborându-se, s-a plecat peste el și, luându-l în brațe, a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul lui este în el. Și suindu-se și frângând pâinea și mâncând, a vorbit cu ei mult până în zori, și atunci a plecat. Iar pe tânăr l-au adus viu și foarte mult s-au mângâiat.” (Faptele Sfinților Apostoli 20, 9-12)
7. „S-au dus deci Moise și Aaron la Faraon și la slujitorii lui și au făcut cum le poruncise Domnul: a aruncat Aaron toiagul său înaintea lui Faraon și înaintea slujitorilor lui și s-a făcut șarpe. Atunci a chemat și Faraon pe înțelepții Egiptului și pe vrăjitori și au făcut și vrăjitorii Egiptenilor asemenea lucru cu vrăjile lor: fiecare din ei și-a aruncat toiagul și s-a făcut șarpe. Dar toiagul lui Aaron a înghițit toiegele lor.” (Ieșirea 7, 10-12)
8. „Și acolo a găsit pe un om, anume Enea, care de opt ani zăcea în pat, fiindcă era paralytic. Și Petru i-a zis: Enea, te vindecă Iisus Hristos. Ridică-te și strânge-ți patul. Și îndată s-a ridicat.” (Faptele Sfinților Apostoli 9, 33-34)

Grupa 2, Fișa 2

1. „Și mulțimi multe au venit la El, având cu ei șchiopi, orbi, muți, ciungi și mulți alții și i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat. Încât mulțimea se minuna văzând pe muți vorbind, pe ciungi sănătoși, pe șchiopi umblând și pe orbi văzând, și slăveau pe Dumnezeu lui Israel.” (Matei 15, 30-31)
2. „Căci Domnul este Dumnezeu nostru; El ne-a scos pe noi și pe părinții noștri din țara Egiptului, din casa robiei și a făcut înaintea ochilor noștri minuni mari și ne-a păzit în toată calea pe care am umblat și printre toate popoarele pe la care am trecut.” (Iosua 24, 17)
3. „Iar, dacă s-a făcut seară, au venit prepelițe și au acoperit tabăra, iar dimineața, după ce s-a luat roua dimprejurul taberei, iată, se afla pe fața pustiei ceva mărunț, ca niște grăunțe, și albicios, ca grindina pe pământ. Și văzând fiii lui Israel, au zis unii către alții: <<Ce e asta?>> Că nu știau ce e. Iar Moise le-a zis: <<Aceasta e pâinea pe care v-o dă Dumnezeu să o mâncați>>”. (Ieșirea 16, 13)

4. „Iar Domnul mergea înaintea lor: ziua în stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea în stâlp de foc, luminându-le, ca să poată merge și ziua și noaptea. Și n-a lipsit stâlpul de nor ziua, nici stâlpul de foc noaptea dinaintea poporului.” (Ieșirea, 13 21-22)
5. „Iar Domnul a zis către Moise: <<Întinde-ți mâna asupra mării, ca să se întoarcă apele asupra Egiptenilor, asupra carelor lor și asupra călăreților lor>>. Și și-a întins Moise mâna asupra mării și spre ziuă s-a întors apa la locul ei, iar egiptenii fugeau împotriva apei...” (Ieșirea 14, 26)
6. „Și au făcut Moise și Aaron cum le-a poruncit Domnul: a ridicat Aaron toiagul său și a lovit apa râului, înaintea ochilor lui Faraon și înaintea ochilor slujitorilor lui, și toată apa din râu s-a prefăcut în sânge.” (Ieșirea 7, 20)
7. „Și iată un înger al Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumina. Și lovind pe Petru în coastă, îngerul l-a deșteptat, zicând: Scoală-te degraba! Și lanțurile i-au căzut de la mâini.” (Faptele Sfinților Apostoli 12, 7-8)
8. „Încât și peste cei ce erau bolnavi se puneau ștergare sau șorțuri purtate de Pavel, și bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieșeau din ei.” (Faptele Sfinților Apostoli 19, 12)

Grupa 3, Fișa 3

1. „Iisus a zis: Ridicați piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi. Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? Au ridicat deci piatra, iar Iisus Și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, Îți mulțumesc că M-ai ascultat. Eu știam că întotdeauna Mă ascuți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. Și zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! Și a ieșit mortul...” (Ioan, 11 39-44)
2. „Este aici un băiat care are cinci pâini de orz și doi pești. Dar ce sunt acestea la atâția? Și a zis Iisus: Faceți pe oameni să se așeze. Și era iară multă în acel loc. Deci au șezut bărbații în număr ca la cinci mii. Și Iisus a luat pâinile și, mulțumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; asemenea și din pesti, cât au voit. Iar după ce s-au săturat, a zis ucenicilor Săi: adunați fărâmiturile ce au rămas, ca să nu se piardă ceva. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de fărâmituri, care au rămas de la cei ce au mâncat din cele cinci pâini de orz. Iar oamenii, văzând minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Proorocul, Care va să vină în lume.” (Ioan 6, 9-14)
3. „Și suflând vânt mare, marea se întărâta. După ce au vâslit deci ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, au văzut pe Iisus umblând pe apă și apropiindu-Se de corabie, ei s-au înfricoșat. Iar El le-a zis: Eu sunt; nu vă temeți!” (Ioan 6, 18-20)
4. „Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și-a luat patul și umbla” (Ioan 5, 8-9)
5. „Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul. Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi. Și venind în casă n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decât numai pe Petru și

pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mama. Și toți plângeau și se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeți; n-a murit, ci doarme. Și râdeau de El, știind că a murit. Iar El, scoțând pe toți afară și apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te! Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănânce. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat.” (Luca 8, 49-56)

6. „Și după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut mila de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui.” (Luca 7, 11-15)
7. „Și s-a suit la ei în corabie și s-a potolit vântul. Și erau peste măsură de uimiți în sinea lor.” (Marcu 6, 51)
8. „Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși. Iată, v-am spus de mai înainte. Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieșiți; iată este în cămări, să nu credeți. Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului.” (Matei 24, 24-27)

SUGESTII DE ABORDARE A UNOR CONȚINUTURI RELIGIOASE LA LICEU¹

Aplicație: *Trăirea învățăturii creștine – Datorii față de Dumnezeu și față de sine. Modelul Sfintei Maria Egipteanca (clasa a IX-a)* – timp necesar: 50 de minute

Prin metoda *Termenii cheie-inițiali* vor fi actualizate cunoștințele învățate anterior și elevii vor stabili relații între acestea în vederea înțelegerii conținutului lecției noi. În prima etapă, vor fi scriși pe tablă următorii termeni: *responsabilitate, desăvârșire, cunoaștere, respect, iubire, cultivarea virtuților*. În a doua etapă, elevii, în perechi, vor discuta despre relația logică și de cauzalitate care poate exista între acești termeni (timp de lucru: 3 minute). În a treia etapă, elevii vor formula concluzii privind legătura între termenii indicați (timp de lucru: 5 minute). Aceste concluzii vor fi direcționate spre tema lecției: *Datorii față de Dumnezeu și față de sine. Modelul Sfintei Maria Egipteanca* (timp de lucru: 2 minute).

Sunt prezentate competențele noii lecții și cunoștințele pe care și le vor însuși (cine este Sfânta Maria Egipteanca și de ce este considerată un model pentru creștini). În vederea însușirii și sistematizării noilor cunoștințe, elevii vor fi implicați în extragerea lor din textul suport prin metoda *Gândiți/Lucrați în perechi/Comunicați*. Ei vor fi încurajați să depună efort în vederea realizării unei lecturi active și să își exprime argumentat punctul de vedere asupra subiectului propus, conform sarcinii trasate.

Colectivul este împărțit în echipe de câte 2 elevi. Fiecare elev va primi același text suport, dar cu sarcini de lucru diferite (textele suport vor fi împărțite alternativ perechilor). După realizarea individuală a sarcinilor (timp de lucru: 5 minute), fiecare membru al perechii îi va prezenta celuilalt răspunsurile găsite, formulând de comun acord răspunsul final (timp de lucru: 3 minute).

Confruntarea răspunsurilor formulate de fiecare pereche cu privire la datoriile față de Dumnezeu și față de sine împlinite de Sfânta Maria Egipteanca se va face în plen, ideile principale fiind notate pe tablă și aducându-se completări, acolo unde este cazul (timp de lucru: 10 minute). Cele două tipuri de datorii identificate vor fi trecute în două coloane, în paralel.

Pe baza textului suport, elevii vor face o paralelă între cele două etape ale vieții Sfintei Maria Egipteanca, fiind invitați să identifice neajunsurile morale din prima parte a vieții ei, apoi să argumenteze modul în care neîmplinirea datoriilor față de Dumnezeu și față de sine a condus la degradarea morală (timp de lucru: 5 minute). Prin metoda *Discuției de grup*, elevii își vor

¹Strategiile didactice propuse în această secțiune au fost concepute integral de prof. Daniela Livadaru și incluse parțial ca suport de curs în cadrul programului de formare „Ghidul profesorului debutant” din cadrul Proiectului PREL – „Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar care predau disciplina Religie”, inițiat de Universitatea „Babeș - Bolyai” din Cluj-Napoca în parteneriat cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

consolida cunoștințele noi, clarificând sau aprofundând anumite aspecte. Întrebările la care vor răspunde vor genera schimburi de idei între elevi, stimulându-le gândirea și contribuind la îmbogățirea limbajului.

Întrebări:

Ce trăsături morale ale Sfintei Maria Egipteanca ați identificat în viața ei?

Este Sfânta Maria Egipteanca un model de sfințenie?

Care sunt motivele pentru care Biserica o cinstește pe Sfânta Maria Egipteanca?

De ce este important să ne asumăm în mod responsabil statutul de creștini?

Ce legătură există între responsabilitatea creștină și desăvârșirea morală?

TEXT SUPORT:

Viața Sfintei Maria Egipteanca

Sfânta Maria Egipteanca este, prin excelență, un exemplu de pocăință creștină, căci a părăsit viața desfrânată pe care o ducea, trăind în deșert o viață de asceză extremă și de rugăciune, pentru dragostea lui Hristos.

Maria Egipteanca, pomenită liturgic pe 1 aprilie, a fost o femeie de moravuri ușoare din Alexandria, dar care prin pocăință și asceză a devenit un model de sfințenie. În *Viața* cuvioasei – alcătuită de patriarhul Sofronie al Ierusalimului (secolul VII), pe baza celor povestite lui de cuviosul Zosima, duhovnicul cuvioasei din ultimile zile ale trăirii ei în trup – se spune că Maria a părăsit casa părintească la 12 ani și a mers în Alexandria, unde a trăit vreme de 17 ani, vânzându-și trupul. Îngrozitor este că, așa cum ea însăși mărturisește, nu foamea, nu sărăcia au împins-o la asta, ci poftele care o măcinau. Prostituția era doar o cale de a atrage asupra ei atenția cât mai multor bărbați și de a stinge focul care o ardea de dinăuntru. „Aveam o poftă nesățioasă și o dorință neînfrântă de a mă tăvăli în noroi. Aceasta socoteam că este scopul vieții, de a batjocori neîncetat trupul.”

La vârsta de 29 de ani, tână prostituată, sub imboldul curiozității, s-a alăturat într-una din zile unui grup de pelerini ce se îndreptau spre Ierusalim. Gândul îi era dublat și de dorința de a găsi noi posibilități de a păcătui. Numai că, ajunsă la Ierusalim, s-a petrecut acea revelație care i-a schimbat viața. Încercând să intre în Sfântul Mormânt al Mântuitorului Hristos, a fost oprită de o mână nevăzută (de patru ori vede cum ceilalți trec fără probleme pragul bisericii, în vreme ce ea este respinsă), până în momentul în care a conștientizat gravitatea faptelor sale. A început să plângă cum nu o mai făcuse niciodată. Reflectând asupra stării morale deplorabile în care se afla,

ea nu s-a mai întors în patria sa, ci a hotărât să se retragă în pustiul Iordanului pentru a-și pune ordine în viață.

Cu inima plină de părere de rău pentru păcatele sale, s-a închinat Sf. Cruci, apoi luând puțină pâine și apă, a trecut Iordanul. A intrat apoi în deșert, pustia fizică, care a ajutat-o să se regăsească pe sine în comuniune cu Dumnezeu. Timp de 17 ani s-a luptat cu patimile trupului, timp în care s-a hrănit cu pâinea ce nu se împutina niciodată, cu verdețuri și alte lucruri, asemenea Sfântului Ioan Botezătorul. În momentul în care a depășit întru totul limitele și barierele umanității sale, ea nu a mai simțit afectele trupești de foame, sete, frig etc., fiind ocrotită de harul dumnezeiesc. După alți 30 de ani de aspră nevoință, este descoperită de Cuviosul Zosima, care îi ascultă viața, o împărtășește în Joia Patimilor, apoi se întoarce în anul următor pentru a o înmormânta.

Sfânta Maria Egipteanca, pomenită la 1 aprilie, este o întruchipare a omului păcătos, ce primește darul mântuirii nu pentru fapte deosebite, ci pentru cererea stăruitoare, pentru credința puternică și nădejdea în iubirea milostivă a lui Dumnezeu.

Fișa de lucru nr. 1

Sarcini de lucru:

Identificați ce datorii față de Dumnezeu a încălcat în prima parte a vieții Sfânta Maria Egipteanca.

Analizați viața Sfintei Maria Egipteanca și identificați datoriile față de Dumnezeu pe care le-a împlinit în a doua parte a vieții.

Fișa de lucru nr. 2

Sarcini de lucru:

Identificați ce datorii față de sine a încălcat în prima parte a vieții Sfânta Maria Egipteanca.

Analizați viața Sfintei Maria Egipteanca și identificați datoriile față de sine pe care le-a împlinit în a doua parte a vieții.

Aplicație: *Creștinismul și provocările lumii contemporane. Muzica în viața tinerilor (Religie, Literatură română, Psihologie)* (clasa a IX-a) – timp necesar: 50de minute

Pentru a face introducerea în temă, profesorul adresează elevilor câteva întrebări: *Câte ore pe zi ascultați muzică? Ați rezista o zi întreagă fără să ascultați muzică?*, canalizând răspunsurile spre tema ce va fi aprofundată: *Muzica în viața tinerilor*.

Profesorul anunță apoi concursul. Împarte clasa în 5 grupe, după preferințe, și explică sarcinile de lucru. Fiecare grupă va susține o melodie preferată, urmărind 4 criterii. Argumentele corespunzătoare fiecărui criteriu vor fi trecute în fișa de analiză a piesei alese. **Primul criteriu** se referă la **mesajul** transmis de piesa aleasă. **Al doilea criteriu** se axează pe **dispoziția** pe care o provoacă ascultarea piesei. **Al treilea criteriu** se referă la **impactul** pe care îl are piesa respectivă asupra societății, în general, și al tinerilor, în special. **Al patrulea criteriu** are în vedere **valoarea estetică** a textului, a liniei melodice și a videoclipului/ imaginii. Pentru fiecare criteriu vor acorda un punctaj de la 1 la 5 (timp de lucru: 5 minute).

Fiecare grupă notează pe fișa de analiză, prin intermediul unui secretar, cât mai multe argumente în dreptul fiecărui criteriu, apoi acordă un punctaj, în funcție de punctul de vedere personal al fiecărui membru, făcându-se media.

Fișa de analiză a pieselor:

Piesa/Autor	Mesajul	Dispoziția	Impactul	Valoarea estetică a		
				Textului	Liniei melodice	Videoclipului Imaginii
Punctaj						

Grila de evaluare a pieselor:

Piesa/ Autor	Mesajul	Dispoziția	Impactul	Valoarea estetică a			Punctaj
				Textului	Liniei melodice	Videoclipul i Imaginii	

Între timp, pe tablă este desenat tabelul în care se va contabiliza punctajul.

În a doua etapă a concursului, reprezentantul fiecărei grupe va susține în fața celorlalți piesa favorită, indicând argumentele și exemplificând printr-un scurt fragment. Celelalte grupe vor acorda o notă de la 1 la 5 pentru fiecare criteriu. Timpul alocat fiecărei grupe va fi de 5 minute.

Se calculează punctajul pentru fiecare piesă susținută, fiecare grupă comparând punctajul obținut de la colegi cu propriul punctaj.

Pentru a extrage concluziile se pot adresa următoarele întrebări:

- *De ce piesa favorită a ieșit pe primul/ultimul loc?*

- *Este necesar să ținem cont de câteva criterii atunci când alegem ce muzică să ascultăm?*

În vederea asocierii și generalizării cunoștințelor, profesorul inițiază o discuție de grup: *Cum vă explicați că în ziua de astăzi sunt promovate anumite melodii, videoclipuri, vedete care sunt contrare nu doar învățaturii creștine, ci chiar bunului simț? Ținând cont de libertatea fiecărei persoane, avem libertatea să ascultăm ce muzică ne place, oriunde, oricât, oricum? Sunt tinerii victime ale muzicii?*

Ca temă, se poate cere elevilor să conceapă un slogan care să surprindă atitudinea pe care trebuie să o avem față de muzică.

Aplicație: Creștinismul și provocările lumii contemporane. Tineretul și mass-media (Religie, Literatură română, Psihologie) (clasa a IX-a) – timp necesar: 50 de minute

Pentru activarea cunoștințele, profesorul va adresa câteva întrebări din lecțiile anterioare, iar elevii vor formula răspunsurile corespunzătoare: *Care sunt sursele de informare la care apelezi cel mai des? Pe ce criterii alegeți aceste surse?*

Este anunțată tema lecției și metoda *Pălăriilor gânditoare*, explicându-se rolul fiecărei pălării. Metoda *Pălăriile gânditoare* are la bază interpretarea, din partea participanților, a unui rol specific, care să acopere o anumită dimensiune a personalității, abordând o problemă din mai multe perspective. Astfel, membrii grupului vor trebui să joace, fiecare, pe rând, *rolul obiectivului, rolul optimistului, rolul pesimistului, rolul exuberantului, rolul creativului și rolul speculativului*.

Profesorul împarte clasa în 6 grupe de câte 4 elevi și explică sarcinile de lucru (se pot da și fișe-suport cu rigorile ce trebuie respectate de fiecare pălărie, întrebări care să ghideze în formularea răspunsurilor). Fiecare grupă va fi asociată unei pălării gânditoare și va analiza un articol din mass-media (scrisă, audio, video), prin prisma rolului impus de pălăria pe care o reprezintă.

Sarcina 1: **Pălăria albă – Informatorul:** *Prezintă informațiile esențiale despre articol (autor, titlu, data apariției). Descrie, în maximum 5-7 rânduri, mesajul articolului, dispoziția pe care ți-o stărnește, impactul pe care îl are asupra tinerilor, valoarea literar-estetică a textului, calitatea imaginilor.*

Sarcina 2: **Pălăria galbenă – Optimistul:** *Subliniază aspectele pozitive legate de acest articol. Ce îl recomandă ca fiind bun de citit/vizionat?*

Sarcina 3: **Pălăria neagră – Pesimistul:** *Ce nu îți place la acest material media? De ce crezi că nu ar trebui citit/vizionat?*

Sarcina 4: **Pălăria roșie – Sensibilul:** *Descrie ce simți citind/vizionând acest material! Cum crezi că se simt ceilalți?*

Sarcina 5: **Pălăria verde – Creatorul:** *Ce ai schimba tu în abordarea acestui material? Crezi că este benefică citirea/vizionarea acestui material? Cum putem maximiza impactul mesajului transmis.*

Sarcina 6: **Pălăria albastră – Moderatorul:** *Care este perspectiva oferită de acest material? Cât de important este mesajul pe care îl transmite? Crezi că celelalte pălării au evaluat corect articolul dezbătut?*

Reprezentanții fiecărei grupe vor ieși în față, purtând pe cap pălăria pe care o reprezintă, și vor prezenta rezultatele la care au ajuns (fiecărei pălării i se alocă un timp egal). Ceilalți elevi pot interveni fie trimițând un bilet „moderatorului”, fie luând pălăria aferentă opiniei sale.

O pălărie albastră va modera discuțiile și va extrage la sfârșit concluzia, doi dintre „albaștri” vor nota pe tablă aspectele esențiale și alți doi vor evalua prestația pălăriilor, după o anumită grilă.

Pălăria	Corectitudinea logică (2p)	Respectarea rolului (5p)	Limbaj de specialitate (2p)	Încadrarea în timp (1p)	Total puncte
Albă					
Galbenă					
Neagră					
Roșie					
Verde					
Albastră					

După ce este analizat primul articol și se extrag concluziile, pălăriile revin în grupele lor și trec la analizarea unui alt articol, urmând aceiași pași. Pentru a stimula atât creativitatea, cât și versatilitatea gândirii, grupele vor primi un alt rol, corespunzător unei alte culori a pălăriei.

În extragerea concluziilor, se vor puncta criteriile ce trebuie avute în vedere atunci când selectăm articolele din mass-media în vederea lecturii/vizionării/audierii, dar și necesitatea de a nu privi dintr-un singur unghi problematica abordată de acestea. Se poate folosi și problematizarea, în vederea generalizării și aplicării cunoștințelor în viața personală: *Alegerea noastră în materie de media poate fi influențată de folosirea exclusivă a unui singur tip de gândire? Credeți că un mod de gândire unilateral se reflectă în relațiile cu ceilalți și cu Dumnezeu?*

Aplicație: Trăirea învățaturii creștine. Virtuțile și asemănarea cu Dumnezeu (Religie, Filosofie) (clasa a X-a) – timp necesar: 50-100 de minute

Pentru valorificarea cunoștințelor, profesorul formulează câteva cerințe pentru elevi: *Enunțați și explicați principalele virtuți creștine. Explicați cum pot fi clasificate virtuțile creștine. Care considerați că este cea mai importantă virtute creștină și în același timp cea mai la îndemână pentru credincioși? Argumentați.* (timp de lucru: 5 minute)

Este anunțat titlul lecției noi: *Virtuțile și asemănarea cu Dumnezeu*, iar elevii vor fi implicați în extragerea cunoștințelor din textele suport prin metoda *Unul stă, altul circulă*. Profesorul împarte fișele de lucru pentru fiecare pereche din cadrul grupului de lucru:

După încheierea rotirii elevilor (timp de lucru: 12 minute), se vor valorifica fișele de lucru completate de fiecare pereche, clarificându-se fiecare concept/virtute identificat(ă) și modalitățile de punere în practică (timp de lucru: 12 minute). Fixarea cunoștințelor va avea în vedere formularea de răspunsuri la întrebări precum: *Care este scopul vieții omului? Cum poate omul intra în viața veșnică? Ce virtuți ne fac asemenea lui Dumnezeu? În vederea asocierii, generalizării și aplicării cunoștințelor în viața personală, se va recurge la problematizare, elevii fiind provocați să găsească soluții: Mai este posibilă în societatea contemporană practicarea virtuților creștine? Care sunt principalele aspirații ale omului de astăzi? În ce măsură mai este el preocupat să se desăvârșească pe plan spiritual? Cum ne poate ajuta o relație strânsă cu aproapele în împlinirea idealului uman și dobândirea asemănării cu Dumnezeu?*

FIȘE DE LUCRU

Textul 1 (pentru băncile cu nr. 1 din grupurile de lucru):

„L-am căutat pe Dumnezeu în oamenii din satul meu, apoi în cărți, în idei și în simboluri. Dar aceasta nu-mi dădea nici pace și nici dragoste. Într-o zi am descoperit în scrierile Sfinților Părinți ai Bisericii că este posibil să-L întâlnești pe Dumnezeu cu adevărat prin rugăciune. Astfel am înțeles, puțin câte puțin, că Dumnezeu este aproape, că mă iubește și că, lăsându-mă umplut de iubirea Lui, inima mea se va deschide celorlalți. Am înțeles că iubirea este comuniune cu Dumnezeu și cu cel de lângă tine. Și că fără această comuniune lumea nu este decât tristețe, rușine, dezolare, masacrare. Numai dacă va voi să trăiască în această iubire, lumea va cunoaște viața veșnică.”

(Marc Antoine Costa de Beauregard, pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Mică Dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica*)

Sarcini de lucru:

Subliniați o propoziție-frază cheie și precizați, analizând textul:

1. Tema:
2. Ideea principală:
3. Conceptele cheie (virtuțile la care se face referire):
4. Reflecții personale (se va accentua modul în care virtuțile creștine identificate în text pot fi puse în practică de fiecare om).

Textul 2 (pentru băncile cu nr. 2 din grupurile de lucru):

„Trebuie restaurată comunicarea între oameni. Acest lucru nu este cu puțință decât prin compasiune, suferind pentru ei, doar astfel poți deschide poarta celuilalt. Numai o dovadă de iubire care merge până la jertfă, prin care omul se dăruiește, poate câștiga inima celuilalt. Dar aceasta este o unire cu Hristos; trebuie ca Hristos să se „încorporeze” în noi și să ne refacă în sine după El, modelul nostru original. (...) Nu-l putem iubi pe om fără Dumnezeu. Altminteri este vorba de o filantropie lipsită de lumina pe care numai Dumnezeu o poate da iubirii noastre. Celălalt pe care-l iubesc e iubit de Dumnezeu, e scopul lucrării divine, scopul Crucii lui Iisus. Iisus a murit pentru el; iar aceasta dezvăluie valoarea lui veșnică în ochii lui Dumnezeu.”

(Marc Antoine Costa de Beauregard, pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Mică Dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica*)

Sarcini de lucru:

Subliniați o propoziție-frază cheie și precizați, analizând textul:

1. Tema:
2. Ideea principală:
3. Conceptele cheie (virtuțile la care se face referire):
4. Reflecții personale (se va accentua modul în care virtuțile creștine identificate în text pot fi puse în practică de fiecare om).

Textul 3 (pentru băncile cu nr. 3 din grupurile de lucru):

„Omul este creat de Dumnezeu cu pecetea responsabilității imprimată în el. Este aici o dovadă a existenței lui Dumnezeu. Sunt responsabil, trebuie să răspund la chemarea lui Dumnezeu pentru tot ceea ce am, pentru tot ceea ce există în jurul meu, pentru mine însumi; trebuie să-i dau înapoi lui Dumnezeu tot ceea ce El mi-a dăruit, trebuie să mă dăruiesc pe mine însumi. Dumnezeu vrea să Îl iubesc, pentru că El mă iubește. (...) Nu e cu puțință ca omul să fie uman fără Dumnezeu. O umanitate în afara lui Dumnezeu nu durează, nu rezistă. Trebuie să simțim că iubirea ne vine de la Dumnezeu, că avem o responsabilitate față de celălalt, că suntem responsabili față de el înaintea lui Dumnezeu; dacă o simte așa, celălalt nu va putea rezista iubirii.”

(Marc Antoine Costa de Beauregard, pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Mică Dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica*)

Sarcini de lucru:

Subliniați o propoziție-frază cheie și precizați, analizând textul:

1. Tema:
2. Ideea principală:
3. Conceptele cheie (virtuțile la care se face referire):
4. Reflecții personale (se va accentua modul în care virtuțile creștine identificate în text pot fi puse în practică de fiecare om).

Aplicație: Libertate și opțiune – Virtute și păcat (clasa a X-a) – timp necesar: 50 de minute

Colectivul de elevi este împărțit în grupe de câte 4 elevi. Fiecare grupă va primi o fișă de lucru (din carton colorat, în formă de floare) și va dezbate asupra unui păcat, definindu-l cu propriile cuvinte, identificând minim trei moduri de manifestare a acestui păcat, minim trei consecințe și minim trei remedii (le vor nota pe fiecare petală a florii). În centru este scris un citat reprezentativ pentru păcatul respectiv. Completarea fișei de lucru are ca termen limită 4 minute.

După ce este rezolvată această sarcină, fiecare grupă va exemplifica prin joc de rol păcatul, evidențiind treptele păcatului și respectând cele 4 roluri: *povestitorul* (va citi ce este completat pe fișă), *păcătosul* (va exemplifica o situație în care este tentat să săvârșească păcatul), *îngerul rău* (va prezenta motive pentru săvârșirea păcatului) și *îngerul bun* (va aduce argumente împotriva săvârșirii păcatului).

La final, *păcătosul* va decide singur, pe baza argumentelor prezentate de cei doi *îngeri* și a conștiinței sale, dacă săvârșește sau nu păcatul. Timpul alocat fiecărei grupe va fi de maxim 4 minute.

Pentru fixarea cunoștințelor, profesorul poate adresa câteva întrebări:

- Care sunt treptele săvârșirii păcatelor?
- Când este mai ușor să ne oprim pentru a nu săvârși păcatul?
- De ce îngăduie Dumnezeu ca omul să săvârșească păcate?

În vederea realizării asocierii și generalizării, elevii vor rezolva în perechi/pe grupe următoarea sarcină de lucru: *Ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii, ar săvârși păcatul pe care l-ați dezbătut? Ce s-ar întâmpla dacă nimeni nu ar mai săvârși acest păcat?*

Aplicație: Trăirea învățaturii creștine – Rănile familiei contemporane (clasa a XI-a) – timp necesar: 50 de minute

Prin metoda *Conversației euristice* vor fi actualizate cunoștințele învățate anterior privind întemeierea familiei, scopul, caracteristicile și responsabilitățile membrilor ei, iar elevii vor stabili relații între acestea în vederea înțelegerii conținutului noii teme. În prima etapă se anunță tema *brainstormingului*: *Care sunt principalele probleme care afectează astăzi familia?* Elevii vor nota toate ideile în vederea rezolvării problemei ridicate (timp de lucru: 2 minute). În a doua

etapă, elevii vor prezenta ideile formulate, evitând repetiția lor (timp de lucru: 2 minute). În a treia etapă, vor fi evaluate ideile produse prin brainstorming și se vor formula concluzii (timp de lucru: 2 minute). Aceste concluzii vor fi direcționate spre tema noii lecții: *Rănila familiei contemporane* (timp de lucru: 2 minute).

Dintre rănila propuse, se vor selecta de către elevii cele mai acute 3 probleme. În vederea însușirii și sistematizării noilor cunoștințe, toți elevii vor fi implicați în rezolvarea unor sarcini, lucrând în prima etapă în perechi (metoda *Ceasurilor*), apoi în grupuri. Ei vor fi încurajați să își valorifice experiența personală și să își exprime argumentat punctul de vedere asupra subiectului propus, conform sarcinii trasate.

Profesorul va scrie pe tablă 3 ore diferite (de ex. 9, 10 și 11), elevii urmând să își stabilească pentru fiecare dintre aceste ore câte o întâlnire cu unul dintre colegi (stabilirea întâlnirilor se va face prin consultare, astfel încât să fie reciproce). Odată stabilite cele trei întâlniri de către fiecare elev, va avea loc prima întâlnire (fiecare elev se întâlnește cu persoana programată pentru ora 9), apoi a doua, respectiv a treia. Fiecare întâlnire va dura 5 minute. Pe tablă sunt notate succesiv temele de dezbatere în cadrul fiecărei întâlniri, astfel:

Ora 9: **Avortul**: cauze, consecințe, soluții (înainte și după săvârșirea lui).

Ora 10: **Divorțul**: cauze, consecințe, soluții (înainte și după pronunțarea lui).

Ora 11: **Concubinajul**: cauze, consecințe, soluții (înainte și după practicarea lui).

Fiecare dintre elevii își va nota pe o foaie rezultatele comune la care s-a ajuns în cadrul fiecărei întâlniri (așadar, se va consemna la dublu).

După ultima întâlnire, profesorul va da câte un număr de la 1 la 3 fiecărui elev, apoi îi va invita la o ultimă întâlnire (elevii se vor grupa după numărul pe care îl au: 1, 2 sau 3). În cadrul ei vor colecta toate opiniile rezultate în cadrul întâlnirilor precedente, formulând un răspuns comun pentru una dintre cele 3 răni (timp de lucru: 5 minute). Timp de 3 minute, fiecare grupă va prezenta răspunsul formulat.

Concluziile activității vor fi extrase împreună cu toți elevii, insistându-se asupra cauzelor spirituale care conduc la aceste răni, asupra consecințelor pentru sănătatea morală a familiei și a societății și, mai ales, asupra învățăturii creștine privitor la aceste devieri. Pentru a sublinia necesitatea raportării în permanență la valorile creștine, în vederea asumării responsabilității în viața de familie, se va recurge la *problematizare*: *În unele situații, societatea contemporană privește în mod diferit de Sfânta Scriptură problemele familiei. De exemplu, statul a legiferat avortul, uniunea consensuală sau aprobă tacit relațiile homosexuale, căsătoriile între persoanele de același sex. Ce părere aveți? În acest sens, ce ne spune Sfânta Scriptură?* (timp de lucru: 5 minute)

Elevii vor avea ca temă de gândire identificarea cauzelor, consecințelor și soluțiilor pentru celelalte răni ale familiei.

TEXTE SUPORT

„Ați auzit că s-a zis celor de demult: „Să nu săvârșești adulter”. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o, a și săvârșit adulter cu ea în inima lui.” (Matei 5, 27-28)

„Iar celor ce sunt căsătoriți, le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat! Iar dacă s-a despărțit, să rămână nemăritată, sau să se împace cu bărbatul său; tot așa bărbatul să nu-și lase femeia. Celorlalți le grăiesc eu, nu Domnul: Dacă un frate are o femeie necredincioasă, și ea voiește să viețuiască cu el, să nu o lase. Și o femeie, dacă are bărbat necredincios, și el binevoiește să locuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul. Căci bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Altminterea, copiii voștri ar fi necurați, dar acum ei sunt sfinți. Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sunt legați; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace.” (I Corinteni 7, 10-15)

„Doamne, Tu m-ai alcătuit în pântecul maicii mele. Te voi lăuda, că sunt o făptură așa de minunată.” (Psalmul 138, 13-14)

Aplicație: *Respectul față de lumea creată (Ecologie creștină)(Religie, Literatură română, Geografie, Chimie, Arte) (clasa a XI-a) – timp necesar: 50 de minute*

Actualizarea cunoștințelor învățate anterior, referitoare la crearea lumii, relația omului cu mediul bioclimatic în care trăiește, rolul lui în protejarea naturii se poate face prin intermediul *Brainstorming*-ului: *Cum se pot implica tinerii în protejarea naturii, ca dar al lui Dumnezeu pentru oameni?* Răspunsurile vor fi direcționate spre tema nouă, noile conținuturi urmând să fie însușite prin rezolvarea unor sarcini în cadrul grupelor de lucru, plecând de la texte suport, prin metoda *Inteligențelor multiple*. Fiecare persoană posedă un set de abilități/ talente, numite de Howard Gardner „inteligente”, și anume: verbală/lingvistică, logico-matematică, vizuală/spațială, ritmică/muzicală, corporală/kinestezică, interpersonală, intrapersonală, naturală, ponderea lor fiind însă variabilă. Aceste „inteligente” nu sunt prezente într-o singură formă pură,

ci apar la nivel individual în combinații, fiecare individ fiind de fapt „o colecție de inteligențe”. Elevii vor fi încurajați să își valorifice tipul de inteligență predominant în cadrul grupului din care fac parte și să își exprime argumentat punctul de vedere asupra subiectului propus, conform sarcinii trasate.

Atelierul 1 – Artiștii: Desenați un poster pentru a sensibiliza opinia publică în ceea ce privește relația om-natură (inteligența vizuală/spațială).

Atelierul 2 – Literații: Compuneți o *Scrisoare a naturii către omenire* (inteligența verbală/lingvistică).

Atelierul 3 – Verzii: Concepeți un program de ecologizare a mediului înconjurător (inteligență interpersonală).

Atelierul 4 – Creștinii: Subliniați rolul important al creștinilor în respectarea și protejarea creației lui Dumnezeu, ca împlinire a poruncilor divine, argumentându-vă poziția cu texte scripturistice (inteligență personală, existențială).

Atelierul 5 – Savanții: Aduceți argumente științifice în ceea ce privește necesitatea exploatarea rațională a resurselor naturale (inteligență logico-matematică).

Fiecare echipă va primi câte un text suport, iar activitatea lor va fi supravegheată de un juriu format din doi-trei elevi.

Concluziile activității vor fi trase de membrii juriului, care vor aprecia produsele realizate și vor puncta principalele probleme cu care se confruntă mediul, dar și modalități de rezolvare a problemelor ivite. Pentru a sublinia necesitatea conlucrării tuturor categoriilor sociale și a corelării factorilor de decizie, în vederea păstrării integrității naturii, se va recurge la *problematizare: Mai putem vorbi astăzi de o armonie a omului cu natura, pe de o parte, și a elementelor naturii între ele, pe de altă parte?*

FIȘE DE LUCRU

GRUPA 2 - LITERAȚII

Sarcină de lucru:

Plecând de la textele suport, alcătuiți un text literar: *Scrisoarea naturii către omenire*, în care să subliniați respectul pe care omul trebuie să îl arate față de creație, ca dar al lui Dumnezeu pentru oameni.

„Era pe la sfârșitul lui august, și pădurea Petrișorului, bătrână și nesticată de mână de om, își desfășura tăcută bolțile de frunzișuri. Urca domol coline trăgănite, se ridica departe într-un pisc prăpăstios, în vârful căruia săgeta spre cer un brad vechi, care vestea cel întâi, printr-un șuiet adânc, sosirea vânturilor. Așa urca lin spre asfințit, și de pe cerul răsăritului soarele începea să-i pătrundă ascunzișurile.

În țihla mărunță de la margine, lumina se cernea în ploaie deasă și caldă de raze; roiuri de musculițe se roteau ici-colo, țesându-se într-un joc grăbit; sticleau în lumină, pe urmă dispăreau. Un grangur sta nemișcat pe o ramură de fag întinsă spre soare; îi sticleau penele ca gălbenușul oului; întindea din vreme în vreme gâtul și da drumul unei fluierături gălgâite, care trezea un răsnet lung în urmă, în ramurile pădurii. Paseri mărunte, stropite cu felurite culori, se chemau de pe vârfuri de nuielușe mlădioase; erau stigleți cu pete de sânge, pițigoii rotunzi cu pene cenușii și negre, cintezi cu piepturile cărămizii. Se priveau cu ochișori sticliți ca vârfuri de ace, deschideau pliscuri și fărâmau melodios chemările, fâlfâiau apoi ușurel, și-n urmă-le nuielușele se clătinău, tremurându-și frunzele lucii.

Înfiorarea vieții mărunte se strecura prin marginea aceasta de pădure, ca-n orice dimineață de vară. Zboruri de găze cu aripi străvezii, cu aripioare albastre se încrucișau, fluturi jucau pe deasupra ierbii dese, în care începeau să se îngrămădească miresme calde. Și într-un covru scurmat în pământ, între frunze și păiuș, sta un iepure roșcat, pitit pe labe, cu urechile lăsate pe spatele gheboșat în mângâierea căldurii dormita; își lumina ochii deodată, apoi îi întuneca încet și-și mișca botul crăpat, ca-ntr-un vis. Pe cărări, înlăuntru, era încă umezeală. Numai ici-colo, mișcarea vieții: răzbătea o chemare nedeslușită moale, stânsă; o gârneață subțire se clătina încet; foșneau un timp foile galbene ale anilor trecuți.” (Mihail Sadoveanu, *În pădurea Petrișorului*)

Călin – file din poveste, de Mihai Eminescu

VIII

„De treci codri de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.
Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet;
Pare că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă,
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.
Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpșanul prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine
Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Umplu aerul văratic de mireasmă și răcoare
A popoarelor de muște sărbători murmuitoare.”

GRUPA 3 – VERZII

Sarcină de lucru:

Concepeți o campanie/un program de ecologizare a mediului înconjurător (plan de activități și calendar, slogan, grup țintă...), prin care să sensibilizați oamenii cu privire la efectele devastatoare ale intervenției iraționale a omului asupra naturii. Ghidați-vă după calendarul ecologiștilor (www.ecomagazin.ro).

GRUPA 4 – CREȘTINII

Sarcină de lucru:

Identificați, pe baza textelor suport, argumente scripturistice cu privire la grija lui Dumnezeu față de natură, grijă pe care trebuie să o demonstreze și omul, ca fiu al lui Dumnezeu.

Biserica Ortodoxă asumă *cu dăruire de sine* mediul înconjurător, îl cuprinde într-o *îmbrățișare liturgică*, rugându-se „*pentru pacea a toată lumea*”, „*pentru buna întocmire a văzduhului*”, „*pentru îmbelșugarea roadelor pământului*”, „*pentru vremuri pașnice*”, nota fiind optimistă, deși îngrijorătoare, în sensul unei responsabilizări a omului universal din interior. (Prea Fericitul Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române)

„Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: "Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile ce se mișcă pe pământ și peste tot pământul!" Apoi a zis Dumnezeu: "Iată, vă dau toată iarba ce face sămânță de pe toată fața pământului și tot pomul ce are rod cu sămânță în el. Acestea vor fi hrana voastră. Iar tuturor fiarelor pământului și tuturor păsărilor cerului și tuturor vietăților ce se mișcă pe pământ, care au în ele suflare de viață, le dau toată iarba verde spre hrană. Și a fost așa. Și a privit Dumnezeu toate câte a făcut și iată erau bune foarte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a șasea.” (Facerea 1, 27-31)

„Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden, ca s-o lucreze și s-o păzească.” (Facerea 2, 15)

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.” (Psalmi 18, 1)

„Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este numele Tău în tot pământul! Că s-a înălțat slava Ta, mai presus de ceruri. Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă, pentru vrăjmașii Tăi, ca să amuțești pe vrăjmaș și pe răzbunător. Când privesc cerurile, lucrul mâinilor Tale, luna și stelele pe care Tu le-ai întemeiat, îmi zic: Ce este omul că-ți amintești de el? Sau fiul omului, că-l cercetezi pe el? Micșoratu-l-ai pe dânsul cu puțin față de îngeri, cu mărire și cu cinste l-ai încununat pe el. Pusu-l-ai pe dânsul peste lucrul mâinilor Tale, toate le-ai supus sub picioarele lui. Oile și boii, toate; încă și dobitoacele câmpului; Păsările cerului și peștii

mării, cele ce străbat cărările mărilor. Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este numele Tău în tot pământul!” (Psalmul 8)

„Cel ce trimiți izvoare în văi, prin mijlocul munților vor trece ape; Adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea își vor potoli. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas. Cel ce adăpi munții din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul. Cel ce răsari iarbă dobitoacelor și verdeață spre slujba oamenilor; Ca să scoată pâine din pământ și vinul veselește inima omului.” (Psalmul 103, 11-16)

„De veți ține multă vreme înconjurată vreo cetate, ca s-o cuprinzi și s-o iei, să nu strici pomii ei cu securea, ci să te hrănești din ei și să nu-i dobori la pământ. Copacul de pe câmp este el oare om ca să se ascundă de tine după întăritură? Iar copacii pe care-i știi că nu-ți aduc nimic de hrană poți să-i strici și să-i tai, ca să-ți faci întărituri împotriva cetății care poartă cu tine război, până o vei supune.” (Deuteronom 20, 19-20)

GRUPA 5 – SAVANȚII

Sarcină de lucru:

Evidențiați, pe baza textului, argumente științifice în ceea ce privește necesitatea exploatării raționale a resurselor naturale.

1. Poluarea rapidă a mediului planetar a început cu revoluția industrială.
2. Industria este principalul actor al poluării apelor globale. Aceasta pentru că multe industrii nu respectă regulile despre interdicția deversărilor deșeurilor poluante în râuri, lacuri și oceane.
3. Apa uzată industrial și scurgerile toxice sunt principala sursă de poluare a apei. Se estimează că lumea la acest moment generează mai mult de 4 miliarde de tone de deșeuri pe an.
4. Mai mult de 15000 de oameni mor în fiecare zi din cauza poluării apei, adică un om moare la 5 secunde din cauza apei.
5. Poluarea aerului contribuie din plin la poluarea solului și apei.
6. Poluarea este mult mai gravă în țările în curs de dezvoltare, în comparație cu țările dezvoltate, din cauza faptului că acestora le lipsesc fondurile pentru combaterea ei.

7. Smogul este cea mai gravă formă de poluare. Este creată în principal de industriile de cărbune și petrol, care generează energie.

8. Poluarea interioară a caselor (chimicale, combustibil fosil etc.) este o problemă mult mai mare decât poluarea exterioară, deoarece conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, ea cauzează mai multe decese decât cea exterioară.

9. Energia regenerabilă este cheia pentru stoparea poluării climatice. Atâta timp cât combustibilii fosili rămân principala sursă de energie, nu se va putea opri creșterea aberantă a poluării și a efectelor acesteia asupra planetei.

10. Poluarea fonică este una dintre cele mai neglijate forme de poluare din lume și cauzează imense prejudicii, mai ales în oceane.

Aplicație: Oameni de cultură români – promotori ai credinței creștine. Vasile Voiculescu – „În Grădina Ghetsimani” (Religie, Literatură română, Filosofie) (clasa a XII-a) – timp necesar: 50 de minute

Se anunță tema de lucru: *Ce evenimente au marcat ultima săptămână din viața Mântuitorului Hristos? Ce rol au avut aceste evenimente în istoria mântuirii neamului omenesc?* Elevii vor preciza diferite evenimente, care vor fi notate pe tablă (metoda Ciorchinelui), apoi vor fi evaluate ideile produse și se vor formula concluzii (timp de lucru: 4 minute). Aceste concluzii vor fi direcționate spre tema noii lecții: „În Grădina Ghetsemani”, Vasile Voiculescu (timp de lucru: 4 minute), trecerea fiind făcută și prin lectura textului biblic ce relatează evenimentele petrecute în Joia Patimilor, după Cina cea de Taină (Luca 22, 39-46). Elevii vor viziona o scurtă prezentare PowerPoint cu date bibliografice despre Vasile Voiculescu, apoi vor vizualiza textul poeziei *În Grădina Ghetsemani*.

Profesorul va preciza sarcinile corespunzătoare fiecărei fațete a cubului (*Describe!*, *Compară!*, *Analizează!*, *Asociază!*, *Aplică!* și *Argumentează!*). Elevii vor lucra în echipe de câte cinci membri (șase echipe), fiecare primind o sarcină de lucru pe care o vor rezolva pornind de la textul poeziei (timp de lucru: 5 minute).

* În funcție de timp, grupele de elevi vor rezolva fie toate cele șase sarcini (în ordinea indicată de profesor), fie câte una dintre ele (opțiunea pentru una dintre sarcini se poate face în funcție de preferințe sau aleatoriu). Se poate opta și pentru formarea unor grupe de câte șase elevi, fiecare rezolvând în mod individual câte o sarcină. Trebuie avut în vedere ca sarcinile să fie egale ca dificultate și timp de lucru necesar.

Sarcina 1: **Descrieți** contextul ultimei săptămâni din viața Mântuitorului Hristos. Ce rol au aceste evenimente în istoria mântuirii neamului omenesc? Punctați cât mai multe evenimente petrecute în Săptămâna Patimilor și semnificația lor soteriologică.

Sarcina 2: **Comparați** textul biblic cu textul literar și subliniați asemănările și deosebirile în ceea ce privește relatarea momentului rugăciunii Mântuitorului în Grădina Ghetsimani. Dați exemple!

Sarcina 3: **Asociați** titlul și motivele poeziei cu semnificațiile teologico-literare. Care este tema poeziei? Evidențiați și explicați figurile de stil pe care le considerați sugestive în conturarea temei.

Sarcina 4: **Analizați** principalele concepte din poezie (problematica, aspecte ale umanității/divinității lui Hristos). Identificați în poezie aspecte care fac referire la umanitatea, respectiv divinitatea lui Hristos. Ce sugerează aceste ipostaze?

Sarcina 5: **Aplicați** cunoștințele religioase pe care le aveți la această poezie, arătând implicațiile teologice ale acțiunilor Mântuitorului așa cum reies din textul liric.

Sarcina 6: **Argumentați**, pe baza exemplurilor din text, opțiunea autorului de a disocia în text cele două firi ale Mântuitorului și a accentua lupta interioară a Mântuitorului. Considerați că autorul rămâne fidel textului biblic?

După îndeplinirea sarcinilor, acestea vor fi rezolvate public, prin implicarea tuturor elevilor, răspunsurile fiind scrise/lipite pe fațetele corespunzătoare ale cubului (timp de lucru: 30 minute).

Pentru a-i încuraja pe elevi să își exprime punctul de vedere cu privire la calitatea percepției unui mesaj prin intermediul unui text liric se va recurge la problematizare: *Credeți că receptarea unui mesaj important este influențată de modul în care este formulat? Cum apreciați la nivel personal prezentarea unui eveniment religios într-o manieră poetică? Este benefică o astfel de abordare?*

